

ประเทศไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยกับอาเซียน

One Vision, One Identity, One Community

Boundary representation is not necessarily authoritative. Names in Vietnam are shown without diacritical marks.

คำนำ

การบรรลุเป้าหมายของการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ นั้น ประชาชนในชาติต้องรับรู้เข้าใจ และให้การสนับสนุน ดังนั้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานด้านสนเทศอาเซียนของประเทศไทย ซึ่งมีภารกิจที่สำคัญในการเผยแพร่ความรู้เรื่องอาเซียนสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนของประเทศ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมาโดยรวบรวมข้อมูลของอาเซียนในด้านต่าง ๆ ที่ประชาชนควรรู้ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของประเทศอาเซียน แผนการสื่อสารของอาเซียน แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และที่สำคัญคือแผนงานแห่งชาติสำหรับการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายและมาตรการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และการเตรียมความพร้อมก่อนการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ได้อย่างสมบูรณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
กรมประชาสัมพันธ์
เมษายน ๒๕๕๕

สารบัญ

คำนำ	3
บทที่ 1 กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์	5
สัญลักษณ์ของอาเซียน	10
เพลงประจำอาเซียน	10
กฎบัตรอาเซียน	13
กลไกการบริหารของอาเซียน	20
ประเทศสมาชิกอาเซียน	22
ประเทศคู่เจรจาอาเซียน	70
บทที่ 2 ประเทศไทยกับอาเซียน	105
บทที่ 3 สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558	115
- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community)	117
- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)	119
- ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community)	121
- แผนงานแห่งชาติสำหรับการก้าวสู่การเป็น ประชาคมอาเซียนในปี 2558	124
บทที่ 4 การสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน	161
บรรณานุกรม	199
คณะผู้จัดทำ	200

1

กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์

กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่ นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ประเทศมาเลเซีย นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นายเอส ราซาร์ตันัม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และพันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค อำนวยความสะดวกเสรีภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน จากเจตจำนงที่สอดคล้องกันนี้ นำไปสู่การขยายสมาชิกภาพ โดยบรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชา เข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

ปฎิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ (1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร (2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค (3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค (4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี (5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ (7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอกองค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ

นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน

อาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ในด้านการเมือง ให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political-Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 โดยได้เล็งเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันท่ามกลางการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

สัญลักษณ์และธงของอาเซียน

สัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นรวงข้าวสีเหลือง 10 มัด หมายถึง การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อยู่ในพื้นที่ยกกลม สีแดง สีขาว และน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ มีตัวอักษรคำว่า “asean” สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าวอันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นสีสำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

เพลงประจำอาเซียน (ASEAN Anthem)

การจัดทำเพลงประจำอาเซียน เป็นการดำเนินการตามข้อ 40 ของกฎบัตรอาเซียนที่กำหนดให้อาเซียน “มีเพลงประจำอาเซียน”

ในปี 2551 ประเทศไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียน ให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเพลงประจำอาเซียน ซึ่งได้จัดเป็นการแข่งขันแบบเปิดให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนที่สนใจส่งเพลงของตนเองเข้าประกวด (open competition) โดยมีหลักเกณฑ์ 5 ประการ ได้แก่

1. มีเนื้อร้องเป็นภาษาอังกฤษ
2. มีลักษณะเป็นเพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

3. มีความยาวไม่เกิน 1 นาที
4. เนื้อร้องสะท้อนความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนและความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและเชื้อชาติ
5. เป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่

กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียนในระดับภูมิภาค การแข่งขันรอบแรกมีขึ้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2551 ที่โรงแรม Pullman Bangkok King Power มีกรรมการจากประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 1 คน ในส่วนของประเทศไทย พณฯ องคมนตรี พล.ร.อ.อัศนี ปราโมช ได้ให้เกียรติรับเป็นกรรมการฝ่ายไทยและทำหน้าที่ประธานการประชุมคัดเลือกเพลง คณะกรรมการได้คัดเลือกเพลงจำนวน 10 เพลง จาก 99 เพลงที่ส่งเข้าประกวดจากทุกประเทศสมาชิกอาเซียน (เป็นเพลงที่แต่งโดยชาวไทย 11 เพลง) และการแข่งขันรอบตัดสินมีขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551 คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยกรรมการชุดเดิมจากอาเซียนจำนวน 10 คน และจากนอกอาเซียนอีก 3 คน คือ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และเครือรัฐออสเตรเลีย ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์เลือกเพลง ASEAN Way ของไทยที่แต่งโดย นายกิตติคุณ สดประเสริฐ (ทำนองและเรียบเรียง) นายสำเภา ไตรอุดม (ทำนอง) และ นางพะยอม วลัยพัชรา (เนื้อร้อง) ให้เป็นเพลงประจำอาเซียน และได้ใช้บรรเลงอย่างเป็นทางการในพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552

การมีเพลงประจำอาเซียนถือว่ามีผลสำคัญต่ออาเซียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเชื่อมโยงประชาชนของรัฐสมาชิกอาเซียน เข้าไว้ด้วยกัน และการที่ไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นที่เจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียน รวมทั้งเพลงจากไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นเพลงประจำอาเซียน ถือเป็นเกียรติภูมิของประเทศ และแสดงถึงความสามารถของคนไทยด้วย

Soprano

ASEAN Anthem The ASEAN WAY

Lyricist : Payom Valaiphachtra

Music: Kittikhun Sodprasert
& Sampao Triudom
Arr.: Kittikhun Sodprasert

Allegretto Maestoso ♩=100

5 **A**
Raise our flag high, sky high Em-brace the pride in our
mp

9
heart A-SEAN we are bonded as one Look-in out to the world. For
B

14
peace, our goal from the ve-ry start And pros-pe-ri-ty to last. We
mf
po co apo co cresc.

18
dare to dream we care to share. To-ge-ther for A-SEAN we
f *mf*

22
dare to dream we care to share for it's the way of A-SEAN
f *rit.* *ff*

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน ซึ่ง เปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและ โครงสร้างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อน การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียน ได้ตกลงกันไว้ โดยวัตถุประสงค์ของกฎบัตรคือ ทำให้อาเซียนเป็น องค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพ กฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ กฎบัตรอาเซียนจะมี สถานะเป็นนิติบุคคลแก่อาเซียนในฐานะที่เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization)

จุดเด่นประการหนึ่งของกฎบัตรอาเซียน คือ การที่ข้อบทต่าง ๆ ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ประชาชนเข้าถึงและ ใช้อุปโภคประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศสมาชิกมากยิ่งขึ้น กฎบัตร อาเซียนประกอบด้วยบทบัญญัติ 13 บท รวม 55 ข้อย่อย อาจ สรุบบทบัญญัติที่สำคัญของกฎบัตรอาเซียนได้ ดังนี้

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles)
ระบุเป้าหมายของอาเซียนและหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ สมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถ ในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคง ของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม การลดช่องว่างของการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ

ได้แก่ เรื่องอำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล และการเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) ให้อาเซียนมีสถานะบุคคลตามกฎหมาย

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ เช่น ต้องเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียนและต้องยินยอมผูกพันตามกฎหมายและสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐสมาชิก รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกไว้กว้าง ๆ คือรัฐสมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรและความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน รวมถึงหน้าที่ในการออกกฎหมายภายในเพื่อรองรับพันธกรณีด้วย

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) ประกอบด้วย

1. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายและมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง
2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลัก เพื่อความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้งรองเลขาธิการอาเซียน
3. คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Councils) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแนวนโยบายของผู้นำทั้งในเรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตน และเรื่องที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลัก และเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4. องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary - General of ASEAN)

6. คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ที่กรุงจาการ์ตา โดยประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ที่กรุงจาการ์ตา

7. สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariats) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

8. องค์การสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN Human Rights Body - AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

9. มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ ของอาเซียน

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with ASEAN) ให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ ที่สนับสนุนหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียนตามรายชื่อในภาคผนวกของกฎบัตรได้ โดยภาคผนวกจะแบ่งประเภทองค์กรดังกล่าวเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) องค์กรรัฐสภา คือ สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter - Parliamentary Assembly - AIPA) 2) องค์กรภาคธุรกิจ 3) องค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน 4) กลุ่ม Think Tank และองค์กรด้านการศึกษา และ 5) องค์กรอื่น ๆ โดยให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการปรับปรุงภาคผนวกตามข้อเสนอแนะของคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges) ระบุหลักการกว้าง ๆ ในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่ 1) สำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่น ๆ ของอาเซียน 2) เลขาธิการอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน และ 3) ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิก ณ กรุงจาการ์ตา และผู้แทนของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมของอาเซียน เช่น เดินทางไปประชุม เป็นต้น โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามข้อตกลงแยกต่างหากจากกฎบัตร

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision-making) หลักทั่วไป คือ ฉันทามติ (Consensus) แต่มีข้อยกเว้นได้แก่ 1) กรณีที่ไม่มีแนวทางมติ อาจส่งเรื่องให้ผู้นำตกลงกันว่าจะใช้วิธีการใดตัดสินใจ 2) กรณีที่มีข้อตกลงอื่น ๆ ของอาเซียนอนุญาตให้ใช้วิธีการอื่นตัดสินใจได้ เช่น ปัจจุบันมีสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ให้ใช้คะแนนเสียง 2 ใน 3 ได้ และ 3) กรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรง ผู้นำมีอำนาจตัดสินใจด้วยวิธีการใด ๆ ตามที่จะตกลงกันเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ ยังให้มีความยืดหยุ่นในการผูกพันตามข้อตกลงต่าง ๆ โดยใช้สูตรอาเซียน ลบ X (ASEAN minus X) สำหรับความตกลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายความว่าหากประเทศสมาชิกทุกประเทศมีฉันทามติเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ แล้ว ประเทศที่ยังไม่พร้อมก็อาจเลือกที่จะยังไม่เข้าร่วมได้

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) 1) กำหนดในหลักการให้มีกลไกระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Mechanism - DSM) สำหรับทุกเสาหลัก 2) ใช้การปรึกษาหารือและการเจรจาในการระงับข้อพิพาทเป็นอันดับแรก 3) ให้คู่พิพาทสามารถเลือกใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยอาจขอให้ประธานอาเซียนหรือเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้ 4) หากความตกลงเฉพาะ

กำหนด DSM ไว้แล้ว ก็ให้ใช้ DSM นั้น 5) หากข้อขัดแย้งไม่เกี่ยวข้องกับ ความตกลงของอาเซียนฉบับใดให้ใช้กลไกคณะมนตรีที่จัดตั้งโดย สันธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) หากไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ อาจยกเรื่องให้ที่ประชุมสุดยอด อาเซียนตัดสิน 7) ให้เลขาธิการอาเซียนติดตามตรวจสอบการปฏิบัติ ตามคำแนะนำ/ คำตัดสินจาก DSM ของประเทศสมาชิก และจัดทำ รายงานเสนอผู้นำ 8) กำหนดให้นำเรื่องการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ/ คำตัดสินจาก DSM ให้ผู้นำพิจารณา และ 9) ญัตติบัตรไม่ตัดสิทธิ ของประเทศสมาชิกที่จะใช้รูปแบบการระงับข้อพิพาทตามกฎหมาย สหประชาชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่น

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance)
ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการงบประมาณที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบได้ และกำหนดเรื่องงบการบริหาร งานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรัฐสมาชิกจะจ่ายเงินสนับสนุน เท่า ๆ กันตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถรับเงินสนับสนุน จากประเทศคู่เจรจาได้ แต่จะต้องไม่มีเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้ ญัตติบัตร มิได้ระบุเรื่องกองทุนพิเศษต่าง ๆ เพื่อการดำเนินการของอาเซียน อาทิ การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ การลดช่องว่างการพัฒนา ฯลฯ เพราะเป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษาและกำหนดวิธีระดมทุนที่ เหมาะสมต่อไป

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and Procedure) 1) กำหนดให้ประธานของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และ คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ตลอดจนองค์กรระดับรัฐมนตรี อาเซียนเฉพาะสาขาและองค์กรเจ้าหน้าที่อาวุโสตามที่เหมาะสมมาจาก ประเทศเดียวกัน (Single Chairmanship) เพื่อส่งเสริมให้การทำงาน เป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) การเพิ่มบทบาท

ประธานในการ (ก) เป็นผู้ส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนและเป็นผู้ผลักดันการสร้างประชาคมอาเซียน (ข) เป็นผู้ส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในแง่การนำนโยบายของอาเซียนเข้าไปผนวกไว้ในนโยบายระดับชาติของรัฐสมาชิก และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกภูมิภาค และ (ค) ทำให้อาเซียนสามารถจัดการวิกฤตการณ์และสถานการณ์เร่งด่วนที่มีผลกระทบต่ออาเซียนได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) กำหนดให้อาเซียน มีหน้าที่ในการส่งเสริม 1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชนและ 2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี) และเพลงอาเซียน

บทที่ 12 ความสัมพันธ์กับภายนอก (External Relations) มีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) ให้อาเซียนเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และเน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค 2) ให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ 3) กำหนดให้ประเทศผู้ประสานงาน (Country Coordinators) มีหน้าที่ประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาหรือองค์กรระหว่างประเทศอื่น โดยมีคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่ 3 หรือ องค์กรระหว่างประเทศ (ASEAN Committees in Third Countries and International Organizations) เป็นผู้สนับสนุนการทำงาน โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศที่คณะกรรมการนั้นตั้งอยู่ 4) ให้รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในฐานะองค์กรความร่วมมือเฉพาะสาขาเป็นผู้ดูแลความสอดคล้องและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน

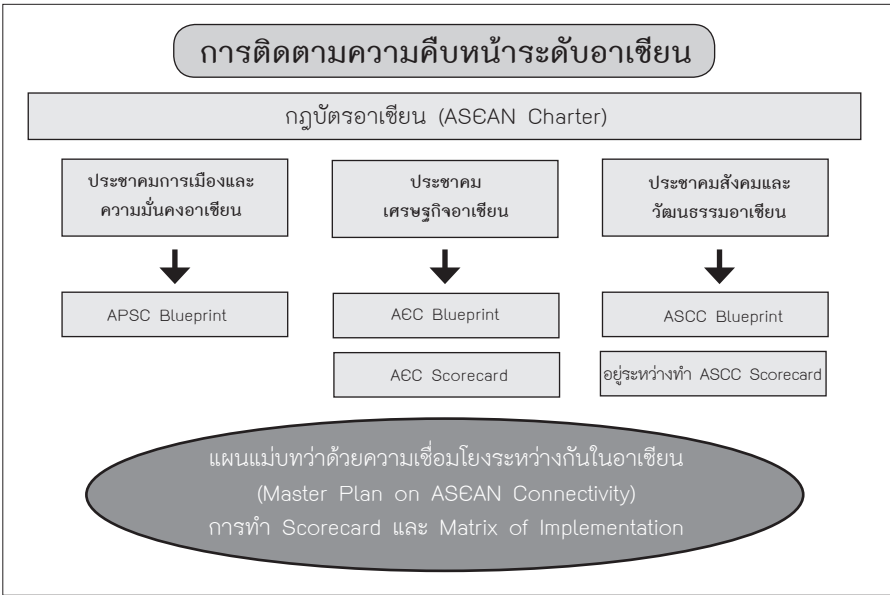
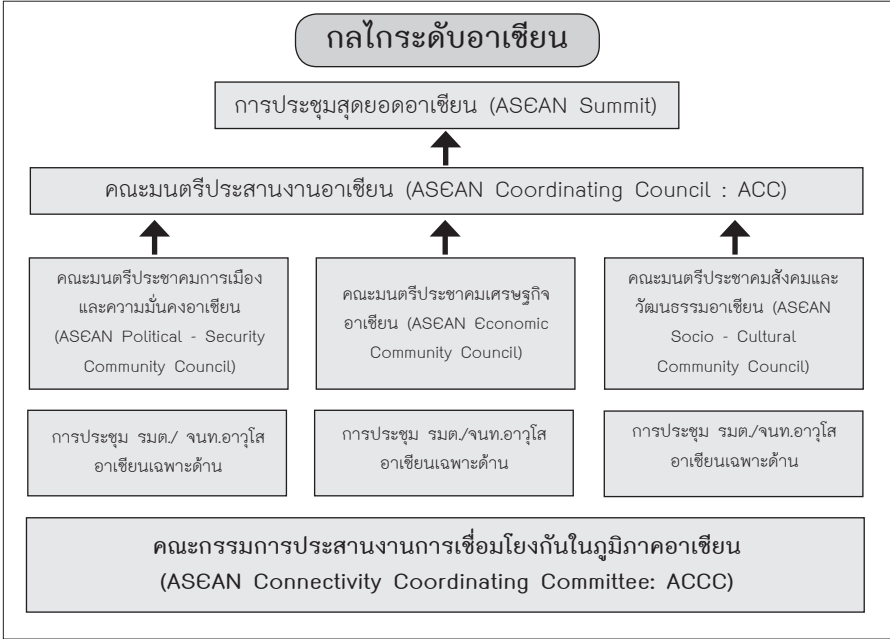
5) ให้อำนาจคณะมนตรีประสานงานอาเซียนแต่เพียงองค์เดียว ในการกำหนดสถานะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับประเทศ หรือองค์กรภายนอก โดยที่ประมุขรัฐมนตรีอื่น ๆ สามารถเชิญ ประเทศหรือองค์กรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นครั้งคราว และ

6) ให้การรับรองเอกอัครราชทูตที่ประเทศอื่นแต่งตั้งให้เป็นผู้แทน ประจำอาเซียน

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) กำหนดเรื่องพันธกรณีของประเทศสมาชิก ในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตร และความตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน การมีผลใช้บังคับของกฎบัตรเมื่อทุกประเทศให้สัตยาบัน การภาคยานุวัติของประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าจะเปิดให้ เฉพาะประเทศติมอร์เลสเตเท่านั้น การแก้ไขกฎบัตร การทบทวน กฎบัตร 5 ปีหลังจากกฎบัตรมีผลใช้บังคับหรือตามที่ผู้นำกำหนด การตีความกฎบัตร ตามกฎการดำเนินงานที่กำหนดโดยคณะมนตรี ประสานงานอาเซียน การกำหนดให้ความตกลงอาเซียนที่มีอยู่ใน ปัจจุบันมีผลใช้บังคับต่อไปและให้กฎบัตรมีผลเหนือกว่าความตกลง ในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน กรรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของอาเซียน

กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 กล่าวคือ หลังจากที่ประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบัน กฎบัตร และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย เป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผล บังคับใช้

กลไกการบริหารของอาเซียน (Organ)

กลไกระดับประเทศ

กลไกระดับคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน)

คณะกรรมการดำเนินการเพื่อ
จัดตั้งประชาคมการเมืองและ
ความมั่นคงอาเซียน

คณะอนุกรรมการดำเนินการตาม
แผนงานไปสู่การเป็นประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน

คณะกรรมการสำหรับคณะ
มนตรีประชาคมสังคมและ
วัฒนธรรมอาเซียน

คณะอนุกรรมการว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

การติดตามความคืบหน้าระดับประเทศ

แผนงานแห่งชาติสำหรับการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558
ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการแห่งชาติ

แผนงานระดับกระทรวง

ภารกิจเร่งด่วน

การเตรียมความพร้อมภายในประเทศ

การเตรียมความพร้อมส่วน
ราชการ

ผลักดันการสร้างประชาคมอาเซียน
ให้อยู่ในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11

การสร้างมาตรฐานและ
เตรียมความพร้อม

การดำเนินการ
อย่างเข้มข้นเพื่อ
สร้างประชาคม
และในการมี
ปฏิสัมพันธ์
กับภายนอก

ปรับโครงสร้าง
ส่วนราชการเพื่อ
รองรับประชาคม
อาเซียน

ฝึกอบรม
ข้าราชการให้มี
ความพร้อม

ในภาค
การศึกษา

ในภาค
ประชาชน

ประเทศสมาชิกอาเซียน (ข้อมูล ณ เมษายน 2555)

บรูไนดารุสซาลาม

บรูไนฯ เป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว มีน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและแรงงาน มีนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง และส่งเสริม Medical Tourism เริ่มพิจารณาขยายการค้าการลงทุนในธุรกิจที่หลากหลายในภูมิภาคต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับไทยในการเพิ่มการค้า การลงทุนกับบรูไนฯ และร่วมกันเข้าไปลงทุนในประเทศที่สามมากขึ้น

พื้นที่

5,765 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

บันดาร์เสรีเบกาวัน

ประชากร

414,000 คน (พ.ศ. 2553)

ภาษา

มาเลย์ เป็นภาษาราชการ รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีน

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 67) พุทธ (ร้อยละ 13) คริสต์ (ร้อยละ 10) และ
ฮินดู (ร้อยละ 10)

วันชาติ

วันที่ 23 กุมภาพันธ์

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 1 มกราคม 2527

การปกครอง

ระบอบกษัตริย์ มีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นประมุขของรัฐและเป็น
นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหม และรักษาการรัฐมนตรีการคลังด้วย

อากาศ

อากาศโดยทั่วไปค่อนข้างร้อนชื้น มีปริมาณฝนตกค่อนข้างมาก
อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ดอลลาร์บรูไน (เงินดอลลาร์บรูไนมีมูลค่าเท่ากับเงินดอลลาร์สิงคโปร์
และสามารถใช้แทนกันได้)

ข้อมูลเศรษฐกิจ

บรูไนฯ ส่งออกน้ำมันถึงร้อยละ 90 รายได้ประชากรต่อหัว

25,200 ดอลลาร์สหรัฐ แต่น้ำมันสำรองจะเหลืออยู่อีกประมาณ 25 ปี หากไม่พบแหล่งน้ำมันใหม่ในอนาคต จึงเริ่มกระจายการผลิตและส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น สินค้าเกษตร ประมง และเสื้อผ้า นอกเหนือจากการผลิตน้ำมัน

ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

เครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร อาทิ ข้าวและผลไม้

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ญี่ปุ่น อาเซียน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – บรูไนดารุสซาลาม

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับบรูไนฯ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและมีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับราชวงศ์และผู้นำระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และเป็นพันธมิตรในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในกรอบอาเซียนและกรอบสหประชาชาติ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและบรูไนฯ มีทัศนคติทางการทหารและความมั่นคงที่สอดคล้องกันและมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำระดับสูงของกองทัพของทั้งสองประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

บรูไนฯ กำลังพยายามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาน้ำมันเป็นหลัก ไปสู่การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายมากขึ้น จากเดิมที่เน้นนโยบายให้สวัสดิการมาเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และแปรรูปรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ โดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม บรูไนฯ เป็นคู่ค้าลำดับที่ 9 ของไทย ในอาเซียนและอันดับที่ 71 ในระดับโลก สินค้าที่บรูไนฯ ส่งออกมาประเทศไทย ได้แก่ สินค้าเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ สินค้าส่งออกของประเทศไทย คือ ข้าว หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ ปูนซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์เซรามิก และผลิตภัณฑ์กระดาษ

ด้านการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวบรูไนฯ เดินทางมาท่องเที่ยวในไทยเป็นนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายสูงและมีศักยภาพ

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยและบรูไนฯ ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในทวิภาคีด้านสารสนเทศและการกระจายเสียงและภาพเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนรายการวิทยุ โทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีสาระ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร อันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ

ด้านการศึกษา

ปัจจุบันมีนักศึกษาไทยที่ไปเรียนในมหาวิทยาลัยบรูไนฯ ทั้งโดยทุนรัฐบาลไทยและบรูไนฯ และมีนักศึกษามุสลิมจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับทุนจากทางการบรูไนฯ ให้ไปเรียนทางด้านรัฐศาสตร์และการศาสนา ซึ่งมีทั้งหญิงและชาย แต่ก็มีนักศึกษาหลายคนของบริษัทเอกชนในประเทศไทยส่งไปเรียนวิชาทั่วไป

ข้อควรรู้

- สินค้าที่ขัดกับข้อกำหนดฮาลาล ได้แก่ เนื้อไก่สด/แช่แข็ง (ที่ไม่ได้เชือดโดยชาวมุสลิม) สินค้าที่ขัดกับประเพณี และขนบธรรมเนียมอันดีงาม ได้แก่ ภาพและสิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร เป็นต้น สินค้าที่ขัดกับหลักข้อปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เช่น เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ และสินค้าที่ขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น กฎหมายที่ทำให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สินค้าปลอม รวมทั้งสินค้าที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านสุขอนามัย

- สตรีชาวบรูไนฯ จะแต่งกายมิดชิด นุ่งกระโปรงยาว เสื้อแขนยาวและมีผ้าโพกศีรษะ คนต่างชาติ จึงไม่ควรนุ่งกระโปรงสั้น และใส่เสื้อไม่มีแขน ควรหลีกเลี่ยงเสื้อผ้าสีเหลืองเพราะถือเป็นสีของพระมหากษัตริย์

- การทักทายจะจับมือกันเบา ๆ และสตรีจะไม่ยื่นมือให้บุรุษจับ การใช้นิ้วชี้ไปที่คนหรือสิ่งของถือว่าไม่สุภาพ แต่จะใช้หัวแม่มือชี้แทน และจะไม่ใช้มือซ้ายในการส่งของให้ผู้อื่น สตรีเวลานั่งจะไม่ให้เท้าชี้ไปทางผู้ชายและไม่ส่งเสียงหรือหัวเราะดัง

ราชอาณาจักรกัมพูชา

กัมพูชา เป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) มีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ต่อประเทศไทยในทุก ๆ ด้าน เนื่องจากมีพรมแดนทางบกติดต่อกันยาว 798 กิโลเมตร และมีพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลประมาณ 26,000 ตารางกิโลเมตร จึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดทั้ง “โอกาส” และ “ปัญหา” รวมทั้ง เป็นแหล่งวัตถุดิบ ตลาดการค้า และแหล่งลงทุนที่สำคัญของไทย ทั้งสองประเทศจึงควรร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นจุดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญระหว่างไทยและลาว

พื้นที่

181,035 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงพนมเปญ

ประชากร

14.14 ล้านคน (พ.ศ. 2553)

ภาษา

เขมรเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาที่ใช้โดยทั่วไป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย

ศาสนา

พุทธ (นิกายเถรวาท) อิสลาม และคริสต์

วันชาติ

วันที่ 9 พฤศจิกายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 19 ธันวาคม 2493

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อากาศ ร้อนชื้น

มีฤดูฝนยาวนาน อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 20 - 36 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

เรียล

ข้อมูลเศรษฐกิจ

รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญอย่างสูงสุดต่อการกำหนดยุทธศาสตร์

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อมุ่งขจัดความยากจน
ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยเฉพาะใน
พื้นที่ชนบทให้ดีขึ้น

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

เสื้อผ้า สิ่งทอ รองเท้า ปลา ไม้ ยางพารา และข้าว

ผลิตภัณฑ์นำเข้าสำคัญ

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บุหรี่ ทองคำ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรยาน
พาหนะและยา

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา เยอรมนี สหราชอาณาจักร แคนาดา และเวียดนาม

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

จีน ฮองกง เวียดนาม ไทย ใต้หวัน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชาด้านการเมืองและความมั่นคง
ผู้นำไทยกับกัมพูชามีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและมีการแลกเปลี่ยน
การเยือนระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ความร่วมมือ
ระหว่างสองประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่น และสามารถแก้ไขปัญหา
และอุปสรรคต่าง ๆ ได้แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ต้องร่วมมือแก้ไข
เช่น การปักปันเขตแดน เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุน

การลงทุนของไทยในกัมพูชาสูงเป็นลำดับ 5 การลงทุนที่สำคัญของไทย

คือ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรมและภาคบริการ เช่น โรงแรม
ท่องเที่ยว ร้านอาหาร และธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยกับกัมพูชามีความคล้ายคลึงกันทางด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมาก
จึงเป็นเรื่องง่ายที่รัฐบาลทั้งสองฝ่ายจะใช้ความร่วมมือด้านวัฒนธรรม
เป็นสื่อกลาง ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมไทย - กัมพูชา
เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและใช้เป็นกลไกในการ
กระชับความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ และยังได้
จัดตั้งคณะอนุกรรมการด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการ
ท่องเที่ยว เพื่อผลักดันความร่วมมือในแต่ละสาขาด้วย นอกจากนี้
ไทยกับกัมพูชาได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือ
ด้านสารสนเทศและการกระจายเสียง

ด้านแรงงาน

ไทยกับกัมพูชาได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือใน
การจ้างแรงงาน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการ
จัดการค้าเด็กและผู้หญิงและการช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์
เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 เพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหา
แรงงานข้ามแดนโดยผิดกฎหมายชาวกัมพูชาในไทยรวมทั้งป้องกัน
และปราบปรามขบวนการค้ามนุษย์

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

อินโดนีเซีย เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) เป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก มีทรัพยากรธรรมชาติมาก (น้ำมัน ถ่านหิน ทองคำ สัตว์น้ำ) เป็นแหล่งประมงที่ใหญ่ที่สุดของไทย มีบทบาทสูงในกลุ่ม NAM และ OIC

พื้นที่

5,193,250 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงจาการ์ตา

ประชากร

243 ล้านคน (พ.ศ. 2553)

ภาษา

อินโดนีเซีย เป็นภาษาราชการ

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 85.2) คริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ (ร้อยละ 8.9)
คริสต่นิกายโรมันคาทอลิก (ร้อยละ 3) ฮินดู (ร้อยละ 1.8)
พุทธ (ร้อยละ 0.8) ศาสนาอื่น ๆ (ร้อยละ 0.3)

วันชาติ

วันที่ 17 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 7 มีนาคม 2493

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นผู้นำของประเทศ (วาระ
การบริหารประเทศ 5 ปี และต่อได้อีก 1 วาระ) มีการแบ่งอำนาจ
ระหว่างประธานาธิบดีและสภาผู้แทนราษฎรและเป็นการปกครองใน
ระบบสาธารณรัฐแบบ Unitary Republic ซึ่งมีการปกครองตนเอง
ในบางพื้นที่ (Provincial Autonomy)

อากาศ

แบบป่าฝนเขตร้อน มี 2 ฤดูคือ ฤดูแล้งและฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่
ระหว่าง 21 - 33 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

รูเปียห์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

อินโดนีเซียมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศคิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 10,349.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศผู้ลงทุนที่สำคัญในอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการลงทุนคือ สิงคโปร์ อังกฤษ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ชีเซล เมอริเชียส มาเลเซีย ออสเตรเลีย และบราซิล ไทยเป็นประเทศผู้ลงทุนอันดับที่ 15 ของอินโดนีเซีย มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทรัพยากรสำคัญ

น้ำมัน ถ่านหิน สัตว์น้ำ

อุตสาหกรรมหลัก

น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ สิ่งทอ เสื้อผ้า รองเท้า เหมืองแร่

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

น้ำมัน เหล็ก ท่อเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

ก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากไม้ สิ่งทอ

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สิงคโปร์ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – อินโดนีเซีย

ไทยมีความสัมพันธ์กับดินแดนที่เป็นอินโดนีเซียในปัจจุบันมาช้านาน โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับชวา และ มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม กันอย่างลึกซึ้ง ทั้งทางวรรณคดี อาหาร เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี เป็นต้น

ด้านการทูต

ไทยและอินโดนีเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2493 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองดำเนินไปได้ด้วยดี มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับทวิภาคีและกรอบพหุภาคีโดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในกรอบอาเซียน นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ทั้งไทยและอินโดนีเซียมีประเพณีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำทางทหาร โดยผู้นำทางทหาร ของทั้งสองประเทศจะเดินทางไปทำความรู้จักกันในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ และเยี่ยมอำลาในโอกาสพ้นจากตำแหน่ง

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

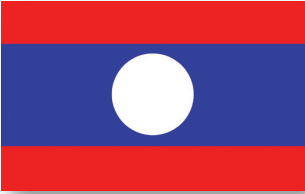
ไทยและอินโดนีเซียมีกลไกความร่วมมือในรูปแบบของคณะกรรมการการค้า
ร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (JC)

ข้อควรรู้

- ไม่ควรใช้มือซ้ายในการรับ - ส่งของ หรือรับประทานอาหาร
คนมุสลิมอินโดนีเซียถือว่ามือซ้าย ไม่สุภาพ ไม่จับศีรษะคนอินโดนีเซีย
รวมทั้งการลูบศีรษะเด็ก

- การครอบครองยาเสพติด อาวุธ หนังสือรูปภาพอนาจาร
มีบทลงโทษหนัก อาทิ การนำเข้าและครอบครองยาเสพติด มีโทษ
ถึงประหารชีวิต นอกจากนี้ ยังมีบทลงโทษรุนแรงเกี่ยวกับการค้า
และส่งออกพืชและสัตว์กว่า 200 ชนิด จึงควรตรวจสอบก่อนซื้อหรือ
นำพืชและสัตว์ออกนอกประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลาวเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความใกล้ชิดกับไทยทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม มีเขตแดนติดต่อกับประเทศไทย ทั้งทางบกและทางน้ำถึง 1,810 กิโลเมตร พัฒนาการต่าง ๆ ในลาว จึงส่งผลกระทบต่อไทยและการกำหนดนโยบายของไทยต่อภูมิภาคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งเป็นแหล่งป้อนวัตถุดิบ แหล่งพลังงานสำรอง และแหล่งลงทุนของไทย เพื่อการผลิตสินค้าส่งออกไปยังประเทศที่สามที่ให้สิทธิพิเศษทางการค้าแก่ลาว นอกจากนี้เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล แต่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อ (Land Bridge หรือ Land Link) ด้านการคมนาคมขนส่งและการส่งออกสินค้าของไทยไปยังประเทศที่สามในอนุภูมิภาค

พื้นที่

236,800 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

นครหลวงเวียงจันทน์

ประชากร

6 ล้านคน

ภาษา

ลาว

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 75) อื่นๆ (ร้อยละ 25)

วันชาติ

วันที่ 2 ธันวาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 19 ธันวาคม 2493

การปกครอง

ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (ทางการลาวใช้คำว่าระบอบประชาธิปไตยประชาชน) โดยพรรคการเมืองเดียว คือพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ มีประธานประเทศเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล นโยบายต่างประเทศมุ่งสร้างเสริมความสัมพันธ์แบบรอบด้านกับทุกประเทศ

โดยให้ความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นลำดับแรก ได้แก่ เวียดนาม จีน เมียนมาร์ กัมพูชา และไทย รองลงมาเป็นประเทศร่วมอุดมการณ์ ได้แก่ รัสเซีย เกาหลีเหนือ และคิวบา

อากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของลาวคล้ายกับภาคเหนือและภาคอีสานของไทย แต่ฤดูหนาวมีอากาศหนาวมากกว่า พื้นที่ทางภาคใต้และทางตอนกลางของประเทศเป็นบริเวณที่มีฝนตกชุกมากกว่าภาคเหนือ

สกุลเงิน

กีบ

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูก ภาคเกษตรกรรม มีพื้นที่เพาะปลูก 1,187,500 ไร่ และผลิตข้าวได้ 2.6 ล้านตัน/ปี

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ เศษโลหะ ถ่านหิน เสื้อผ้าสำเร็จรูป

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ไทย เวียดนาม ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เยอรมนี สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

ไทย จีน เวียดนาม สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เยอรมนี

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - ลาว

ด้านการทูต

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวในปัจจุบันดำเนินไปอย่างราบรื่น ใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายได้ใช้กลไกและเวทีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีผลักดันความร่วมมือและแก้ไขปัญหา เพื่อหาทางออกร่วมกันอย่างสันติวิธี

ด้านการเมืองและความมั่นคง

กองทัพไทยและลาวมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่นมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย - ลาว ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้ชายแดนไทย - ลาวเป็นชายแดนแห่งมิตรภาพ สันติภาพ และความมั่นคง นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายยังมีความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งมีการประชุมว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

การค้าระหว่างประเทศทั้งสองมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไทยเป็นประเทศที่ลงทุนในลาวมากที่สุด นอกจากนี้ไทยได้ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้าเกษตรจากลาว ทั้งในรูปของการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ และ

ยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าในลักษณะ one way free trade หลายร้อยรายการตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน

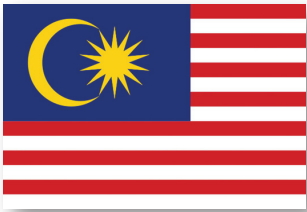
ด้านการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวไทยไปลาวเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 และนักท่องเที่ยวลาวมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 78.84

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับลาว ตั้งแต่ปี 2516 โดยเน้นด้านการพัฒนาบุคลากรในลักษณะการให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม ทุนงาน และโครงการพัฒนาในสาขาการเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข ทั้งสองฝ่ายยังมีความร่วมมือด้านแรงงาน ทั้งการจ้างแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน และการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)

มาเลเซียเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มาเลเซียมุ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วภายในปี 2563 หรือ (Vision 2020) และมีแผนพัฒนาต่อเนื่อง (Mission 2057) เป็นแนวทางพัฒนาประเทศจนถึงปี 2600 มีบทบาทสำคัญในองค์การการประชุมอิสลาม (OIC) และต้องการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้าของ OIC ภายในปี 2552 โดยใช้ศักยภาพด้านการบริหารธนาคารอิสลามและอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ในปี 2550 นักท่องเที่ยวมาเลเซียมาไทยมากเป็นอันดับหนึ่ง และเป็นคู่ค้าสำคัญของไทยในอาเซียน

พื้นที่

329,758 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงกัวลาลัมเปอร์

ประชากร

27.73 ล้านคน

ภาษา

มาเลย์

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 60) พุทธ (ร้อยละ 19) คริสต์ (ร้อยละ 12)

วันชาติ

วันที่ 31 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 31 สิงหาคม 2500

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ปัจจุบันประกอบด้วยรัฐ 13 รัฐ ประมุขแห่งรัฐมีตำแหน่งเป็นสมเด็จพระราชาธิบดี อยู่ในตำแหน่ง คราวละ 5 ปี นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาลสหพันธรัฐ และ มุขมนตรีแห่งรัฐ เป็นหัวหน้ารัฐบาลแห่งรัฐ

อากาศ

มีอากาศร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร อยู่ในอิทธิพลของลมมรสุม

สกุลเงิน

ริงกิต

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูก เป็นประเทศที่ผลิตยางพาราที่สำคัญของโลก และ ชาวเจ้าปลุกมากบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทั้ง 2 ด้าน

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

อุปกรณ์ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว
ปิโตรเลียม เพอร์นิเจอร์ ยาง น้ำมันปาล์ม

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรอุตสาหกรรม
สินค้าแปรรูป สินค้าอาหาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น จีน ไทย ฮองกง

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

ญี่ปุ่น จีน สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมาเลเซีย

ด้านการทูต

นอกจากสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงกัวลาลัมเปอร์แล้ว ไทย
ยังมีสถานกงสุลใหญ่ ในมาเลเซียอีก 2 แห่ง คือ ปีนัง และ
โกตาบารู และมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เกาะลังกาวิ อีก 1 แห่ง
สำหรับหน่วยงานของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งตั้งสำนักงานอยู่ภายใต้
สถานเอกอัครราชทูตไทย ได้แก่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สำนักงานแรงงาน ส่วน
หน่วยงานของไทยอื่น ๆ ที่ตั้งสำนักงานในมาเลเซียคือการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทยบริษัทการบินไทย สำหรับหน่วยงานของมาเลเซีย
ในไทยได้แก่ สถานเอกอัครราชทูตมาเลเซีย และสถานกงสุลใหญ่
มาเลเซียประจำจังหวัดสงขลา

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและมาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้น มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับพระราชวงศ์ชั้นสูง ระดับรัฐบาล และเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข เช่น ปัญหาการปักปันเขตแดนทางบก ปัญหาบุคคลสองสัญชาติ และการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

การค้าระหว่างไทยกับมาเลเซียในปี 2550 มีมูลค่า 16,408 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยขาดดุลการค้า 826.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ เครื่องสำอาง เครื่องคอมพิวเตอร์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา สินค้านำเข้าที่สำคัญจากมาเลเซีย ได้แก่ น้ำมันดิบและแร่เชื้อเพลิง เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ ในปี 2550 นักลงทุนมาเลเซียได้รับอนุมัติโครงการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 53 ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ด้านการท่องเที่ยว

ในปี 2550 นักท่องเที่ยวมาเลเซียเดินทางมาประเทศไทย 1.2 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปมาเลเซียประมาณ 600,000 คน

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยกับมาเลเซียมีความใกล้ชิดกันในระดับท้องถิ่น ประชาชนทั้งสองฝ่ายไปมาหาสู่กันในฐานะมิตรและเครือญาติ มีโครงการเชื่อมโยง

เส้นทางคมนาคม และความร่วมมือด้านการบริหารจัดการจัดการสัญจรข้ามแดน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่และส่งเสริมการติดต่อด้านการค้าและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังอนุญาตให้ประชาชนที่ถือสัญชาติของอีกฝ่ายหนึ่งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนใช้บัตรผ่านแดนซึ่งออกให้โดยหน่วยงานปกครองท้องถิ่นของแต่ละประเทศแทนการใช้หนังสือเดินทางเพื่อผ่านด่านพรมแดน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำศาสนาอิสลาม การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหาร จัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามและวิทยาลัยอิหม่าม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านกิจการศาสนาอิสลาม มีการประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันเพื่อทบทวนและติดตามผลการดำเนินงานของทั้ง 2 ประเทศ

ข้อควรรู้

ประเทศมาเลเซียบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะได้รับสิทธิพิเศษ คือ เงินอุดหนุนทางด้านการศึกษา สาธารณสุข การคลอดบุตร งานแต่งงานและงานศพตามนโยบาย “ภูมิบุตร” มาเลเซียมีปัญหาประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ในอดีตเคยเกิดการปะทะระหว่างเชื้อชาติ เนื่องจากการกีดกันทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ในมาเลเซียประกอบด้วย ชาวมาเลย์กว่าร้อยละ 40 ที่เหลือกว่าร้อยละ 33 เป็นชาวจีน ร้อยละ 10 เป็นชาวอินเดีย ร้อยละ 10 เป็นชนพื้นเมืองบนเกาะบอร์เนียว ร้อยละ 5 เป็นชาวไทย และอื่น ๆ ร้อยละ 2

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

เมียนมาร์เป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic of the Union of Myanmar) มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งวัตถุดิบทรัพยากรธรรมชาติ ตลาดการค้า แรงงาน และแหล่งลงทุนที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะด้านพลังงาน (ก๊าซและไฟฟ้าพลังน้ำ) และเป็นทางเชื่อมสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดีย เมียนมาร์เป็น “Critical Factor” ในยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคของไทย ซึ่งไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภายในเมียนมาร์หลายประการ อาทิ ยาเสพติด แรงงานผิดกฎหมาย ความมั่นคงบริเวณชายแดน เป็นต้น

พื้นที่

657,740 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

เนปิดอว์

ประชากร

58.38 ล้านคน (พ.ศ. 2551 - 2552)

ภาษาราชการ

เมียนมาร์/พม่า

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 89) คริสต์ (ร้อยละ 5) อิสลาม (ร้อยละ 4) และ
อื่น ๆ (ร้อยละ 2)

วันชาติ

วันที่ 4 มกราคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 24 สิงหาคม 2491

การปกครอง

การปกครองแบบสาธารณรัฐ มีรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสภาประชาชน
สภาชาติพันธุ์ และสภาท้องถิ่น โดยมี นายเต็ง เส่ง (U Thein Sein)
ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี เป็นประมุขและหัวหน้ารัฐบาล ตั้งแต่
วันที่ 30 มีนาคม 2554

อากาศ

มรสุมเมืองร้อน ด้านหน้าภูเขาอาระกันโยมา ฝนตกชุกมาก ภาคกลาง

ตอนบนแห้งแล้งมาก เพราะมีภูเขาขึ้นกำบังลม ส่วนภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างเย็น และค่อนข้างแห้งแล้ง

สกุลเงิน ย จิต

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูกเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เขตเกษตรกรรมคือบริเวณ
ดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิรวดี และแม่น้ำสะโตง ปลูกข้าวเจ้า
ปอกระเจา อ้อย และพืชเมืองร้อนอื่น ๆ

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ
ก๊าซธรรมชาติ สิ่งทอ ไม้ซุง

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ
เครื่องจักรกล ยาสังเคราะห์ น้ำมันสำเร็จรูป

ตลาดส่งออกที่สำคัญ
ไทย อินเดีย จีน

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ
จีน สิงคโปร์ ไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - เมียนมาร์
ด้านการทูต

ไทยและเมียนมาร์เปิดสถานเอกอัครราชทูตของทั้งสองฝ่ายเมื่อวันที่
14 ธันวาคม 2492 ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทั้งใน

ระดับรัฐบาลและประชาชน มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและเมียนมาร์มีกลไกความร่วมมือทวิภาคี ได้แก่ คณะกรรมาธิการร่วมไทย - เมียนมาร์ (Thailand – Myanmar Joint Commission on Bilateral Cooperation – JC) คณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee – JBC) และคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee – RBC) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและแก้ไขปัญหาในระดับต่าง ๆ ทั้งในภาพรวมและระดับพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

ไทยและเมียนมาร์มีกลไกความร่วมมือในกรอบคณะกรรมาธิการร่วมทางการค้าไทย - เมียนมาร์ (Joint Trade Commission – JTC) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าระหว่างกัน ไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของเมียนมาร์ สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ และเม็ดพลาสติก สินค้าที่ไทยนำเข้าจากเมียนมาร์ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ไม้ซุง ไม้แปรรูป สินแร่โลหะอื่น ๆ และเศษโลหะ เหล็ก เหล็กกล้า และถ่านหิน ด้านการลงทุน ภาคเอกชนไทยลงทุนในเมียนมาร์ ร้อยละ 17.28 ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด และเป็นอันดับ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์

ด้านการท่องเที่ยว

ไทยและเมียนมาร์จัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านการท่องเที่ยวและพัฒนากการท่องเที่ยวระหว่างภาคใต้ของไทยกับเมืองทวายของเมียนมาร์

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยและเมียนมาร์ได้ลงนามในความตกลงทางวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2542 และมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการอัญเชิญผ้าพระกฐินพระราชทานไปถวายแก่วัดในเมียนมาร์ การเชิญผู้สื่อข่าวเมียนมาร์เยือนไทย การสนับสนุนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศของเมียนมาร์ โครงการความร่วมมือทางวิชาการที่ไทยให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม/ดูงาน จัดส่งวัสดุอุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญไปให้คำปรึกษาแนะนำในด้านต่าง ๆ ในสาขาการเกษตร การศึกษา สาธารณสุข และสาขาอื่น ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน นอกจากนี้ เมื่อปี 2544 รัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือแก่เมียนมาร์ ในโครงการพัฒนาหมู่บ้านยองซ่า รัฐฉาน โดยนำโครงการพัฒนาโดยคงเป็นแบบอย่างเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนเมียนมาร์ให้เลิกปลูกฝิ่นและปลูกพืชผลอย่างอื่น ช่วยสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ดำเนินการด้านสาธารณสุข ฯลฯ แต่ภายหลังเมื่อมีการปลดพลเอก ชิ่น ยุ้น โครงการดังกล่าวได้รับผลกระทบจึงหยุดชะงักไป นอกจากนี้ไทยและเมียนมาร์ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสารสนเทศและการกระจายเสียงและแพร่ภาพ

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดของไทยมาเป็นเวลานานและมีมุมมองยุทธศาสตร์ร่วมกันในหลายด้าน ผลักดันความร่วมมือในด้านการค้า พลังงาน ความมั่นคง ประสบปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ประสบปัญหาจากขบวนการมุสลิมแบ่งแยกดินแดนภาคใต้

พื้นที่

298,170 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงมะนิลา

ประชากร

98 ล้านคน

ภาษา

ตากาล็อก เป็นภาษาประจำชาติ ภาษาฟิลิปปินส์และภาษาอังกฤษ เป็นภาษาราชการ

ศาสนา

คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (ร้อยละ 83) นิกายโปรเตสแตนท์ (ร้อยละ 9) อิสลาม (ร้อยละ 5)

วันชาติ

วันที่ 12 มิถุนายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 12 กันยายน 2492

การเมืองการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยในรูปแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าคณะบริหารประเทศ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี ดำรงตำแหน่งไม่เกิน 1 วาระ มีวุฒิสมาชิก 24 คนมาจากการเลือกตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงทั่วประเทศ มีวาระ 6 ปีและรัฐบาลจะจัดให้มีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกจำนวนครึ่งหนึ่ง (12 คน) ทุก 3 ปี

อากาศ

มรสุมเขตร้อน ได้รับความชุ่มชื้นจากลมมรสุมทั้ง 2 ฤดู ได้รับฝนจากลมพายุไต้ฝุ่นและดีเปรสชัน บริเวณที่ฝนตกมากที่สุด คือเมืองบาเกียว

สกุลเงิน

เปโซฟิลิปปินส์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจสำคัญ มะพร้าว อ้อย ป่านอบากา และข้าวเจ้า
แร่ส่งออกสำคัญ เหล็ก โครไมต์ ทองแดง เงิน

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

แผงวงจรไฟฟ้า รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป
รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องสำอาง
เหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล ผลิตภัณฑ์ยางผลิตภัณฑ์พลาสติก
เครื่องรับโทรทัศน์ และกระดาษ

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน เนเธอร์แลนด์ ฮองกง สิงคโปร์

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน จีน เกาหลีใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - ฟิลิปปินส์

มีความสัมพันธ์ที่ยาวนานและราบรื่นมาโดยตลอด ฟิลิปปินส์นับเป็น
ประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไทยสถาปนาความสัมพันธ์
ทางการทูตด้วย

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

เป็นคู่ค้าลำดับที่ 5 ของไทยในกลุ่มอาเซียน รองจากสิงคโปร์ มาเลเซีย
และอินโดนีเซีย ในขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 2 ของฟิลิปปินส์
ในกลุ่มอาเซียนรองจากสิงคโปร์

ด้านความมั่นคง

ฟิลิปปินส์สนับสนุนแนวทางแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยอย่างสันติ โดยเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งฟิลิปปินส์พร้อมจะให้ความสนับสนุนด้านข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผสมผสานหลักสูตรทางศาสนาหลักสูตธรรมกับหลักสูตรสามัญและกฎหมาย ซึ่งฟิลิปปินส์ได้ดำเนินการไปแล้วในระดับหนึ่ง รวมทั้งยกวางแผนงานเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาต่าง ๆ โดยการจัดสัมมนาระหว่างศาสนากับลัทธิความเชื่อ (Interfaith Dialogue) ทั้งนี้ ไทยได้จัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ในเรื่องความร่วมมือป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ

ด้านการค้า/การลงทุน

ไทยขอให้ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวมากขึ้น และขอให้ยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าการระจก โดยมีมติให้คณะกรรมการร่วมด้านการค้าพิจารณาหารายละเอียดและแนวทางแก้ไขปัญหา

ด้านสาธารณสุข

ไทยและฟิลิปปินส์ได้หารือกันในหลายประเด็น โดยเฉพาะเรื่องไข้หวัดนกซึ่งทั้งสองฝ่ายห่วงกังวลเรื่องการแพร่ระบาดของโรคในภูมิภาค โดยพร้อมจะร่วมมือกันแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ เพื่อป้องกันและสกัดกั้นการขยายตัวของโรค

ด้านพลังงาน

ทั้งสองฝ่ายจะเร่งรัดจัดการประชุมคณะทำงานร่วมด้านพลังงาน (Joint Working Group on Energy) เพื่อสร้างความร่วมมือทั้งพลังงานทางเลือก พลังงานชีวภาพ การลงทุนด้านพลังงานไฟฟ้า และพลังงานอื่น ๆ

ด้านการท่องเที่ยว

ไทยและฟิลิปปินส์ได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2536 และในการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - ฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2550 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะกระชับความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว โดยให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูง การจัดพบปะระหว่างนักธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ เช่น การท่องเที่ยวที่สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

สาธารณรัฐสิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) มีความมั่นคงด้านการเมืองภายในทำให้มีความต่อเนื่องของนโยบายในด้านต่าง ๆ และมีนโยบายการทูตเชิงรุก เป็นผู้นำของอาเซียนประเทศหนึ่ง เป็นศูนย์กลางธุรกิจด้านการค้าและบริการ โทรคมนาคม การเงินและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ธุรกิจที่ไม่ต้องอาศัยพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ) โดยมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการโทรคมนาคมที่ทันสมัย เป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนยุทธศาสตร์กับไทยในการเข้าถึงและขยายโอกาสการค้าและการลงทุน มีระบบการศึกษาและการแพทย์ที่ดีในเอเชีย มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและต่อเนื่อง

พื้นที่

699.4 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

สิงคโปร์

ประชากร

4.6 ล้านคน

ภาษา

มาเลย์ เป็นภาษาประจำชาติ และใช้ภาษาอังกฤษ มาเลย์ จีนกลาง และทมิฬ เป็นภาษาราชการ

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 42.5) อิสลาม (ร้อยละ 14.9) คริสต์ (ร้อยละ 14.6) ฮินดู (ร้อยละ 4) ไม่นับถือศาสนา (ร้อยละ 25)

วันชาติ

วันที่ 9 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 20 กันยายน 2508

การปกครอง

ระบอบสาธารณรัฐ ระบบรัฐสภา มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล รัฐสภามีวาระคราวละ 5 ปี นโยบายต่างประเทศของสิงคโปร์ เน้นด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ

อากาศ ร้อนชื้น

มีฝนตกตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ย 26.8 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ดอลลาร์สิงคโปร์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

จุดแข็งของสิงคโปร์ คือ เป็นประเทศขนาดเล็ก มีประชากรเพียง 4 - 5 ล้านคน ทำให้ศักยภาพของคนเป็นจุดเด่นของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลสามารถทุ่มงบประมาณในการพัฒนาระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิงคโปร์โดดเด่นในการเสนอแนวคิดเรื่องความร่วมมือใหม่ ๆ กับอาเซียน เช่น เสนอแผนความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่จะเริ่มใช้ในปี 2563 และแนวคิดเรื่องการตกลงด้านการค้าระหว่างอาเซียน เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ยางพารา มะพร้าว พัก ผลไม้

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม เครื่องจักร

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

พลังงาน (ร้อยละ 40 ของการนำเข้าทั้งหมด) และอาหาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ไทย ฮองกง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – สิงคโปร์

ด้านการทูต

ความสัมพันธ์ไทย – สิงคโปร์ดำเนินมาอย่างราบรื่นตลอด และได้พัฒนาไปในลักษณะ “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์” เนื่องจากทั้งสองประเทศมีจุดแข็งและมีศักยภาพที่เอื้อประโยชน์ต่อกันเป็นอย่างดี ไทยมีทรัพยากรธรรมชาติ แรงงานจำนวนมากและมีพื้นที่กว้างใหญ่ ส่วนสิงคโปร์แม้จะไม่มีทรัพยากรธรรมชาติและมีพื้นที่น้อย แต่มีความก้าวหน้าทางทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและและอุตสาหกรรมในระดับสูง จึงได้นำจุดแข็งของทั้งสองประเทศมาพัฒนาาร่วมกันจนนำไปสู่การส่งเสริมความสัมพันธ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการเมืองและความมั่นคง

มีความร่วมมือทวิภาคี ทั้งการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Prime Minister Retreat) ระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยกับสิงคโปร์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยระดับผู้นำและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการประชุมคณะกรรมการบริหารร่วมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกองทัพไทย – สิงคโปร์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงของทั้งสองประเทศ มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกองทัพเรือไทย – สิงคโปร์ และการฝึกร่วมผสม (Cobra Gold) เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

สิงคโปร์ มีความชำนาญเรื่องของระบบการค้าเสรีเป็นอย่างดีและเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 5 ของไทย รองจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีนและมาเลเซีย สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป แผงวงจรไฟฟ้าและส่วนประกอบอากาศยาน ด้านการลงทุน สิงคโปร์เป็นประเทศที่เข้ามา

ลงทุนในไทยมากเป็นอันดับ 6 โดยมีการส่งเสริมความร่วมมือด้านสินค้าอาหารและเกษตร การขนส่งและโลจิสติกส์ และอสังหาริมทรัพย์

ด้านการท่องเที่ยว

ชาวสิงคโปร์มีทัศนคติที่ดีต่อไทยและชาวไทย และมีความรู้เกี่ยวกับไทยในระดับดี เนื่องจากมีความนิยมชมชอบเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทย ตลาดนักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์จึงเป็นหนึ่งในตลาดหลักของการท่องเที่ยวของไทย

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

กลไกความร่วมมือ ได้แก่ โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานข้าราชการพลเรือนไทย – สิงคโปร์ (Thailand – Singapore Civil Service Exchange Programme - CSEP) ด้านการศึกษา มีแผนงานเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตนักศึกษาของทั้งสองประเทศ

ข้อควรรู้

หน่วยราชการเปิดทำการวันจันทร์ – ศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 น. - 13.00 น. และ 14.00 น. - 16.30 น. และวันเสาร์ เปิดทำการระหว่างเวลา 08.00 น. – 13.00 น. ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยสามารถเดินทางเข้าสิงคโปร์ได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตราและสามารถพำนักอยู่ได้ 14 วัน การพำนักเกินระยะเวลาที่กำหนดถือว่าผิดกฎหมายมีโทษจำคุกสูงสุด 6 เดือน ฝืน 3 ที่ ปรับสูงสุด 6,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และห้ามเข้าประเทศ การหลบหนีเข้าสิงคโปร์และประกอบอาชีพเร่ขายบริการผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง การลักลอบนำยาเสพติด อาวุธปืนและสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ จะได้รับโทษอย่างรุนแรงขึ้นประหารชีวิต

ราชอาณาจักรไทย

ไทยเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

พื้นที่

513,115 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงเทพมหานคร

ประชากร

64 ล้านคน

ภาษาราชการ

ไทย

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 90) พราหมณ์ ฮินดู คริสต์ และอิสลาม

วันชาติ

วันที่ 5 ธันวาคม

การเมืองการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อากาศ

แบบเขตร้อน (tropical climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 18 - 34 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

บาท

ข้อมูลเศรษฐกิจ

มูลค่าการค้าระหว่างไทย - ประเทศในอาเซียน (มกราคม - พฤศจิกายน 2551) รวมทั้งสิ้น 66,146.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเกินดุลการค้า 9,625.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ ยางพารา เม็ดพลาสติก สินค้าส่งออกไปลดลง ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักร ส่วนประกอบอากาศยานและอุปกรณ์การบิน เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบทองแดงและของทำด้วยทองแดง อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์และไดโอด และวงจรพิมพ์ เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ข้าว ข้าวโพด ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้นานาชาติ เช่น เงาะทุเรียน สับปะรด มังคุด ลางสาด มะม่วง กล้วยหอม ส้มโอ ฯลฯ อาหาร ทะเลสดและตากแห้ง และผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่น ๆ

ประเทศไทยกับอาเซียน

ไทยเป็นหนึ่งในห้าของสมาชิกผู้ก่อตั้งและเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน และมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่ทันการณ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อควรรู้

ธนาคารเปิดทำการตั้งแต่วันจันทร์ – ศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 น. – 15.30 น. (ยกเว้นธนาคารตามห้างสรรพสินค้าที่เปิดบริการทุกวัน)

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เวียดนามเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam) เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และมีบทบาทสำคัญด้านความมั่นคงในภูมิภาค เป็นตลาดใหม่ในภูมิภาคอินโดจีน การบริโภคในประเทศขยายตัวต่อเนื่อง ศักยภาพการผลิตสูง แรงงานในประเทศมีคุณภาพ และยังคงมีค่าจ้างแรงงานต่ำ ถูกจับตามองว่าจะเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2551 เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวไม่สมดุล อัตราเงินเฟ้อสูงมาก ตั้งเป้าหมายเป็นประเทศอุตสาหกรรมภายในปี 2563

พื้นที่

331,690 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงฮานอย

ประชากร

87 ล้านคน

ภาษาราชการ

เวียดนาม ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และจีน

ศาสนา พุทธ

(ร้อยละ 90) คริสต์ (ร้อยละ 7) ศาสนาอื่น ๆ (ร้อยละ 3)

วันชาติ

วันที่ 2 กันยายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 6 สิงหาคม 2519

การเมืองการปกครอง

ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม แต่งตั้งโดยสภาแห่งชาติ (National Assembly) มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี ผูกขาดการชี้นำภายใต้ระบบผู้นำร่วม (Collective Leadership) เวียดนามเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมือง มีเอกภาพสูง และมีการกระจายอำนาจ ซึ่งมีหลังการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม สมัยที่ 10 เมื่อกลางปี 2549 มีผู้นำที่มีประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจและมีภาพลักษณ์ของผู้นำรุ่นใหม่

อากาศ

มรสุมเขตร้อน ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกเปิดโล่งรับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ ทำให้มีโอกาสรับลมมรสุมและพายุหมุนเขตร้อน จึงมีฝนตกชุกในฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่ 5 องศาเซลเซียส ถึง 37 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ด่ง

ข้อมูลเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ข้าวเจ้า ยางพารา ชา กาแฟ ยาสูบ พริกไทย

การประมง

จับปลาได้เป็นอันดับ 4 ของสินค้าส่งออก เช่น ปลาหมึก กุ้ง

อุตสาหกรรมที่สำคัญ

อุตสาหกรรมทอผ้า อาหาร เหมืองแร่ รองเท้า ปูนซีเมนต์

เหมืองแร่ที่สำคัญ

ถ่านหิน น้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

วัตถุดิบ วัสดุสิ่งทอ เครื่องหนัง เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน สหภาพยุโรป

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ จีน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - เวียดนาม

ไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนาม เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2519 โดยเปิดสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงฮานอยและสถานกงสุลใหญ่ที่นครโฮจิมินห์ เมื่อปี 2521 และปี 2535 ตามลำดับ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอย ประกอบด้วยสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารและสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ เวียดนามเปิดสถานเอกอัครราชทูตในไทย เมื่อปี 2521 ความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย - เวียดนามปัจจุบันอยู่ในระดับที่ดี มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทุกระดับรวมถึงระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ความร่วมมือด้านการค้า

ทั้งสองประเทศวางกลไกความสัมพันธ์ในหลายระดับ ระดับสูงสุดคือ กรอบการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย - เวียดนามอย่างไม่เป็นทางการ (Joint Cabinet Retreat : JCR) ซึ่งในการประชุม JCR ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2547 ทั้งสองฝ่ายได้แสดงเจตนารมณ์ใน “แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย - เวียดนามในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 21” (Joint Statement on the Thailand - Vietnam Cooperation Framework in the First Decade of the 21st Century) ระบุให้มีการเพิ่มพูนความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน และตกลงให้จัดตั้งกลไกการหารือร่วม (Joint Consultative Mechanism : JCM) เพื่อเป็นกลไกในระดับรองทำหน้าที่ดูแล ประสานความร่วมมือในภาพรวมแทนคณะกรรมการการค้าร่วมไทย - เวียดนาม (Joint Commission : JC)

ด้านการเมืองและความมั่นคง

มีความร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด โดยมีกรอบการประชุม คณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง (Joint Working Group on Political and Security Cooperation : JWG on PSC) เป็นกลไกสำคัญ

ความร่วมมือด้านการลงทุน

ไทยลงทุนในเวียดนามสูงเป็นอันดับที่ 12 จากนักลงทุนต่างชาติทั้งหมด เอกชนไทยนิยมลงทุนที่นครโฮจิมินห์และจังหวัดข้างเคียง ในสาขาสำคัญ ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม เคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมเกษตร อาหารสัตว์ อุตสาหกรรมพลาสติก ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ สาขาการลงทุนที่มีความน่าสนใจ ได้แก่ ภาคบริการ ซึ่งไทยมีประสบการณ์และเวียดนามมีความต้องการเพิ่มขึ้นมาก เมื่อเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอีกระดับหนึ่ง

ด้านวิชาการ สังคมและวัฒนธรรม

ประเทศไทยมีความร่วมมือทางวิชาการกับเวียดนามตั้งแต่ปี 2535 ผ่านกรอบการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - เวียดนาม นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนการสอนภาษาระหว่างกัน โดยรัฐบาลไทยได้รับความร่วมมือให้เปิดหลักสูตรสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยของเวียดนาม 5 แห่ง ทั้งนี้ เวียดนามสนับสนุนงบประมาณ 3.5 แสนดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสร้างโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามที่จังหวัดนครพนม ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานระหว่างกันในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อควรรู้

- ผู้ถือหนังสือเดินทางของไทย สามารถเดินทางเข้าเวียดนาม โดยได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา และพำนักอยู่ในเวียดนามได้ไม่เกิน 30 วัน
- ชาวต่างชาติที่อยู่ในเวียดนาม ต้องถือหนังสือเดินทางติดตัวตลอดเวลา ทั้งนี้ควรถ่ายเอกสารหนังสือเดินทาง บัตรเครดิต และเอกสารสำคัญอื่นๆ แยกเก็บไว้ต่างหากจากต้นฉบับ เนื่องจากโรงแรมที่พักจะขอให้แขกต่างชาติแสดงหนังสือเดินทาง เพื่อการลงทะเบียนและแจ้งทางการตำรวจที่เกี่ยวข้อง เวียดนามไม่อนุญาตให้ถ่ายภาพอาคารที่ทำการต่างๆ ของรัฐ
- หากนำเงินตราต่างประเทศติดตัวเข้ามามากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องแจ้งให้ศุลกากรเวียดนามทราบ การนำเงินตราออกประเทศมากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งชาติหรือธนาคารกลางในท้องถิ่นก่อน มิเช่นนั้นจะถูกยึดเงิน
- บทลงโทษของเวียดนามในคดียาเสพติด การฉ้อโกง หน่วยงานของรัฐมีโทษประหารชีวิต

ประเทศคู่เจรจาอาเซียน

อาเซียน - จีน

ความสัมพันธ์อาเซียน - สาธารณรัฐประชาชนจีนเริ่มขึ้นเมื่อปี 2534 และในปี 2539 ได้ยกสถานะเป็น full dialogue partner ในปี 2549 ได้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน - จีนสมัยพิเศษ ที่นครหนานหนิง เพื่อฉลองครบรอบ 15 ปีความสัมพันธ์อาเซียน - จีน และในปี 2554 จีนและอาเซียนได้จัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 20 ปีของความสัมพันธ์

ด้านการเมืองและความมั่นคง

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกที่ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) ในปี 2546 และเป็นประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ประเทศแรกที่แสดงความพร้อมที่จะลงนามในพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ด้านเศรษฐกิจ

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาประเทศแรกๆ ที่เสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน โดยทั้งสองฝ่ายได้ลงนามใน ASEAN - China Framework Agreement on Economic Cooperation เมื่อปี 2545

ซึ่งวางเป้าหมายให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีนกับประเทศสมาชิกอาเซียนเก่า 6 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และบรูไนฯ ภายในปี 2553 และกับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (CLMV) ภายในปี 2558 โดยอาเซียน - จีนได้ลงนามความตกลงด้านการค้าสินค้าในปี 2547 ความตกลงด้านการค้าบริการในปี 2550 และความตกลงด้านการลงทุนในปี 2552

ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีนมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ซึ่งทำให้อัตราภาษีศุลกากรสินค้าส่วนใหญ่เหลือร้อยละ 0 (เฉพาะประเทศอาเซียนเก่า 6 ประเทศกับจีน) ในปี 2552 อาเซียน - จีน มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 1.6 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2551 ประมาณ 3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐแต่จีนได้กลายเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของอาเซียน และอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของจีนเช่นกัน อย่างไรก็ตาม มูลค่าการลงทุนระหว่างกันยังอยู่ในระดับต่ำ (ปี 2551 จีนลงทุนในอาเซียน 1.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของเงินลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด)

จีนเป็นคู่เจรจาประเทศที่ 3 ที่อาเซียนได้ร่วมลงนามความตกลงจัดตั้งศูนย์อาเซียน - จีน (ASEAN Virtual Learning Resources Centres : AVLRC) ที่กรุงปักกิ่ง

ด้านการพัฒนา

อาเซียนและจีนได้กำหนดให้มีความร่วมมือใน 11 สาขาหลัก ได้แก่ เกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลงทุน การพัฒนากลุ่มน้ำโขง การคมนาคมขนส่ง พลังงาน วัฒนธรรม สาธารณสุข การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม

ด้านความเชื่อมโยง

อาเซียนได้ผลักดันเรื่องความเชื่อมโยง (Connectivity) ภายในภูมิภาค และจีนได้จัดตั้งกองทุนอาเซียน - จีนเพื่อการลงทุน และโครงการสินเชื่อเชิงพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโครงข่ายคมนาคม โทรคมนาคม พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติภายในอาเซียน โดยรับข้อเสนอโครงการทั้งจากภาครัฐและเอกชน

อาเซียนและจีนได้จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านสารสนเทศและสื่ออาเซียน - จีน ระหว่างปี 2553 - 2558 โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนการเยือน (ในทุกระดับ) การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ การแลกเปลี่ยนรายการและภาพยนตร์ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

อาเซียน - ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเริ่มความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับอาเซียนในปี 2516 และพัฒนาความสัมพันธ์เป็นประเทศคู่เจรจาของอาเซียนในปี 2520 และในปี 2546 มีการประชุมสุดยอดอาเซียน - ญี่ปุ่น สมัยพิเศษ (ASEAN-Japan Commemorative Summit) ที่กรุงโตเกียว ในโอกาสครบรอบ 30 ปีความสัมพันธ์อาเซียน - ญี่ปุ่น โดยได้มีการลงนามปฏิญญาโตเกียวว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนอาเซียน - ญี่ปุ่น (Tokyo Declaration for the Dynamic and Enduring ASEAN - Japan Partnership) เพื่อกำหนดทิศทางความร่วมมือระหว่างสองฝ่าย ญี่ปุ่นให้การสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนโดยจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการรวมตัวกันของอาเซียน (Japan - ASEAN Integration Fund - JAIF) และยังเป็นผู้สนับสนุนรายใหญ่ที่สุดของกรอบข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัว ของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration - IAI) อีกด้วย

ด้านการเมือง

ญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่เจรจาลำดับที่ 4 ที่ได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) และเป็น

ประเทศแรก ที่จัดตั้งกรอบการประชุมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างเป็นทางการกับอาเซียน

ด้านเศรษฐกิจ

เมื่อปี 2524 อาเซียนและญี่ปุ่นได้จัดตั้งศูนย์อาเซียน - ญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ที่กรุงโตเกียว ทั้งนี้ ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ 1 และผู้ลงทุนรายใหญ่อันดับ 2 ของอาเซียน เมื่อเดือนเมษายน 2551 อาเซียนและญี่ปุ่นได้ลงนามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน - ญี่ปุ่น (ASEAN - Japan Comprehensive Economic Partnership - AJCEP) นอกจากนี้ อาเซียนและญี่ปุ่นได้จัดตั้งกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์อาเซียน - ญี่ปุ่นในอนาคต โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้จัดทำรายงานข้อเสนอแนะต่อผู้นำอาเซียนและญี่ปุ่นในการประชุมสุดยอดอาเซียน - ญี่ปุ่น ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำและหัวหิน ประเทศไทย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนโดยเฉพาะในระดับเยาวชน จึงได้จัดตั้งโครงการ Japan East Asia Network of Exchanges for Students and Youths (JENESYS) ขึ้นโดยเชิญเยาวชนจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ญี่ปุ่นปีละประมาณ 6,000 คน ต่อเนื่องกันเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2550 ถึงเดือนกรกฎาคม 2555

ไทยมีบทบาทเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนที่เป็นแหล่งลงทุนที่สำคัญของญี่ปุ่น ซึ่งญี่ปุ่นสนใจร่วมมือกับไทยในการพัฒนาอนุภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขงโดยเฉพาะด้านการพัฒนาความเชื่อมโยง ทั้งในด้าน
Hardware และ Software เพื่อส่งเสริมการลดช่องว่างระหว่าง
ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และประเทศสมาชิกใหม่
4 ประเทศ (CLMV) เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของการรวมตัวเป็นประชาคม
อาเซียนในปี 2558 โดยได้มีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีและ
ผู้นำในกรอบการประชุมแม่โขง - ญี่ปุ่น (ประกอบด้วยประเทศญี่ปุ่น
ไทย ลาว เมียนมาร์ เวียดนามและกัมพูชา) ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2551

อาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี

สาธารณรัฐเกาหลีเริ่มมีความสัมพันธ์กับอาเซียนในปี 2532 ในฐานะคู่เจรจาเฉพาะด้านและได้รับสถานะเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียนในปี 2534 เกาหลีใต้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation) และได้ลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2547 เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือที่รอบด้าน

ในปี 2548 อาเซียนและเกาหลีใต้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกัน นอกจากนี้ อาเซียนและเกาหลีได้ร่วมจัดตั้งศูนย์อาเซียน - เกาหลี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2550 ที่กรุงโซล เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน โดยได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2552

เมื่อวันที่ 1 - 2 มิถุนายน 2552 เกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน - เกาหลีสมัยพิเศษ ที่เกาะเจจู เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 20 ปีความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย โดยผู้นำทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามในแถลงการณ์ร่วมการประชุม

สุดยอดอาเซียน - เกาหลีสมัยพิเศษ มีเนื้อหามุ่งส่งเสริมความร่วมมืออย่างรอบด้าน ปัจจุบันอาเซียนและเกาหลีมีความร่วมมือในด้านการค้า การลงทุน การขนส่ง การท่องเที่ยว การเกษตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ การรักษาสันติภาพ สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม และการต่อต้านการก่อการร้าย และสนับสนุนการลดช่องว่างการพัฒนาและการรวมตัวของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน - เกาหลี ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2553 สองฝ่ายได้ยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และได้จัดทำปฏิญญาร่วมว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดทิศทาง การส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน - เกาหลี (2554 - 2558) นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงในกรอบความสัมพันธ์กับอาเซียน เกาหลียังมีบทบาทในเวทีอื่น ๆ ที่จัดตั้งขึ้นโดยอาเซียน อาทิ กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เวทีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก และการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในเอเชีย - แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum)

อาเซียน - ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศแรกที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์ประเทศคู่เจรจากับอาเซียนในปี 2517 และดำเนินความสัมพันธ์กันอย่างราบรื่นมีการปรับเปลี่ยนลำดับความสำคัญของความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ไปตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจและความจำเป็นอื่น ๆ ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์อาเซียน โดยเฉพาะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

ด้านการเมืองและความมั่นคง

อาเซียนและออสเตรเลียได้ร่วมลงนาม ASEAN - Australia Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism เมื่อปี 2547 และได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation : TAC) เมื่อเดือนธันวาคม 2548 นอกจากนี้ ออสเตรเลียมีบทบาทในกรอบ ASEAN Regional Forum (ARF) อย่างแข็งขัน และให้ความสำคัญกับสถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอันดับต้น ๆ โดยเฉพาะเรื่องการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ามนุษย์

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ได้ร่วมลงนามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN - Australia - New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม โดยประเทศไทยได้แจ้งถึงความพร้อมในการบังคับใช้ความตกลงต่อประเทศภาคีในภายหลัง ทำให้ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้สำหรับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553 เป็นต้นมา

ด้านความร่วมมือด้านการพัฒนา

ภายใต้ ASEAN - Australia Development Cooperation Program (AADCP) ระยะที่ 2 ระหว่าง ปี 2552 - 2558 ออสเตรเลียจะให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนากับอาเซียนเป็นมูลค่าประมาณ 57 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยจะเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถ การวิจัย และให้คำแนะนำเชิงนโยบาย รวมถึงการสนับสนุนกลไกระดับภูมิภาคเพื่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนกรกฎาคม 2552 ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน - ออสเตรเลีย มีบทบาทในการสนับสนุนและผลักดันให้อาเซียนและออสเตรเลียร่วมลงนามเอกสารสำคัญ 3 ฉบับ ได้แก่ 1) Joint Declaration on ASEAN - Australia Comprehensive Partnership

(2550) 2) ASEAN - Australia - New Zealand Free Trade Agreement และ 3) ASEAN - Australia Development Cooperation Program (AADCP II)

ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ที่กรุงฮานอย เวียดนาม อาเซียน และออสเตรเลียเห็นพ้องให้เพิ่มความร่วมมือด้านการพัฒนาและการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โดยเฉพาะด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลดช่องว่างการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการภัยพิบัติ และการส่งเสริมการติดต่อระหว่างประชาชน นอกจากนี้ไทยได้เสนอให้ออสเตรเลียเข้ามามีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเน้นในเรื่องเทคโนโลยีสะอาด การจัดการระบบคมนาคมขนส่ง และการอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนเพื่อเพิ่มพูนและยกระดับความสัมพันธ์กับอาเซียน ออสเตรเลียได้เสนอให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน - ออสเตรเลียเป็นครั้งแรก ในปี 2553 ในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

อาเซียน - นิวซีแลนด์

ความสัมพันธ์อาเซียน - นิวซีแลนด์ เริ่มตั้งแต่ปี 2518 โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศคู่เจรจา ลำดับที่ 2 ของอาเซียนหลังจากออสเตรเลีย เดิมความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะประเทศผู้รับกับประเทศผู้ให้ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันความสัมพันธ์อาเซียน - นิวซีแลนด์ได้พัฒนาเป็นความสัมพันธ์อย่างรอบด้าน

ด้านการเมืองความมั่นคง

นิวซีแลนด์ได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation : TAC) และได้ลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลกับอาเซียน (ASEAN - New Zealand Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism) เมื่อปี 2548 นอกจากนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนยังได้รับประโยชน์จากบทบาทอันแข็งขันของนิวซีแลนด์ในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะในกรอบ Interfaith Dialogue และ Alliance of Civilization ด้วย

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ได้ร่วมลงนามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN - Australia - New Zealand Free Trade Agreement : AANZFTA) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม โดยไทยได้แจ้งถึงความพร้อมในการบังคับใช้ความตกลงต่อประเทศภาคีในภายหลัง ทำให้ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้สำหรับไทยตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553 เป็นต้นมา

ด้านการพัฒนา

ไทยได้เสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับนิวซีแลนด์ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ให้มีการยกร่างกรอบความร่วมมืออาเซียน - นิวซีแลนด์ ฉบับที่ 2 ระหว่างปี 2553 - 2558 เพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ให้สอดคล้องและเกื้อหนุนกับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของไทย และต่อมาที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับนิวซีแลนด์ (PMC+1) เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม ได้รับรองเอกสารแนวทางการดำเนินความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการพัฒนาระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ 2 ฉบับ คือ 1) ปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ 2) แผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตาม

ปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ ปี 2553 - 2558 (Plan of Action to Implement the Joint Declaration for an ASEAN - NZ Comprehensive Partnership 2010 - 2015)

นอกจากนี้ประเทศไทยได้เสนอให้นิวซีแลนด์เข้ามามีบทบาทในเรื่องความเชื่อมโยงในอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยเฉพาะเรื่องความเชื่อมโยงทางทะเล ความมั่นคงทางทะเล รวมทั้งการพัฒนา Clean Technology และการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนด้วย

ภายใต้กรอบความร่วมมือฉบับปัจจุบัน นิวซีแลนด์ ได้เสนอโครงการ flagship 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการให้ทุนแก่นักศึกษาอาเซียน ปีละ 170 คน เป็นเวลา 5 ปี 2) โครงการแลกเปลี่ยนนักรธุรกิจรุ่นใหม่ 3) การจัดการภัยพิบัติ และ 4) โครงการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการเกษตรภายใต้แนวคิดเรื่อง Agricultural Diplomacy และในปี 2553 นิวซีแลนด์ได้เสนอให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน - นิวซีแลนด์สมัยพิเศษ (Commemorative Summit) เพื่อฉลองโอกาสครบรอบ 35 ปี ของความสัมพันธ์อาเซียน - นิวซีแลนด์

อาเซียน - อินเดีย

อาเซียนกับอินเดียเริ่มต้นความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการในปี 2535 ในลักษณะคู่เจรจาเฉพาะด้านและยกระดับขึ้นเป็นคู่เจรจาอย่างสมบูรณ์ เมื่อปี 2538 ต่อมาได้พัฒนาความสัมพันธ์สู่ระดับการประชุมสุดยอดครั้งแรก เมื่อ 5 พฤศจิกายน 2545 ที่กรุงเทพมหานคร กัมพูชา ความสัมพันธ์อาเซียน - อินเดีย เป็นความสัมพันธ์อย่างรอบด้านในฐานะหุ้นส่วน โดยมีเอกสารความเป็นหุ้นส่วนระหว่างอาเซียน - อินเดีย เพื่อสันติภาพ ความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (ASEAN - India Partnership for Peace, Progress and Shared Prosperity) กำหนดแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกันในการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยมีแผนปฏิบัติการรองรับ ปัจจุบันอยู่ภายใต้แผนปฏิบัติการ ปี 2553 - 2558 ทั้งสองฝ่ายได้จัดตั้งกองทุนอาเซียน - อินเดีย (ASEAN India Fund) เพื่อสนับสนุนการดำเนินความร่วมมือดังกล่าว

ด้านการเมืองและความมั่นคง

อินเดียได้เข้าร่วมการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ตั้งแต่ปี 2539 โดยมีบทบาทในเรื่องความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล และได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อปี 2546 อีกทั้งได้รับรองแถลงการณ์ร่วมกับอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายในปีเดียวกัน นอกจากนี้อินเดียยังได้เข้าเป็นสมาชิกของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกในปี 2548

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียนและอินเดียได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านในปี 2546 ซึ่งครอบคลุมการเปิดเสรีการค้าสินค้าบริการ การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาขาต่าง ๆ และได้บรรลุผลการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการค้าสินค้าในเดือนสิงหาคม 2551 อาเซียน - อินเดียตั้งเป้าหมายขยายมูลค่าการค้าระหว่างกันเป็น 70 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555 จากมูลค่าการค้าเมื่อปี 2551 - 2552 ประมาณ 46.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอาเซียนเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าประมาณ 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ด้านสังคมและการพัฒนา

อินเดียให้ความร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาและลดช่องว่างในอาเซียน โดยจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษและศูนย์ฝึกอบรมผู้ประกอบการในกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียนในสาขาที่อินเดียมีศักยภาพ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการแพทย์และเภสัชกร โดยได้จัดตั้งกองทุน ASEAN - India Science & Technology Fund ด้วยเงิน ตั้งต้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านไอที การตั้งกองทุน ASEAN - India Green Fund เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในการส่งเสริมการปรับตัวและลดผลกระทบ

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคโดยอินเดียออกเงินตั้งต้น 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์แผนโบราณ การให้ทุนการฝึกอบรมด้านอายุรเวชแก่บุคลากรของอาเซียน โครงการความร่วมมือด้านการผลิตยา นอกจากนี้เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ภาคประชาสังคมอาเซียนและอินเดียมีโครงการประจำปีเพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนหลายกลุ่มทั้งนักศึกษา ผู้สื่อข่าว และนักการทูต อีกทั้งกำลังจะริเริ่มให้มีการเยือนระหว่างสมาชิกรัฐสภาด้วย

ในเดือนธันวาคม 2555 อาเซียนและอินเดียจะมีการประชุมสุดยอดเพื่อฉลองโอกาสครบรอบ 20 ปี ของความสัมพันธ์ในฐานะประเทศคู่เจรจา และครบรอบ 10 ปี ของการประชุมสุดยอดอาเซียน - อินเดีย นอกจากนี้อินเดียแสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน (ASEAN Connectivity) ทั้งการขยายทางหลวงสามฝ่ายไทย - พม่า - อินเดีย ไปยังลาว - กัมพูชา และการพัฒนา Mekong - India Economic Corridor อีกทั้งสนับสนุนการพัฒนาการเชื่อมโยงด้านไอทีของอาเซียน โดยเสนอจะให้ทุนการศึกษาด้านไอทีแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 100 ทุน เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป

อาเซียน - แคนาดา

ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและแคนาดาเริ่มต้นอย่างเป็นทางการในปี 2520 แต่ได้ประสพภาวะชะงักงันนับตั้งแต่ปี 2540 เมื่ออาเซียนรับเมียนมาร์เข้าเป็นสมาชิก ซึ่งแคนาดาไม่ประสงค์ให้เมียนมาร์เข้าเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ หลังจากนั้น ได้มีความพยายามหาทางรื้อฟื้นความสัมพันธ์ จนกระทั่งในวันที่ 19 มกราคม 2547 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้จัดการประชุม ASEAN - Canada Dialogue เป็นครั้งแรก ซึ่งนับเป็นการกลับมาดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันอีกครั้ง

ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 อาเซียนได้จัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (Post Ministerial Conference – PMC+) กับแคนาดา โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบปฏิญญาร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา (Joint Declaration on the ASEAN - Canada Enhanced Partnership) ซึ่งจะเป็นแผนแม่บทในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต นอกจากนี้ไทยยังได้เข้ารับหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-แคนาดา เป็นเวลา 3 ปีในการประชุม PMC ในครั้งนี้ด้วย

อาเซียนและแคนาดาได้จัดการประชุม ASEAN - Canada Informal Coordinating Meeting Mechanism (ICM) ครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นการประชุมในระดับผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ระหว่างวันที่

24 - 25 กุมภาพันธ์ 2553 ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย เพื่อติดตามพัฒนาการความสัมพันธ์และกิจกรรมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและแคนาดา นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้มีการยกร่างและแก้ไขแผนปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของปฏิญญาร่วมว่าด้วยความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา ปี 2553 - 2554 (Plan of Action to Implement the Joint Declaration on the ASEAN - Canada Enhanced Partnership 2010 - 2015)

ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN - Canada Dialogue ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 10 - 11 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรมสยามซิตี กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ได้หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นทางยุทธศาสตร์ทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ ประเด็นปัญหาในภูมิภาคและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ

อาเซียน - สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์อาเซียน - สหรัฐฯ เริ่มต้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2520 โดยในระยะแรกเน้นความร่วมมือด้านการพัฒนา ต่อมาขยายถึงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้ สหรัฐฯ เน้นการหารือและส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการเมืองและความมั่นคงกับอาเซียน ขณะที่อาเซียนยังต้องการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาและปรารถนาที่จะส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจและการค้ากับสหรัฐฯ ในลักษณะกลุ่มประเทศ

รัฐบาลสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่สหรัฐฯ แต่งตั้งเอกอัครราชทูตกิจการอาเซียนเป็นประเทศแรก รวมทั้งนางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ เดินทางเยือนสำนักเลขาธิการอาเซียนที่กรุงจาการ์ตาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 และเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ครั้งที่ 42 ที่ไทยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 ได้กล่าวย้่าว่าสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับอาเซียนในฐานะหุ้นส่วนด้านการเมือง เศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ รวมทั้งแสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับอาเซียนในประเด็นที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งในกรอบทวิภาคีและในกรอบองค์การระหว่างประเทศในเรื่องต่าง ๆ และสหรัฐฯ ยังได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและ

ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) ในการประชุมดังกล่าวด้วย

การประชุมผู้นำอาเซียน - สหรัฐฯ ครั้งที่ 1 (1st ASEAN - US Leaders' Meeting) ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2552 ที่สิงคโปร์ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานการประชุมร่วมกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ ถือเป็นการประชุมสุดยอดครั้งแรกระหว่างอาเซียนและสหรัฐฯ โดยที่ประชุมได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างอาเซียนและสหรัฐฯ ในฐานะหุ้นส่วนในการเผชิญกับปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ซึ่ง สหรัฐฯ ยินดีร่วมมือในการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขณะที่อาเซียนก็ยินดีกับนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ ปัจจุบัน ที่เร่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับอาเซียนและแสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ ผู้นำอาเซียนและสหรัฐฯ ยังได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์อย่างเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นการพบหารือระหว่างรัฐมนตรีสหรัฐฯ และอาเซียน การจัด Road Show ร่วมกันของอาเซียนไปยังสหรัฐฯ การประกาศจัดตั้ง Eminent Person Group ในการส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นต้น

ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ที่กรุงฮานอย เวียดนามอาเซียนได้จัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและสหรัฐฯ (Post Ministerial Conference+1 with the US) ซึ่งนางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ย้ำถึงการเป็นประเทศแปซิฟิกของสหรัฐฯ และยืนยันการให้ความสำคัญ

ต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน รวมทั้งแสดงความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือด้านการสร้างประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ยังได้ประกาศว่า ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ประสงค์จะจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน - สหรัฐฯ ครั้งที่ 2 ในช่วงฤดูใบไม้ร่วง ในระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ และมอบหมายให้นางคลินตันเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก (East Asia Summit – EAS) ในระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในเดือนตุลาคม 2553

อาเซียน - รัสเซีย

ความสัมพันธ์อาเซียน - รัสเซีย เริ่มต้นจากการที่รัสเซีย ได้สถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่หารือ (Consultative relations) กับอาเซียนในปี 2534 และพัฒนาความสัมพันธ์จนได้รับสถานะ ประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partner) กับอาเซียนในการประชุม รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 29 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2539 ที่กรุงจาการ์ตา โดยมีอินโดนีเซีย เมียนมาร์ เป็นประเทศผู้ประสาน งานความสัมพันธ์ฯ ระหว่างปี 2552 - 2555

สำหรับกลไกของความสัมพันธ์จะประกอบด้วย (1) ASEAN - Russia Summit (ระดับผู้นำ) จัดขึ้น 1 ครั้ง เมื่อปี 2548 ณ กรุง กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย และครั้งที่ 2 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2553 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม (2) ASEAN PMC+1 (ระดับรัฐมนตรี) ประชุมปีละครั้ง (3) ASEAN - Russia SOM (ระดับปลัด) ประชุมทุก 18 เดือน ตั้ง Open - Ended WG endorsed by PMC+1 (4) ASEAN - Russia Joint Cooperation Committee (CPR) ประชุมปีละครั้ง (5) ASEAN - Russia Joint Planning and Management Committee (CPR) ประชุมปีละครั้ง

ความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย ดังนี้

- ความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคง อาเซียนและรัสเซีย ได้ลงนามในเอกสารสำคัญหลายฉบับ ได้แก่ ปฏิญญาร่วมอาเซียน - รัสเซียว่าด้วยความสัมพันธ์เพื่อสันติภาพ ความมั่นคง ความมั่งคั่ง และการพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ปี 2546 แถลงการณ์ร่วมอาเซียน - รัสเซียว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้าย ปี 2547 และรัสเซียได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในปี 2547

- ความร่วมมือด้านการพัฒนา ในปี 2548 ผู้นำอาเซียนและรัสเซียได้ลงนามใน Joint Declaration of the Heads of State/ Government of the Member Countries of ASEAN and the Head of State of the Russian Federation on Progressive and Comprehensive Partnership และได้รับรอง Comprehensive Programme of Action to Promote Cooperation between ASEAN and the Russian Federation ปี 2548 - 2558 ซึ่งอาเซียนและรัสเซียได้จัดตั้งกองทุน ASEAN - Russia Dialogue Partnership Financial Fund (DPFF) ขึ้นเพื่อการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ โดยรัสเซียเป็นผู้มอบเงินเข้ากองทุนฝ่ายเดียว ขณะนี้กองทุนมีเงินประมาณ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ รัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียนและรัสเซียได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ปี 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย ในปี 2552 มูลค่าการค้าระหว่างอาเซียน - รัสเซีย ประมาณ 8,530 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าสำคัญที่รัสเซีย

ส่งออกมาอาเซียน ได้แก่ ชิ้นส่วนประกอบโลหะ เคมีภัณฑ์ และสินค้าประกอบจากสินแร่ ในขณะที่อาเซียนส่งออกสินค้าประเภทเครื่องจักร เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ อาหารสำเร็จรูป น้ำมันประกอบอาหารไปรัสเซีย รัสเซียถือเป็นตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพสำหรับการขยายตลาดของอาเซียนและจะเป็นประตูกระจายสินค้าอาเซียนไปยังกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States : CIS) ได้ในอนาคต

- การจัดตั้ง ASEAN Centre เลขาธิการอาเซียน ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกับอธิการบดี Moscow State Institute of international Relations (MGIMO) ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อจัดตั้งศูนย์อาเซียนในกรุงมอสโก เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการไปเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553

อาเซียน+3

กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2540 ในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำของจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ได้พบหารือระหว่างกันเป็นครั้งแรก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อเดือนธันวาคม 2540 นับแต่นั้นเป็นต้นมา การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียน กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เริ่มเป็นรูปเป็นร่างภายหลังการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกเมื่อปี 2542 และการจัดตั้ง East Asia Vision Group (EAVG) ในปี 2542 เพื่อวางวิสัยทัศน์ความร่วมมือในเอเชียตะวันออก EAVG

ได้เสนอแนะแนวคิดการจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียง (East Asian Community - EAC) และมาตรการความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การจัดตั้ง EAC ต่อมา

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 9 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อปี 2548 ผู้นำได้ลงนามในปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 (Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN+3 Summit) กำหนดให้การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงเป็นเป้าหมายระยะยาวและให้กรอบความร่วมมืออาเซียน +3 เป็นกลไกหลักในการนำไปสู่เป้าหมายระยะยาวดังกล่าว และในโอกาสครบรอบ 10 ปีของกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 ในปี 2550 ได้มีการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกเฉียง ฉบับที่ 2 และแผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 (ปี 2550 - 2560)

ไทยได้เป็นประธานอาเซียนและเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำ และหัวหิน ซึ่งที่ประชุมฯ ได้รับรองแถลงการณ์ ชะอำ หัวหิน ว่าด้วยความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาพลังงานชีวภาพในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (Cha - am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bio - Energy Development) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอาหารและพลังงาน ซึ่งรวมถึงการจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน+3 (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve - APTERR) เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค และการจัดทำยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอาหารและพลังงานชีวภาพที่ยั่งยืนและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่ประชุมฯ ยังได้สนับสนุนไทยที่จะเป็นผู้ผลักดันการจัดตั้งกลไกความร่วมมือ

ด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 นอกจากนี้ ไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานอาเซียน+3 ในเวลานั้น ได้ออก แถลงข่าวว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน+3 เพื่อรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจ และการเงินโลกเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2552

ปัจจุบันความร่วมมือในกรอบอาเซียน+3 ครอบคลุมความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ประมาณ 20 สาขา ภายใต้กรอบการประชุม ในระดับต่าง ๆ ประมาณ 50 การประชุม ความร่วมมือด้านการเงินภายใต้มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative - CMI) ซึ่งริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2543 เป็นสาขาความร่วมมือที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด โดยได้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองพหุภาคีภายใต้ CMI หรือที่เรียกว่า “CMI Multilateralization (CMIM)” เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2553 ซึ่งมีวงเงิน 1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็น กลไกช่วยรักษาเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาค และจะมีการจัดตั้ง ASEAN+3 Macroeconomic Research Office (AMRO) ที่ สิงคโปร์ เพื่อวิเคราะห์และติดตามสถานะเศรษฐกิจในภูมิภาคและ สนับสนุน CMIM นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งหน่วยงานประกันเครดิต และการลงทุน (Credit Guarantee and Investment Facility : CGIF) เพื่อสนับสนุนการออกพันธบัตรของภาคเอกชน โดยมีวงเงิน เริ่มต้น 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศอาเซียน+3 ยังได้จัดตั้ง กองทุน ASEAN Plus Three Cooperation Fund (APTCF) ซึ่งมีเงินทุนเริ่มต้นจำนวน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นกองทุนร่วม ในการสนับสนุนการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ภายใต้แผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 (ปี 2550 - 2560) รวมทั้งการดำเนินโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความร่วมมือ อาเซียน+3

ความร่วมมือในเวทีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) เดิมทีเป็นข้อริเริ่มในกรอบอาเซียน+3 โดยจะเป็นการวิวัฒนาการของการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ไปสู่การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก อย่างไรก็ตาม อาเซียนเห็นว่า ควรเปิดกว้างให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน+3 เข้าร่วมด้วย จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ 3 ประการ สำหรับการเข้าร่วม ได้แก่ (1) การเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียน (2) การมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับอาเซียน และ (3) การภาคยานุวัติ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) ในปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมใน EAS จำนวน 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และนิวซีแลนด์

ในการประชุม EAS ครั้งที่ 1 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 ได้มีการลงนาม Kuala Lumpur Declaration on East Asia Summit กำหนดให้ EAS เป็นเวทีหารือทางยุทธศาสตร์ที่เปิดกว้าง โปร่งใส และครอบคลุม และได้เห็นพ้องกับแนวความคิดของไทยที่ให้ EAS เป็นเวที ของผู้นำที่จะแลกเปลี่ยนความเห็นและวิสัยทัศน์ในประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ในลักษณะ top - down การประชุม EAS มีขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน โดยประเทศที่เป็นประธานอาเซียนจะเป็นประธานการประชุมฯ ในการประชุม EAS ครั้งที่ 2 ณ เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้กำหนดสาขาความร่วมมือที่มีความสำคัญในลำดับแรก 5 สาขา ได้แก่ ใช้หัตถถนความมั่นคงด้านพลังงาน การศึกษา การเงิน และการจัดการภัยพิบัติ

ไทยได้เป็นประธานและเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำและหัวหิน โดยที่ประชุม ได้รับรองแถลงการณ์ชะอำ หัวหิน ว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติ (Cha - am Hua Hin Statement on EAS Disaster Management) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเตรียมความพร้อมที่รอบด้านและเพิ่มศักยภาพการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในภูมิภาค ตลอดจนพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเครือข่ายการประสานงานการตอบสนองภัยพิบัติในระดับภูมิภาคผ่านกรอบและกลไกอาเซียนและภูมิภาคที่มีอยู่ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติในภูมิภาค นอกจากนี้ไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงาน EAS ได้ออกแถลงข่าวร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียนตะวันออก ว่าด้วยวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลก เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2552 เพื่อแสดงเจตนาร่วมกันของประเทศ EAS ที่จะร่วมมือกันรับมือผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลกที่อุบัติขึ้นเมื่อปี 2551

ปัจจุบัน ประเด็นที่ผู้นำ EAS ให้ความสนใจ ได้แก่ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเงิน การค้าและการลงทุน (การประชุมสุดยอด G-20 การเจรจาการค้ารอบโดฮา การส่งเสริมสินค้าเพื่อการค้า และการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบรอบด้านในเอเชียตะวันออก) และความเชื่อมโยงในภูมิภาค (Regional Connectivity) และให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางความร่วมมือในอนาคตของ EAS ในบริบทโครงสร้างสถาปัตยกรรมทางการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาค (Regional Architecture) และการขยายจำนวนประเทศที่เข้าร่วม EAS รวมสหรัฐฯ และรัสเซีย ที่เข้าเป็นสมาชิกในปี 2554 รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ EAS เพื่อให้สามารถตอบสนองความท้าทายใหม่ ๆ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่ให้คงลักษณะการเป็นเวที การหารือด้านยุทธศาสตร์สำหรับผู้นำที่มีความยืดหยุ่นไว้

อาเซียน - สหภาพยุโรป

อาเซียนและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ในระดับกลุ่ม ระหว่างกันมาเป็นเวลานาน สหภาพยุโรปถือเป็นคู่เจรจา (Dialogue Partner) อย่างไม่เป็นทางการของอาเซียนตั้งแต่ปี 2515 และได้ พัฒนาเป็นคู่เจรจาอย่างเป็นทางการในปี 2520 และในโอกาส ครบรอบ 30 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์อาเซียน - สหภาพยุโรป ในปี 2550 ทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษอาเซียน - สหภาพยุโรป (ASEAN - EU Commemorative Summit) ขึ้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2550 ที่สิงคโปร์ โดยมีบรูไนดารุสซาลาม เป็นประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน - สหภาพยุโรป ตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม 2552 (ค.ศ. 2009) มีวาระ 3 ปี ด้านการเมือง และความมั่นคง ปัจจุบันสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับอาเซียน มากขึ้น ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน - สหภาพยุโรป ครั้งที่ 16 ระหว่างวันที่ 14 - 15 มีนาคม 2550 ที่ประชุมได้ รับรองปฏิญญานูเรมเบิร์กว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูนระหว่าง สหภาพยุโรปกับอาเซียน (Nuremberg Declaration on an ASEAN - EU Enhanced Partnership) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือในอนาคตทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และ ต่อมาในการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2550 ผู้นำอาเซียนและสหภาพยุโรปได้ให้การ รับรองแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามปฏิญญานูเรมเบิร์กฯ (Plan

of Action to Implement the Nuremberg Declaration on an ASEAN - EU Enhanced Partnership) นอกจากนี้อาเซียนและสหภาพยุโรปได้ลงนามใน Joint Declaration on Cooperation to Combat Terrorism ในปี 2546 ซึ่งเป็นเอกสารหลักในการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และมีโครงการความร่วมมือเรื่องการจัดการชายแดนภายใต้แผน Regional Indicative Programme (RIP) ค.ศ. 2007 - 2010 ซึ่งเป็นความร่วมมือระยะกลางระหว่างอาเซียนและสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปเป็นสมาชิกของ ASEAN Regional Forum (ARF) และได้แสดงความจำนงที่จะภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) ด้วย

ด้านเศรษฐกิจ สำหรับการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สหภาพยุโรป ไทยได้เข้าร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สหภาพยุโรป มาตั้งแต่ปี 2550 แต่ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถหาข้อยุติได้โดยเฉพาะประเด็นสำคัญ เช่น ระดับการเปิดตลาดสินค้าและบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและนโยบายการแข่งขัน เป็นต้น รวมถึงประเด็นการเมืองระหว่างประเทศเรื่องการยอมรับเมียนมาร์ จึงส่งผลให้ในการประชุมคณะเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สหภาพยุโรป ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4 - 5 มีนาคม 2552 ที่มาเลเซีย คณะเจรจา ได้มีมติให้พักการเจรจาไว้ชั่วคราว

ด้านความร่วมมือและกาพัฒนา ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปเป็นการดำเนินงานระหว่างอาเซียนกับประชาคมยุโรป (European Community) โดยอาศัย

Cooperation Agreement between Member Countries of ASEAN and European Community ปี 2523 เป็นพื้นฐาน โดยมี ASEAN - EC Joint Cooperation Committee (JCC) เป็นกลไกหลักในการดำเนินความร่วมมือ

สหภาพยุโรปได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 70 ล้านยูโร สำหรับโครงการความร่วมมือในกรอบอาเซียน - สหภาพยุโรป (Regional EU - ASEAN Programmes) ปี 2550 - 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน และประเด็นความร่วมมือที่สำคัญในเรื่องการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านสถิติของสำนักเลขาธิการอาเซียน สนับสนุนความร่วมมือมาตรฐานทรัพย์สินทางปัญญา การบินพลเรือน การย้ายถิ่นฐานและการจัดการชายแดน

ด้านความเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน (ASEAN Connectivity) สหภาพยุโรปแสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนอาเซียน ในการสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการข้ามพรมแดนและรูปแบบการระดมทุน อาเซียนและประชาคมยุโรปยังมี Regional EU - ASEAN Dialogue Instrument (READI) เป็นกลไกส่งเสริมกรอบความร่วมมือ ด้านที่ไม่ใช่การค้าและการลงทุน โดยจัดให้มีการหารือในระดับเจ้าหน้าที่ต่อเนื่องกับการประชุมของอาเซียนในสาขาความร่วมมือ นั้น ๆ ที่มีอยู่แล้ว สาขาความร่วมมือภายใต้ READI ที่สำคัญ ได้แก่ การลักลอบค้ามนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่งทางอากาศ และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

อาเซียน - สหประชาชาติ

ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ (United Nations - UN) เริ่มขึ้นบนพื้นฐานของความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างอาเซียนกับ UNDP ซึ่งได้เริ่มขึ้นในช่วงปี 2513 และต่อมา UNDP ได้รับสถานะประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partner) ของอาเซียน ในปี 2520 ต่อมาสหประชาชาติพยายามที่จะพัฒนาความร่วมมือกับอาเซียน โดยส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 องค์กร ภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติที่จะส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนกับองค์การระดับภูมิภาคทั่วโลก เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาระดับโลกและภูมิภาค ในขั้นนี้สหประชาชาติยังไม่มีสถานะเป็นประเทศคู่เจรจากับอาเซียน แต่อาเซียนเข้าร่วมการประชุมในสถานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมขององค์การสหประชาชาติ

การประชุมสุดยอดอาเซียน - สหประชาชาติ ครั้งที่ 1 จัดขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 ในระหว่างการประชุม UNCTAD ครั้งที่ 10 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมโยงที่ต่อเนื่องระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนกับสหประชาชาติและเพื่อสนับสนุนการทำงานของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนาสมัยที่ 10 มีเลขาธิการอาเซียนและหัวหน้าองค์กรต่าง ๆ ภายใต้กรอบสหประชาชาติเข้าร่วมด้วยที่ประชุมได้หารือใน 3 หัวข้อหลักคือ 1) ประเด็นด้านการเมืองและความมั่นคง 2) ประเด็นด้านการพัฒนา และ 3) ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติในเรื่องของการเมืองและความมั่นคง

การประชุมสุดยอดอาเซียน - สหประชาชาติ ครั้งที่ 2 จัดขึ้นที่นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548 มีวัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ เพื่อให้อาเซียนเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน - สหประชาชาติ ครั้งที่ 1 โดยมีประเด็นหรือที่สำคัญ คือ (1) การสนับสนุนระบบพหุภาคีนิยม (Multilateralism) และการปฏิรูปสหประชาชาติ ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและให้ความสำคัญกับการขจัดความยากจน (2) การสนับสนุนการพัฒนาและการขยายสมาชิกภาพของสภามั่นคงสหประชาชาติ (UNSC) โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (3) ความร่วมมือเพื่อช่วยประเทศสมาชิกอาเซียนบรรลุ Millennium Development Goals (MDGs) ในปี 2558 (4) ความร่วมมือเพื่อช่วยอาเซียนในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 (5) ความร่วมมือในประเด็นเฉพาะด้าน เช่น การจัดการภัยพิบัติ HIV/AIDs และไข้หวัดนก (6) การสร้างสันติภาพและความมั่นคง

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2553 ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 ที่กรุงฮานอย เวียดนาม มีสาระสำคัญ ได้แก่ 1) ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติเพื่อช่วยให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals) ภายในปี 2558 2) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งรวมถึงการสาธารณสุข การศึกษา และสิทธิมนุษยชน 3) การเข้ามามีส่วนร่วมของสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน (ASEAN Connectivity) และ 4) การมีส่วนร่วม

ของสหประชาชาติในการเสริมสร้างศักยภาพ ให้กับประเทศสมาชิก อาเซียนสำหรับปฏิบัติการรักษาสันติภาพและการบริหารจัดการ ภัยพิบัติ

การประชุมสุดยอดอาเซียน - สหประชาชาติ ครั้งที่ 4 จัดขึ้น เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2554 ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 19 เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เป็นการทบทวนการ ดำเนินความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับองค์การสหประชาชาติและ กำหนดทิศทางการดำเนินความสัมพันธ์ในอนาคต โดยเน้นความ ร่วมมือที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้อาเซียนสามารถใช้ประโยชน์จากความ เชี่ยวชาญของสหประชาชาติในเรื่องต่าง ๆ และเพื่อให้สหประชาชาติ สนับสนุนบทบาทของอาเซียนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในภูมิภาค ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญาความเป็นหุ้นส่วนระหว่างอาเซียนกับ องค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ที่เป็นหุ้นส่วนยิ่งขึ้นระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติในสาขา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสามเสาหลักของอาเซียน ได้แก่ การเมืองและ ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม

2

ประเทศไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยกับอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2510 มีพัฒนาการมาเป็นลำดับและไทยก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือของอาเซียนให้มีความคืบหน้ามาโดยตลอด ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยในขณะนั้น มีบทบาทสำคัญในการเดินทางไปเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างมลายาและฟิลิปปินส์ เรื่องการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนซาบาห์และซาราวัก รวมทั้งการที่สิงคโปร์ แยกตัวออกมาจากมลายา และได้เชิญรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีก 4 ประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ มาหารือร่วมกันที่แหลมแท่น จังหวัดชลบุรี อันนำมาสู่การลงนามในปฏิญญากรุงเทพ เพื่อก่อตั้งอาเซียน ที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ไทยจึงถือเป็นทั้งประเทศผู้ร่วมก่อตั้งและเป็น “บ้านเกิด” ของอาเซียน

ต่อมาอาเซียนได้ขยายสมาชิกภาพขึ้นมาเป็นลำดับ โดยบรูไน ดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเป็นประเทศที่ 6 ในปี 2527 และภายหลังเมื่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เหลืออีก 4 ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา ททยอยกันเข้าเป็นสมาชิกจนครบ 10 ประเทศ เมื่อปี 2542 นับเป็นก้าวสำคัญที่ไทยได้มีบทบาทเชื่อมโยงประเทศที่ตั้งอยู่บนภาคพื้นทวีปและประเทศที่เป็นหมู่เกาะทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยมีไทยเป็นจุดศูนย์กลาง ถึงแม้ว่าปฏิญญากรุงเทพ จะมิได้ระบุถึงความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง โดยกล่าวถึง

เพียงความร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเกษตร อุตสาหกรรม การส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพ ในภูมิภาค แต่อาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างประเทศในภูมิภาค ลดความหวาดระแวงและช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และที่สำคัญไทยได้เป็นแกนนำร่วมกับอินโดนีเซียและประเทศสมาชิกอาเซียนดั้งเดิมในการแก้ไขปัญหาที่พหุภาคี รวมทั้งความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และช่วยเสริมสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อไทยที่เป็นประเทศด้านหน้า

นอกจากนี้ ประเทศไทย โดยอดีตนายกรัฐมนตรีนายอานันท์ ปันยารชุน มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้มีความคืบหน้า โดยการริเริ่มให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ขึ้นเมื่อปี 2535 โดยอาเซียนตกลงที่จะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันให้เหลือร้อยละ 0-5 ในเวลา 15 ปี ซึ่งต่อมาได้ลดเวลาลงเหลือ 10 ปี โดยประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2546 ในขณะที่ประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ดำเนินการเสร็จสิ้นในปี 2551

ต่อมาที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่บาหลี เมื่อปี 2546 ได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะสร้างประชาคมอาเซียน โดยมีการจัดทำแผนงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นำมาสู่การจัดทำกฎบัตรอาเซียน เพื่อวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของอาเซียน ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงาน

มีประสิทธิภาพ และเป็นองค์กรเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ญัตติอาเซียน ได้เริ่มมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ไทยได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน และที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทย เป็นเจ้าภาพ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ - หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในทั้ง 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558

ประเทศไทยกับการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน

เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 ไทยเข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน รวมทั้งอยู่ในช่วงเดียวกับที่คนไทย คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ไทยจึงให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานสำหรับการสร้างประชาคมอาเซียน เพื่อให้เป็นประชาคมที่ค้ำประกันถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกต่าง ๆ ของอาเซียนให้สามารถเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างทันทั่วถึง

นอกจากนี้ ไทยได้ผลักดันให้กลไกใหม่ ๆ ของอาเซียนที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน สามารถดำเนินงานได้อย่างครบถ้วน ทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และคณะมนตรีประจำประชาคมอาเซียน

ทั้ง 3 เสาหลัก รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคประชาสังคมต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อช่วยกันสร้างประชาคมอาเซียน ดังจะเห็นได้จากริเริ่มให้มีการพบปะอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน เยาวชนอาเซียนและภาคประชาสังคมอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 และครั้งที่ 15 ที่อำเภอชะอำ - หัวหิน

เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของไทยในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็น “ประชาคม เพื่อประชาชน” ก็คือ การจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียนเพื่อให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์กร ภาคประชาสังคมต่าง ๆ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในภูมิภาค ซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่า เป้าหมายดังกล่าวได้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ที่อำเภอชะอำ - หัวหิน เมื่อเดือนตุลาคม 2552 ซึ่งมีการประกาศจัดตั้ง คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นอย่างเป็นทางการ นับเป็นความสำเร็จประการหนึ่งที่ไทยในฐานะประธานอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน

ในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเรื่องการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 อาเซียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประชาชนทั้งในเรื่องการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของประชาคมที่จะสร้างขึ้น ทั้งนี้บทเรียนจากสหภาพยุโรปชี้ให้เห็นว่าประชาคมจะไม่สามารถบรรลุผลได้หากประชาชนไม่ให้การสนับสนุน

ต่อมาในปี 2553 ไทยได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมโยง

ในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Connectivity) เพื่อเสริมสร้างความเป็น
ปีกแผ่นของประชาคมอาเซียน ในปี 2558 (ค.ศ. 2015) อีกทั้ง
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีโลก และ
ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 20 ที่กัมพูชา ในปี 2555
ผู้นำอาเซียนให้การรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยอาเซียน ปลอดภัย
เสถียร ปี 2558 ตามข้อเสนอของไทย

ประเทศไทยสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

รัฐบาลไทยมีจุดมุ่งหมายในการนำประเทศไปสู่การเป็น
ประชาคมอาเซียนในปี 2558 อย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อม
และความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
และการเมืองความมั่นคง โดยนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการ
ในปีแรกยังรวมถึงการเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัว
เป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และ
ความมั่นคง ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายใน
และภายนอกภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีนโยบายด้านเศรษฐกิจและ
สังคมอีกหลายประการเพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

กลไกในการดำเนินงานระดับชาติ

(1) คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน เป็นกลไกตัดสินใจและประสาน
งานระดับนโยบายเพื่อบูรณาการการดำเนินการของหน่วยงานไทยและ
เตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558
อย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้ง

คณะอนุกรรมการว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเพื่อ
ประสานงานและติดตามให้มีการดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความ
เชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทย
และคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เป็นประธาน เพื่อบูรณาการงานการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและ
การสร้างความรู้ความตระหนักรู้เรื่องอาเซียนแก่ทุกภาพส่วนของสังคม
เพื่อให้ประชาชนไทยมีส่วนร่วมกับการสร้างประชาคมอาเซียนและ
สามารถใช้โอกาสจากประชาคมอาเซียนได้อย่างเต็มที่

(2) คณะกรรมการ/อนุกรรมการสำหรับการดำเนินการตาม
แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในแต่ละเสา โดยหน่วยงานที่
เป็นผู้ประสานงานหลักของแต่ละเสาเป็นประธาน ได้แก่ กระทรวง
การต่างประเทศ – เสากาเมืองและความมั่นคง กระทรวงพาณิชย์
– เสาเศรษฐกิจ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ – เสาสังคมและวัฒนธรรม

(3) สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามข้อ 13
ของกฎบัตรอาเซียน โดยมี กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ
ทำหน้าที่ดังกล่าว เพื่อเป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติในเรื่องการ
อนุวัติข้อตัดสินใจของอาเซียนและเตรียมการระดับชาติของการ
ประชุมอาเซียน รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียน
และเก็บรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียน

แนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างประชาคม

ประเด็นความร่วมมือสำคัญที่ไทยผลักดันและมีความเร่งด่วน
สำหรับการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการ

แข่งขันสูง และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015)

- **ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ** เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียว สำหรับประชากร 600 ล้านคนในอาเซียน โดยให้มีการไหลเวียนอย่างเสรีสำหรับสินค้า บริการ การลงทุนและบุคลากร วิชาชีพต่างๆ และมีการไหลเวียนอย่างเสรียิ่งขึ้นสำหรับเงินทุน

- **การเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน**ในอาเซียน (ASEAN Connectivity) ตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกัน

ในอาเซียน (ASEAN Master Plan on ASEAN Connectivity) ในปี 2558 เพื่อเป็นกรอบในการร่วมมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน

ใน 3 มิติ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบ และด้านประชาชน โดยความเชื่อมโยงดังกล่าวจะเน้นอาเซียนในเบื้องต้น และจะเป็นพื้นฐานในการเชื่อมโยงไปภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ และอื่น ๆ ต่อไป

- **การบริหารจัดการภัยพิบัติ** ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 19 ที่สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้มีการลงนามความตกลงเพื่อเริ่มดำเนินการศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม หรือ AHA Center ขึ้นที่กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย เพื่อทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและความช่วยเหลือจากนอกภูมิภาคกรณีภัยพิบัติ นอกจากนี้ไทยได้เป็นผู้ริเริ่มให้มีการออกแถลงการณ์ว่าด้วยความร่วมมือในด้านการป้องกันอุทกภัย การลดผลกระทบ การบรรเทา การฟื้นฟู และการบูรณะ (ASEAN Leaders' Statement on Cooperation in Flood Prevention, Mitigation, Relief,

Recovery and Rehabilitation) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่อาเซียนกำหนดความร่วมมือ ด้านการบริหารจัดการน้ำและการฟื้นฟูและบูรณะ หลังภัยพิบัติอย่างชัดเจน

- การรักษาความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนเป็นผู้ขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในภูมิภาค ได้แก่ ASEAN+1, ASEAN+3, ASEAN Regional Forum (ARF) และ East Asia Summit (EAS) ซึ่งสหรัฐฯ และรัสเซียเข้าร่วมประชุม EAS เป็นครั้งแรกเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2554 โดยมีโครงการสำคัญ เช่น เส้นทางรถไฟคุนหมิง – สิงคโปร์ และการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกทวายในเมียนมาร์ เป็นต้น นอกจากนี้ ไทยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ต่าง ๆ ที่อาเซียนมีกับ 6 ประเทศคู่เจรจา (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์)

- การเพิ่มบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก อาเซียนมีส่วนร่วมในการประชุม G20 อย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมระหว่างผู้นำอาเซียนกับเลขาธิการสหประชาชาติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งได้จัดทำความเป็นหุ้นส่วนรอบด้านกับสหประชาชาติ (ASEAN – UN Comprehensive Partnership) โดยส่งเสริมความร่วมมือในประเด็นที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การบริหารจัดการภัยพิบัติ และการส่งเสริมความมั่นคงทางทะเล เป็นต้น

การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

- การเตรียมความพร้อมของภาครัฐ การพัฒนาศักยภาพข้าราชการทั้งด้านการทำงานในเวทีระหว่างประเทศ และทักษะภาษา

อังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน รวมทั้งการดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กรอบอาเซียน ทั้งสามเสา

- การเตรียมความพร้อมของภาคประชาชน โดยการสร้างความตระหนักรู้และให้ประชาชน มีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนผ่านกิจกรรมอาเซียนสัญจร กิจกรรมวันอาเซียน การสัมมนา ค่ายเยาวชนอาเซียน การตอบปัญหาอาเซียน การจัดทำสื่อเผยแพร่ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ รายการวิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา เป็นต้น

- การเตรียมความพร้อมของภาคเอกชน โดยพัฒนาศักยภาพของภาคเอกชนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และสามารถใช้ออกสจากกาการเปิดตลาดเสรีอาเซียนได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อลดทอนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับภาคธุรกิจไทย โดยเฉพาะกับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

3

สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558

สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558

“ประชาคมอาเซียน” เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของ ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถ ในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถ ในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรืออาจกล่าวได้ว่า การเป็น ประชาคมอาเซียนคือการทำให้ประเทศสมาชิกรวมเป็น “ครอบครัว เดียวกัน” มีความแข็งแกร่งและมีภูมิทัศน์ที่ดี สมาชิกในครอบครัว มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่าง สะดวกยิ่งขึ้น

แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนตกลง จัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงและวางรากฐาน การพัฒนาของอาเซียนครั้งใหญ่คือ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้อาเซียน ต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรม ข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับ ประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐ อินเดียได้ เพราะประเทศเหล่านี้ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างก้าวกระโดด

ประชาคมอาเซียนถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือน ตุลาคม 2546 จากการที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่า ด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายใน ปี 2563 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 ใน

เดือนมกราคม 2550 ที่เซบู ฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นภายในปี 2558

ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยความร่วมมือ 3 ด้านซึ่งเปรียบเสมือนเสาหลักสามเสาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community - APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) เสาหลักแต่ละด้านมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community)

อาเซียนได้ตกลงที่จะให้ประชาคมการเมืองและความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

(1) ประชาคมที่มีกติกาและมีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (A rules-based Community of shared values and norms) ซึ่งมี 2 หลักการที่ต้องยึดมั่นควบคู่กันไป กล่าวคือ การไม่แทรกแซงกิจการภายใน และการส่งเสริมค่านิยมของประชาชน (Community values)

(2) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ มีความสุข มีความแข็งแรง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ (A cohesive, peaceful and resilient region with shared responsibility for comprehensive security) ซึ่งเป็นความพยายามที่จะส่งเสริมให้อาเซียนพึ่งพาอาศัยกลไกของตนมากขึ้นในการแก้ไขปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ในภูมิภาค

(3) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัต และมองไปยังโลก

ภายนอกที่มีการรวมตัวกันและลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น (A dynamic and outward looking region in an increasingly integrated and interdependent world) ซึ่งสะท้อนถึงการที่อาเซียนยอมรับว่าไม่ควรมุ่งเพียงเรื่องภายใน แต่เน้นการสร้างหุ้นส่วนกับโลกภายนอกให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ไทยกับการสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคง

- ส่งเสริมค่านิยมของประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และหลักการนิติธรรมในอาเซียน โดยมุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง
- ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในงานที่เกี่ยวข้องกับประชาคมการเมืองและความมั่นคง และมุ่งดำเนินภารกิจทางมนุษยธรรมมากกว่าด้านการเมือง ในการแก้ไขปัญหา Non - Traditional Threats เช่น การค้ายาเสพติดและการค้ามนุษย์ เป็นต้น
- ส่งเสริมให้มีความโปร่งใสมากขึ้นระหว่างฝ่ายกลาโหมอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่อง Arms Modernization และการส่งผู้สังเกตการณ์ในการซ้อมรบ ควรมีความร่วมมือกันให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องการบริหารจัดการภัยพิบัติ และการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ
- ส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันในเรื่องของ (1) ปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (2) การบริหารจัดการภัยพิบัติโดยเฉพาะการจัดทำระบบและยุทธศาสตร์บูรณาการโดยประสานการทำงานของฝ่ายพลเรือน ฝ่ายกลาโหมอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียน และ (3) การส่งเสริมความมั่นคงทางทะเล และการปราบปรามโจรสลัด

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีเป้าหมายอาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและ มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมืออย่าง เสรี อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการ การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

(1) การตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้าย เงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขา สำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายเวลาที่จะ ค่อย ๆ ลดหรือยกเลิกมาตรการที่มีใช่ว่ามี สำหรับประเทศสมาชิก เก่า 6 ประเทศภายในปี 2553 เปิดตลาดภาคบริการและเปิดเสรี การลงทุนภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553

(2) การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของ อาเซียนโดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริม การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครอง ผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน)

(3) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนา วิชาศึกษาขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีด ความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของ อาเซียน (Initiative for ASEAN Integration - IAI) เป็นต้นเพื่อลด ช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

(4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสาน นโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้

อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต/จำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

ไทยกับการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- การเปิดเสรีการค้าสินค้า ได้แก่ สินค้าในบัญชีลดภาษีจำนวน 8,287 รายการ ซึ่งได้ลดภาษีลงเหลือ 0% และสินค้าในบัญชีอ่อนไหว ประกอบด้วย กาแฟ มันฝรั่ง มะพร้าวแห้ง และไม้ตัดดอก จำนวน 13 รายการย่อย ซึ่งลดภาษีลงเหลือ 5% ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

- การเปิดเสรีการค้าบริการ อาเซียนวางเป้าหมายจะทำการเปิดเสรีการค้าบริการรวมทั้งสิ้น 12 สาขาใหญ่ ประกอบด้วย 128 สาขาย่อย ภายในปี 2558 โดยการยกเลิกอุปสรรคในการให้บริการทุกรูปแบบและเปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้อย่างน้อยร้อยละ 70 โดยแผนงานการเปิดเสรีการค้าบริการมี ดังนี้

- สาขาบริการเร่งรัด (Priority Integration Sector : PIS)
- สาขาโลจิสติกส์

- การเปิดเสรีการลงทุน อาเซียนได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียน (Framework Agreement on the ASEAN Investment Area: AIA) ในปี 2541 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุน ทั้งจากภายในและภายนอกอาเซียน และมีเป้าหมายในการเปิดเสรีการลงทุนในปี 2558

- การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี อาเซียนมีเป้าหมายในการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี โดยอำนวยความสะดวกการเดินทางบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน

ในด้านต่าง ๆ อาทิ การตรวจลงตรา การออกใบอนุญาตทำงาน สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพและแรงงานฝีมืออาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการค้า ข้ามพรมแดน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการลงทุนการเคลื่อนย้าย แรงงานฝีมือภายในภูมิภาค โดยดำเนินการ 2 แนวทาง คือ

- การจัดตั้งกรอบทักษะฝีมือแรงงานระดับประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่กรอบการยอมรับฝีมือแรงงานของอาเซียน

- การจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (MRA) สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบริการ 8 ฉบับ ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม ช่างสำรวจ ท่องเที่ยว แพทย์ ทันตแพทย์ และการบัญชี

- การดำเนินงานตามความร่วมมือสาขาอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือด้านเกษตร อาหารและป่าไม้ ความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ พลังงาน) ความร่วมมือด้านเหมืองแร่ พาณิชยกรรม อิเล็กทรอนิกส์ ความร่วมมือด้านการเงิน ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการพัฒนาเพื่อการรวมกลุ่มของอาเซียน (IAI)

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community)

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ภายใต้ประเด็นเชิงสังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน การขจัดความยากจน สวัสดิการสังคมและการพัฒนา

วัฒนธรรมและสารสนเทศ กิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมืองและ
กงสุล ยาเสพติด การจัดการภัยพิบัติ และสิทธิมนุษยชน โดยมีคณะ
ทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินการความร่วมมือในแต่ละด้าน

อาเซียนได้ตั้งเป้าการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม
อาเซียนในปี 2558 โดยมุ่งหวังในการเป็นประชาคมที่มีประชาชน
เป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมี
สภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity)

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม
อาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint) ซึ่ง
ประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การพัฒนามนุษย์ (Human Development)
- (2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)
- (3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)
- (4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
- (5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity)
- (6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

โดยมีกลไกการดำเนินงาน 3 ระดับได้แก่

1. คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community Council) ประชุมปีละ 2 ครั้ง และ

รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตาม ASCC Blueprint ต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

2. คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Socio-Cultural Committee of the Senior Officials - SOCA) ประชุมประมาณปีละ 4 ครั้ง โดยจะสรุปรายงานผลการดำเนินการของ ASCC Blueprint ต่อ ASCC Council

3. Sectoral bodies ใน ASCC ขับเคลื่อนการดำเนินการตาม ASCC Blueprint โดยกรอบการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโส (ปลัดกระทรวงฯ) ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สารนิเทศ (กรมประชาสัมพันธ์ เป็น National Focal Point) วัฒนธรรมและศิลปะ (กระทรวงวัฒนธรรม) การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ) ภัยพิบัติ (กระทรวงมหาดไทย - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ระดับกรรมการ ACDM) สิ่งแวดล้อม และสมัชชารัฐภาคีความตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษหมอกควัน (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) สาธารณสุข (กระทรวงสาธารณสุข) แรงงาน (กระทรวงแรงงาน) พัฒนาชนบทและขจัดความยากจน (กระทรวงมหาดไทย) สวัสดิการสังคมและการพัฒนา เยาวชน และสตรี (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) ข้าราชการพลเรือน (สำนักงานข้าราชการพลเรือน) กีฬา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

แผนงานแห่งชาติสำหรับการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558
(ตามมติ ครม. วันที่ 12 ตุลาคม 2553)

ประชาคมการเมืองและความมั่นคง

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
A ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน		
A.1 ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมือง	A.1.1 ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบบอบการเมืองต่าง ๆ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของรัฐสมาชิกอาเซียน A.1.2 ปูทางสำหรับการบอกรับเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนของข้อมูลเสรีเพื่อการสนับสนุนและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียน A.1.3 จัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมหลักนิติธรรม ระบบยุติธรรมและโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย A.1.4 ส่งเสริมธรรมาภิบาล (ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการปฏิบัติที่ดีระหว่างภาครัฐและทุกภาคส่วนในสังคม)	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา - คณะกรรมการการเลือกตั้ง
		- กรมประชาสัมพันธ์
		- กระทรวงยุติธรรม - กระทรวงการต่างประเทศ
		- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ - สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		- กระทรวงการต่างประเทศ
	A.1.5 ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงยุติธรรม - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
	A.1.6 เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนความยุติธรรม เพื่อพัฒนาการทางการเมืองของอาเซียนให้ดำเนินไปข้างหน้า	- กระทรวงการต่างประเทศ
	A.1.7 ป้องกันและปราบปรามการทุจริต	- กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
	A.1.8 ส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย	- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน - กระทรวงการต่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
A.2 การสร้างและแบ่งปัน กฎเกณฑ์ร่วม		- คณะกรรมการการเลือกตั้ง
	A.1.9 ส่งเสริมสัมพันธภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค (เพื่อพัฒนาให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพและการทหารระหว่างศาสนาและภายในศาสนานานาชาติ)	- กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงการต่างประเทศ
	A.2.1 ปรับกรอบสถาบันของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน	- กระทรวงการต่างประเทศ
	A.2.2 เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- กระทรวงการต่างประเทศ
	A.2.3 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างสมบูรณ์ตามปฏิญญาว่าด้วยทะเลจีนใต้เพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้	- กระทรวงการต่างประเทศ
	A.2.4 ส่งเสริมให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญา	- กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
A.2.5 ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลอาเซียน	- กระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ) - กระทรวงการต่างประเทศ - ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) - สภาความมั่นคงแห่งชาติ	

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
B. ภูมิภาคที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ		
B.1 ป้องกันความขัดแย้งและมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ	B.1.1 เสริมสร้างมาตรการการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ B.1.2 ส่งเสริมความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายกลาโหมและมุมมองด้านความมั่นคง B.1.3 สร้างกรอบการดำเนินการทางสถาบันที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการภายใต้กรอบการประชุมเออาร์เอฟ เพื่อสนับสนุนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน B.1.4 เสริมสร้างความพยายามในการอำนวยความสะดวกในบูรณาการแห่งดินแดนอธิปไตย และเอกภาพของรัฐสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์อันดีที่มีมิตรและความร่วมมือโดยเป็นไปตามหลักกฎบัตรสหประชาชาติ B.1.5 ส่งเสริมการพัฒนาบรรทัดฐานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางทหารและความมั่นคงอาเซียน	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงกลาโหม
B.2 การแก้ไขความขัดแย้งและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ	B.2.1 พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพิ่มเติมเชิงรุกแบบที่มีอยู่และพิจารณาเสริมสร้างรูปแบบดังกล่าวให้เข้มแข็งขึ้นด้วยกลไกเพิ่มเติมตามที่จำเป็น B.2.2 เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงการต่างประเทศ - สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ (ISS Thailand)
	B.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อสร้างไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ	- กระทรวงการต่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
B.3 การสร้างสัมพันธภาพหลังการขัดแย้ง	B.3.1 เสริมสร้างความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน B.3.2 ดำเนินการตามโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง	- กระทรวงกลาโหม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ) - ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล - กระทรวงกลาโหม
B.4 ประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่	B.3.3 เพิ่มความร่วมมือในด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง B.4.1 เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาสำคัญความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดนอื่นๆ (ส่งเสริมความร่วมมือในองค์การที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมเพื่อกำหนดนโยบายและส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานเพื่อป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่)	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงยุติธรรม - กระทรวงการต่างประเทศ
		- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด - สภากาชาดไทย - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงสาธารณสุข

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	- ประเด็นการก่อการร้ายข้ามชาติและความท้าทายเรื่องพรมแดน	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
B.5 เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน	B.4.2 เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการให้สัตยาบันโดยเร็วและดำเนินการอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย	- กระทรวงการต่างประเทศ - สถานความมั่นคงแห่งชาติ - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงการต่างประเทศ
B.6 การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันกาลต่อประเด็นเร่ร่อนหรือสถานการณ์วิกฤตที่ส่งผลกระทบต่ออาเซียน		- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงการต่างประเทศ
C. ภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก ในโลกที่มีการรวมตัวและพึ่งพากันยิ่งขึ้น		
C.1 การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้าง		- กระทรวงยุติธรรม - กระทรวงการต่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ประชิดม		
C.2 การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนกับประเทศภายนอก		- กระทรวงการต่างประเทศ
C.3 เสริมสร้างการปรึกษาหารือและความร่วมมือในประเด็นพหุภาคีที่เพิ่มความเข้มงวดร่วมกัน		- กระทรวงการต่างประเทศ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
หมวด ก. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน		
การยกเลิกภาษี	ไทยได้ยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าทุกรายการ ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว (4 ชนิด ได้แก่ ไม้ตัดดอก มันฝรั่ง กาแฟ และเนื้อหมูพร้อมหนัง) ตั้งแต่ปี 2010 (รวมทั้ง อาเซียนเดิมอีก 5 ประเทศ) ทั้งนี้ ไทยไม่มีบัญชีสินค้าอ่อนไหวสูงและต้องติดตามการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศไทยกับอาเซียนอื่น	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
การจัดมาตรการที่มิใช่ภาษี	ส่งเสริมความโปร่งใสโดยยึดมั่นกับพิธีสารว่าด้วยกระบวนการแจ้งและการจัดตั้งกลไกการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมการค้าต่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า	- ปรับปรุงและส่งเสริมการพัฒนากฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ CGPT เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตในภูมิภาค รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงในส่วนที่จำเป็น เช่น การใช้ระบบประเมินอากรล่วงหน้า และการปรับปรุงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า - จัดทำพิธีการในการออกหนังสือรับรองให้เรียบร้อยสำหรับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ CGPT โดยให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำระบบอำนวยความสะดวกมาใช้ เช่น การออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ การปรับปรุงประสานและจัดระบบพิธีการ ภายในประเทศในขอบเขตที่สามารถดำเนินการได้ - ทบทวนกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่ใช้โดยประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในภาพรวมและรายประเทศ และพิจารณาแนวทางการคำนวณแหล่งกำเนิดสินค้าแบบสะสมที่เป็นไปได้	- กรมศุลกากร - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมศุลกากร - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมศุลกากร
การอำนวยความสะดวกทางการค้า	- ประเมินสถานะการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียน - จัดทำและดำเนินการตามแผนงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ถูกระเบียบ ขั้นตอน วิธีการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางการค้าและศุลกากรที่เรียบง่าย	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมศุลกากร - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมศุลกากร

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	เป็นแนวเดียวกัน มีมาตรฐาน	- กรมการค้าต่างประเทศ - กรมศุลกากร
	3. สนับสนุนการดำเนินการและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศให้มีความโปร่งใสและชัดเจน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมศุลกากร
	4. จัดตั้งศูนย์รวมด้านความระมัดระวังการค้าของอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
การรวมกลุ่มทางศุลกากร	1. ปรับปรุงเทคนิคด้านศุลกากรให้ทันสมัยขึ้น จากการปรับปรุงระบบการประเมินการและชี้แจงศุลกากรให้ง่ายและเป็นแนวเดียวกัน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและแนวปฏิบัติที่ดี โดยการปฏิบัติตามรูปแบบของระบบการขนส่งสินค้าระดับภูมิภาค (การตรวจสอบปล่อยของอาเซียนและแบบฟอร์มใบขนสินค้าของอาเซียน ปี 2007)	- กรมศุลกากร
	2. จัดทำระบบสินค้าส่งผ่านแดนของอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและการขนส่ง	- กรมศุลกากร
	3. จัดทำระบบศุลกากรของอาเซียนเพื่อจัดการกับกรอบงานด้านศุลกากรในกรณีพิเศษ เช่น การนำเข้าชั่วคราว การผลิตนอกเขตประเทศ การผลิตภายในเขตประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกการรวมกลุ่มทางการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน	- กรมศุลกากร
	4. นำมาตรฐานและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศมาใช้ เพื่อให้การจำแนกพิศศุลกากรมีรูปแบบเดียว ปรับปรุงระบบการประเมินมูลค่าให้เป็นแนวเดียวกัน และการปรับปรุงระบบการตรวจสอบแหล่งกำเนิดให้เป็นแนวเดียวกัน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลในส่วนที่เป็นไปได้	- กรมศุลกากร

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
การอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน	- ดำเนินการระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน - ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือร่วมกันเพื่อให้ระบบศุลกากรมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ	- กรมศุลกากร - กรมศุลกากร
การอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน	- อาเซียน 6 (บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) เริ่มต้นบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแห่งชาติ ภายในปี 2008 เป็นอย่างช้า (National Single Window NSW) ซึ่งไทยได้ดำเนินการจัดตั้งแล้ว - จัดทำองค์ประกอบข้อมูลให้เป็นมาตรฐานบนพื้นฐานรูปแบบข้อมูลของ WCO ชุดข้อมูลของ WCO และข้อมูลการค้าสหประชาชาติ (UNTDDED) และเร่งนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ เพื่อให้กระบวนการและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นแบบดิจิทัล	- กรมศุลกากร
มาตรฐานและอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าระบบมาตรฐาน คุณภาพ การรับประกัน การรับรองระบบงาน และการวัดปริมาณสำคัญต่อการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนการค้าการนำเข้า/ส่งออกภายในภูมิภาค มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการระดมการตรวจสอบรับรองค่าเงินบาทการบริการประชาชนให้สอดคล้องกันโดยยึดตามแนวโน้มมาตรฐานมาตรฐานและการรับรองของอาเซียน อันจะทำให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น มีการพัฒนาคุณภาพของการตรวจสอบ	- ปรับปรุงมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการระดมการตรวจสอบรับรอง โดยปรับให้สอดคล้องกับสัทธิปฏิบัติที่เข้าสากลเท่าที่จะสามารถนำไปใช้ที่เหมาะสมได้ (โดยคำนึงถึงผลกระทบทางการค้า ความซับซ้อนของระบบกฎระเบียบ โครงสร้างพื้นฐาน และความเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย) - จัดทำและดำเนินการตามความตกลงการยอมรับร่วม (MFAs) รายละเอียดตามแนวทางที่กำหนดไว้ในกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน - เสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค รวมถึงขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการ ทดสอบ การสอบเทียบ การตรวจ และการรับรองระบบงาน โดยใช้หลักการและแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค/สากลเป็นพื้นฐาน - ส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสมากกว่ามาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการขบวนการตรวจสอบมีความสอดคล้องกับปฏิบัติ โดยให้สอดคล้องกับความตกลง WTO TBT และแนวโน้มมาตรฐานและการรับรองของอาเซียน	- กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ร้อยละ 49 ในปี 2008 ร้อยละ 51 ในปี 2010 และร้อยละ 70 ในปี 2015 สำหรับสาขาบริการอื่น ๆ และ - จัดซื้อจังก์ดิสก์อื่น ๆ ในการเข้าสู่ตลาดสำหรับบริการรูปแบบที่ 3 อย่างกว้างขวางในปี 2015 6. ตั้งเป้าหมายสำหรับการเปิดเสรีสำหรับข้อจำกัดในด้านการปฏิบัติเชิงแข่งขันสำหรับการค่าบริการรูปแบบที่ 4 และข้อจำกัดในอัตราผูกพันผูกพันผูกพัน สำหรับการเจรจาแต่ละรอบภายในปี 2009 7. จัดทำข้อมูลพื้นที่สอดคล้องกันที่ตกลงกันสำหรับข้อจำกัดในด้านการปฏิบัติเชิงแข่งขันสำหรับการค่าบริการรูปแบบที่ 4 และข้อจำกัดในตารางผูกพันผูกพันผูกพันภายในปี 2009 8. รวบรวมมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค่าบริการให้เสร็จสิ้นภายในเดือนสิงหาคม 2008 9. อนุญาตให้มีความยืดหยุ่นในภาพรวมในการจัดทำตารางข้อมูลพื้นที่การเปิดเสรี ซึ่งครอบคลุมสาขาที่จะยกเว้นจากการเปิดเสรี และสาขาที่ไม่สามารถเปิดเสรีได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการค่าบริการในแต่ละรูปแบบ ตาราง ข้อมูลพื้นที่สำหรับการเปิดเสรีในแต่ละรอบการเจรจาจะมีความ ยืดหยุ่นได้ดังนี้ - การจัดทำข้อมูลพื้นที่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดสำหรับการเจรจาในรอบถัดไป หากประเทศสมาชิกไม่สามารถจัดทำข้อมูลพื้นที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในรอบก่อนหน้า - อนุญาตให้มีการทบทวนสาขาที่ไม่มีการตกลงกันในการเปิดเสรีในรอบนั้น แต่ประเทศสมาชิกไม่สามารถจัดทำข้อมูลพื้นที่สำหรับสาขาอื่นได้ ด้วยสาขาอื่นที่ยื่นออกมาก่อนจากที่ตกลงกัน - การเปิดเสรีโดยวิธีการ ASEAN-X 10. ดำเนินการจัดทำข้อตกลงการยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพที่กำลง่ายขึ้นให้แล้วเสร็จ ซึ่งรวมบริการสถาปัตยกรรม บริการด้านบัญชี คุ้มครองผู้บริโภค บุคลากรด้านการแพทย์ ภายในปี 2008 และบุคลากรด้านทันตกรรมภายในปี 2009	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	1.1. ดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับคุณสมบัติน้ำมันดิบออกที่ ด้านการท่องเที่ยว 1.2. ให้ระบุและจัดทำข้อตกลงยอมรับคุณสมบัติน้ำมันดิบสำหรับรถบรรทุกวีซีพีอื่น ๆ ภายในปี 2012 และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2015 1.3. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและเสริมสร้างขีดความสามารถในด้านบริการ	- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กรมแรงงานการค้าระหว่างประเทศ - สภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง - กระทรวงแรงงาน - กรมแรงงานการค้าระหว่างประเทศ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ด้านการลงทุนภายใต้ความตกลง ACIA (การคุ้มครอง)	1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการลงทุน ดังนี้ - กลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ (investor-state dispute mechanism) - การโอน (transfer) และการส่งคืน (repatriation) ทุน กำไร แลเงินปันผล ฯลฯ - ขอบเขตการยึดทรัพย์ (expropriation) และการชดเชย (compensation) ที่โปร่งใส - ให้ความคุ้มครองและความมั่นคงในรูปแบบ และ - ให้การชดเชยจากการถือครอง (strife)	- กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ - BOI - กรมแรงงานการค้าระหว่างประเทศ
ด้านการลงทุนภายใต้ความตกลง ACIA (ด้านการอำนวยความสะดวกและความร่วมมือ)	1. ปรับปรุงสถาน, หากเป็นไปได้, นโยบายการลงทุน เพื่อระบุเป้าหมายการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ 2. ปรับปรุงขั้นตอนการขอรับการลงทุนและการขออนุญาต โดยลดขั้นตอนและให้มีความเรียบง่าย	- BOI - กระทรวงพาณิชย์ - BOI

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ด้านการลงทุนภายใต้ความตกลง ACIA (ส่งเสริมและการสร้างความรู้ในด้านการลงทุน)		- กระทรวงพาณิชย์
	3. ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการการลงทุน : กฎระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบายและขั้นตอนด้านการลงทุน รวมถึงจุดบริการลงทุนเดียวหรือสำนักงานส่งเสริมการลงทุน	- BOI - กระทรวงพาณิชย์
	4. ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการลงทุนในไทย เพื่ออำนวยความสะดวกในการกำหนดนโยบาย	- BOI - กระทรวงพาณิชย์
	5. ส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น	- BOI - กระทรวงพาณิชย์
	6. ท้าหรือกับภาคธุรกิจของอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกการลงทุน	- BOI - กระทรวงพาณิชย์
	7. ระบุและดำเนินการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในกรอบกว้างของอาเซียน (ASCAN - Wide) และการรวมกลุ่มเศรษฐกิจทวิภาคี	- BOI
	1. สร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมการลงทุนทุกรูปแบบ และสาขาใหม่ที่มีการเติบโตให้เข้ามายังอาเซียน	- BOI - กระทรวงพาณิชย์
2. ส่งเสริมการลงทุนระหว่างกันในอาเซียน โดยเฉพาะจากอาเซียน 6 ไปยังถิ่นพหุ สาขา เมียนมาร์ และเวียดนาม	- BOI - กระทรวงพาณิชย์	

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ด้านการลงทุนภายใต้ความตกลง ACIA (การเปิดเสรี)	3. ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกิจการข้ามชาติ	- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม - กระทรวงพาณิชย์
	4. ส่งเสริมการถือกำเนิดด้านอุตสาหกรรมและเครือข่ายการผลิตระหว่างพันธมิตรที่อยู่ในอาเซียน	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์
	5. ส่งเสริมคณะผู้แทนร่วมด้านการลงทุนที่เน้นการรวมกลุ่มของภูมิภาคและเครือข่ายการผลิต	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์
	6. จัดตั้งเครือข่ายความตกลงทวิภาคีด้านการพลิกเสียงานเชื่อมระหว่างอาเซียน	- กรมสรรพากร
	1. ขยายมาตรการไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่งต้องนำลงทุนในอาเซียน	- BOI - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	2. ลดและหากเป็นไปได้ ยกเลิกข้อจำกัดในการเข้ามาลงทุนในสาขาสำคัญ	- BOI - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
การเปิดเสรีด้านทุนที่มากขึ้น (ส่งเสริม)	3. ลดและหากเป็นไปได้ ยกเลิกมาตรการจำกัดและอุปสรรคด้านการลงทุน	- BOI - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	1. ปรับปรุงสถานการณ์ด้านตลาดทุนในอาเซียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ในการเสนอขาย	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
การพัฒนาและกรรวมกลุ่มตลาดทุนของอาเซียน)	ตราสารหนี้: ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และกฎเกณฑ์การจัดจำหน่ายระหว่างกันให้มากขึ้น 2. อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลยอมรับหรือความตกลงสำหรับการยอมรับการยอมรับคุณสมบัติและ การศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตลาด 3. ให้ความยืดหยุ่นมากขึ้นในด้านภาษาและข้อกำหนดในด้านกฎหมายสำหรับการออกตราสาร 4. ส่งเสริมโครงสร้างภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อส่งเสริมการลงทุนโดยการออกตราสารหนี้ในอาเซียน 5. ส่งเสริมให้ใช้ภาษตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดตั้งความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์และ ตลาดตราสารหนี้ รวมถึงกิจกรรมการเพิ่มทุนข้ามพรมแดน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - สม.ง. ตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย
การเปิดเสรีด้านทุนข้ามอาเซียน (อนุญาต การเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น)	1. ยกเลิก หรือผ่อนคลายข้อกำหนด หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่าย ชำระเงินและกำไรเงินสำหรับกรทำธุรกรรมบัญชีกระแสรายวัน	- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี (เฉพาะประเด็นการอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการพัฒนาและยกระดับแรงงานฝีมือ)	2. ยกเลิก หรือผ่อนคลายนโยบายกีดกันการค้าเคลื่อนย้ายทุน หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและข้อริเริ่มเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน	- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย
การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี (เฉพาะประเด็นการอำนวยความสะดวกและความร่วมมือในการพัฒนาและยกระดับแรงงานฝีมือ)	1. อำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราและใบอนุญาตทำงานสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพและแรงงานฝีมืออาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้ามพรมแดน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงานตรวจทางสถิติ
	2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยของอาเซียน (AUN) เพื่อเพิ่มการเคลื่อนย้ายทั้งนักเรียนและเจ้าหน้าที่ภายในภูมิภาค	- ASEAN University Network (AUN)
	3. พัฒนากรอบแผนงานมาตรฐานความสามารถและคุณสมบัติของงาน หรืออาชีพ และความชำนาญของผู้ถือบัตรในสาขาบริการสำคัญ (ภายในปี 2009) และสาขาบริการอื่น ๆ (จากปี 2010 ถึงปี 2015)	- กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	4. เสริมสร้างขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนความชำนาญการเข้าทำงาน และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านตลาดแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน	- กระทรวงแรงงาน
สำคัญในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	1. ดำเนินการทบทวนการดำเนินงานทุกๆ 2 ปี เพื่อตรวจสอบสถานะการดำเนินการ ความคืบหน้า และประสิทธิภาพของแผนงานการรวมกลุ่มสาขาสำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามกำหนดเวลา	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	2. ระบุโครงการเฉพาะสาขา หรือความริเริ่ม ผ่านการหารืออย่างสม่ำเสมอกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
อาหาร	และป่าไม้	- กรมเจ้าท่า - กรมประมง
	1. ตรวจสอบการดำเนินการตามพันธกรณี CEPT-AFTA ในผลิตภัณฑ์เกษตรและป่าไม้ 2. พัฒนาและใช้ระบบบริหารจัดการคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงที่จะช่วยสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารและสนับสนุนความสามารงในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ประมงอาเซียนในตลาดโลก โดยการดำเนินการตาม Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) และปรับปรุงห้องปฏิบัติการทดสอบและรับใช้ระบบบริหารจัดการด้านคุณภาพและความปลอดภัยเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับธุรกิจขนาดเล็กในอาเซียน ภายในปี 2009	
	3. จัดตั้งระบบโดยใช้ Good Agriculture/ Aquaculture Practice (GAP), Good Animal Husbandry Practices (GAHP), Good Hygiene Practice (GHP), Good Manufacturing Practice (GMP), และ Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) เป็นพื้นฐาน สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารที่มีความสำคัญทางการค้า มีศักยภาพทางการค้า โดยให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ภายในปี 2012	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	4. ปรับปรุงระบบประกันการกักกันและวิธีการตรวจสอบหรือสุ่มตัวอย่าง ภายในปี 2010 และมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตร อาหาร และป่าไม้ ที่มีควมสำคัญทางการค้า มีศักยภาพทางการค้า	- สมนกตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ (มาอช)
	5. ปรับปรุงระบบระดับปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดในอาหารที่ยอมรับไม่ได้ของเขากาแลงในผลิตภัณฑ์มีการค้าอย่างแพร่หลาย ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถทำได้ภายในปี 2010	- สมนกตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ (มาอช)
	6. ปรับปรุงระบบการบ่งชี้ผลิตภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้จากเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถทำได้ ภายในปี 2015	- สมนกตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ (มาอช)
	7. ปรับปรุงมาตรฐานด้านความปลอดภัยและคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์พืชสวนและผลิตภัณฑ์ เกษตรที่มี	- สมนกตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ (มาอช)

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ความสำคัญทางเศรษฐกิจในอาเซียน ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากลที่สามารถทำได้ภายในปี 2015	
	8. ปรับปรุงระบบการควบคุมคุณภาพสัตว์ (ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ) เพื่อความปลอดภัยของอาหาร โดยใช้กรอบมาตรฐานร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถทำได้ ภายในปี 2015	- สันมาตฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
	9. ปรับปรุงประสานแนวทางสำหรับการใช้สารเคมีในสัตว์น้ำและมาตรการเพื่อจัดการใช้สารเคมีอันตรายให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถทำได้ ภายในปี 2009	- สันมาตฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
	10. พัฒนาก่อนอ้างอิงระดับภูมิภาคสำหรับ phased-approach การออกใบรับรองต้นกำเนิดภายในปี 2015	- กรมป่าไม้
	11. พัฒนาคาถุยุทธ์/ ทักษะในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การการค้าโลก องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ อนุสัญญาอารักขาพืช ระหว่างประเทศ CODEX CITES และประเทศคู่เจรจา	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	12. ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยและการถ่ายโอนเทคโนโลยีสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตร อาหารและป่าไม้	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	13. จัดตั้งพันธมิตรและแนวทางการร่วมกับภาคเอกชนในการส่งเสริมความปลอดภัยทางอาหาร โอกาสการลงทุนและร่วมลงทุน สนับสนุนการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรและการนำเข้าผู้ตลาด	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	14. เสริมสร้างความพยายามในการต่อต้านการค้าไม้ที่ผิดกฎหมาย และการค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการเกิดไฟป่า และผลตกค้างของไฟป่า	- กรมป่าไม้
	15. ส่งเสริมความพยายามในการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย	- กรมประมง

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	16. เสริมสร้างพันธมิตรด้านยุทธศาสตร์ระหว่างสหกรณ์การเกษตรในอาเซียนผ่านความร่วมมือในระดับภูมิภาค และระดับพหุภาคี	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	17. จัดตั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคธุรกิจกับสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในอาเซียน	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	18. ส่งเสริมการลงทุนทางตรงและการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์กับสหกรณ์การเกษตรอาเซียน ผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ค้า	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หมวด ข. การไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขัน		
นโยบายการแข่งขัน	1. ส่งเสริมการพัฒนาแผนนโยบายด้านการแข่งขันทางการค้าภายในปี 2015 โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะทำงานต่าง ๆ ของอาเซียนในการจัดทำคู่มือและแนวทางต่าง ๆ ด้านนโยบายการแข่งขัน การพัฒนายุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนับสนุนการทำงานต่าง ๆ ของคณะทำงาน	- กรมการค้าภายใน
	2. จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องดำเนินนโยบายการแข่งขัน โดยเข้าร่วมการประชุมในเวทีของ ASEAN Expert Group on Competition (AEGC) ซึ่งกรมการค้าภายในเป็นสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อผลักดันนโยบายและการดำเนินการด้านการแข่งขันในที่ประชุม	- กรมการค้าภายใน
	3. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาการแข่งขันของประเทศ เช่น - การประชุมเชิงปฏิบัติการ Capacity Building Workshop for ASEAN Member States (AMSs) : Australia's and New Zealand's Experience in Implementing Competition Policy and Law through Enforcement, Advocacy Programmes and Institutional Development of Competition Authority" ในวันที่ 30 - 31 มกราคม 2554 - Concluding Workshop on Core Competencies ในเดือนพฤศจิกายน 2012	- กรมการค้าภายใน
	4. พัฒนาแผนนโยบายการแข่งขันของภูมิภาคโดยจัดทำคู่มือ Handbook on Competition Policy and	- กรมการค้าภายใน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
การคุ้มครองผู้บริโภค	Law for Business in ASEAN และ Guidelines on Competition Policy and Law ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา Competition Policy and Law in ASEAN Region เพื่อส่งเสริมการพัฒนาแนวโน้มนโยบายการแข่งขันของภูมิภาคอาเซียน 1. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียนโดยการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียน (ASEAN Coordinating Committee on Consumer Protection - ACCCP) 2. จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล 3. จัดหลักสูตรฝึกอบรมในภูมิภาคสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้กำกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรวมกลุ่มด้านการตลาดของ	- สนง.คกก.คุ้มครองผู้บริโภค - สนง.คกก.คุ้มครองผู้บริโภค - สนง.คกก.คุ้มครองผู้บริโภค
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ด้านทรัพย์สินทางปัญญาในระดับประเทศ)	1. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน 2011 - 2015 และแผนงานความร่วมมืออาเซียนด้านสิทธิอย่างเต็มที่ 2. เข้าเป็นภาคีพิธีสารกรุงมาดริด (Madrid Protocol) เพื่ออำนวยความสะดวกการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ 3. การดำเนินการตามโครงการ ASEAN Patent Search Examination Cooperation หรือ ASPEC เพื่อพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนผลการตรวจสิทธิบัตรของอาเซียน 4. เข้าเป็นภาคีความตกลงเฮก (Hague Agreement) เพื่ออำนวยความสะดวกในการจดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ 5. ส่งเสริมความร่วมมือและสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียน	- กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กรมทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	6. ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคด้านมีปัญญาท้องถิ่น ทริฟายการทางพันธมิตรกรมและการแสดงออกด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น	- กรมทรัพย์สินทางปัญญา
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การอำนวยความสะดวกด้านขนส่งและการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ)	1. ดำเนินการตามกรอบความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกสินค้าผ่านแดน 2. ดำเนินการตามกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ 3. เร่งรัดการมีผลบังคับใช้ของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งข้ามแดน	- กระทรวงคมนาคม - กรมศุลกากร - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม
การขนส่งทางบก	1. เชื่อมต่อเส้นทางช่วงที่ขาดกาดใช้โครงการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟระหว่างสิงคโปร์ - คุนหมิง ให้เสร็จสมบูรณ์ 2. เสริมสร้างความปลอดภัยทางถนนในอาเซียน	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม
การขนส่งทางน้ำ	1. ปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องขององค์การขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศ (IMO) 2. ปฏิบัติตามแผนงานด้านความปลอดภัยทางน้ำในอาเซียน	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม
การขนส่งทางอากาศ	1. ดำเนินการนโยบายการบินบ้านพี่ของอาเซียน (แผนงานการรวมกลุ่มสหภาพการบิน) 2. พัฒนาศักยภาพการบินร่วมอาเซียน (ASEAN Single Aviation Market)	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงคมนาคม
โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล (พัฒนาการเชื่อมโยงความเร็วสูง)	1. จำนวนความเสถียรที่ได้จากการเชื่อมโยงความเร็วสูง (high-speed connection) ระหว่างโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลแห่งชาติ (National Information Infrastructures: NII) ของทุกประเทศสมาชิกอาเซียน	- กระทรวง ICT

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ภายในปี 2010 และดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการเร่งด่วน (Mentlone Action Plan)	
	2. เสริมสร้างขีดความสามารถ และจัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับองค์กรสร้างความปลอดภัยระบบสารสนเทศแห่งชาติ (Computer Emergency Response Teams : CERTs) ของแต่ละประเทศ และเพิ่มศักยภาพให้กับเครือข่ายธุรกิจรับมือภัยคุกคาม (cyber-security network) ของอาเซียนโดยการขยายเครือข่ายขององค์กรการเตือนภัยสารสนเทศของอาเซียน (ASEAN CERT Incident Drills) ให้ครอบคลุมประเทศคู่เจรจาของอาเซียนภายในปี 2007	- กระทรวง ICT
	3. ส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ประชาชน ชุมชน ธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐ) มีส่วนร่วมในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลในภูมิภาคมาใช้งานที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวง ICT
	4. สนับสนุนให้สาขาที่เปี่ยมกลุ่มเป้าหมายนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ในเบื้องต้นประกอบด้วยสาขาสำคัญ เช่น อุตสาหกร ไรลิตติกส์ ชนสง ธุรกิจเกี่ยวกับข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ)	- กระทรวง ICT
	5. เพิ่มจำนวนประเทศสมาชิกในความตกลงยอมรับร่วม (ASEAN MRA) สำหรับอุปกรณ์ด้านโทรคมนาคม	- กระทรวง ICT
	6. พัฒนานโยบายและการออกการกำกับดูแลในเชิงลึกเพื่อรองรับโอกาสและความท้าทายทางธุรกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Next Generation Network ซึ่งรวมถึงการทำงานร่วมกันได้ของสินค้าและบริการระบบข้อมูล และเครือข่ายที่เชื่อมโยงกัน	- กระทรวง ICT
ความร่วมมือด้านพลังงาน	1. เร่งการดำเนินการโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน และโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน	- กระทรวงพลังงาน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2. ส่งเสริมการเข้าร่วมร่วมร่วมของภาคเอกชนเกี่ยวกับโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน และโครงการเชื่อมโยงส่งกำลังการเชื่อมต่ออาเซียนให้มากขึ้น 3. ดำเนินการร่าง ASCAN Petroleum Security Agreement ให้แล้วเสร็จเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของแหล่งน้ำมัน และก๊าซในภูมิภาค	- กระทรวงพลังงาน - กระทรวงพลังงาน
ความร่วมมือด้านการทำเหมืองแร่	1. สนับสนุนการค้าและการลงทุนในสาขาเหมืองแร่ให้มากขึ้น 2. เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรในสาขาธรณีวิทยาและการทำเหมืองแร่ในอาเซียน 3. ส่งเสริมการพัฒนาสาขาเหมืองแร่ให้มีความก้าวหน้าทั้งในแง่สิ่งแวดล้อมและสังคม 4. สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาขาเหมืองแร่	- กระทรวงอุตสาหกรรม - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม
การสนับสนุนด้านการเงินแก่โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ	1. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการสนับสนุนด้านการเงินแก่การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค อาทิ โครงการเชื่อมโยงส่งกำลังการเชื่อมต่ออาเซียน โครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน โครงการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟสิงคโปร์ - कुนหมิง และโครงการทางหลวงอาเซียน 2. ยกเลิก/ลดอุปสรรคต่อการลงทุนและ/หรือการสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค	- กระทรวงคมนาคม - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงการคลัง - กระทรวงการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย
ภาคีอากา	ดำเนินการให้มีการสร้างเครือข่ายของความตกลงว่าด้วยการหลีกเลี่ยงการจัดเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศสมาชิกภายในปี 2010 เท่าที่จะสามารถทำได้	กรมสรรพากร
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	1. ดำเนินนโยบายการแข่งขันด้านโทรคมนาคมโดยใช้แนวทางปฏิบัติที่ดี และสนับสนุน	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	การออกกฎหมายภายในประเทศด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 2. ปรับปรุงประสานโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับการทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์และการยุติข้อขัดแย้งให้เป็นแนวเดียวกัน 3. จัดทำและปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับกรทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ หลักการสำหรับการยุติข้อขัดแย้ง และกรอบการยอมรับร่วมสำหรับหลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน 4. ดำเนินการให้การยอมรับร่วมหลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียนเป็นไปด้วยความสะดวก 5. ศึกษาและสนับสนุนการนำมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านกฎหมายและ/หรือมาตรฐานที่กำหนดขึ้นจากพื้นฐานของกรอบระเบียบร่วมกันมาใช้ 6. จัดตั้งเครือข่ายระหว่างภาคธุรกิจในอาเซียนกับประเทศคู่ค้า เพื่อเป็นเวทีการส่งเสริมการค้าและการลงทุน	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
หมวด ค. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน		
การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	1. ดำเนินการตามพิมพ์เขียวนโยบายของอาเซียนด้านการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (APBSD) 2004 - 2014 2. ส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายผลผลิตและการกระจายสินค้าของภูมิภาค 3. ส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	- สน.ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สศม.) - สน.ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สศม.) - สน.ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สศม.)
ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวอาเซียน	1. ส่งเสริมให้ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนเป็นเวที (platform) ในการกำหนดและดำเนินการตาม	- กรมอาเซียน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	โครงการความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเสริมสร้างขีดความสามารถ สำหรับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในอาเซียน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกใหม่และตามความตกลงในการอนุภูมิภาคอื่น ๆ เช่น IMT-GT และ BIMF - EAGA เพื่อยกระดับให้เท่าเทียมกันในการพัฒนาโครงการผลิตและการจัดจำหน่ายในภูมิภาค 2. ประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศต้องให้การสนับสนุนโครงการความร่วมมือเพื่อการรวมตัวของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง 3. รวบรวมการสนับสนุนจากคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย และธนาคารโลก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. สร้าง/ พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐในการพัฒนา/ดำเนินนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ 5. จัดทำการศึกษาด้านสังคมและเศรษฐกิจเป็นครั้งคราว เพื่อตรวจสอบและประเมินผลของกิจกรรมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	- กรมอาเซียน - กรมอาเซียน - กรมอาเซียน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สนง.คกก.ข้าราชการพลเรือน - กรมอาเซียน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สนง.คกก.ข้าราชการพลเรือน
หมวด ง. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก		
แนวทางการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน	1. ทบทวนพันธกรณีของ FTA/ CGP เทียบกับพันธกรณีของการรวมกลุ่มภายในอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ต่อไปรัฐสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับภายนอก	2. ดำเนินการให้มีระบบที่จะสนับสนุนการประสานงานมากขึ้นในการเจรจาการค้ากับประเทศคู่เจรจาภายนอกอาเซียน และในเวทีการเจรจาการค้าในระดับภูมิภาคและระดับพหุภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุกรอบท่าทีการเจรจาร่วมกัน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเครือข่ายอุปทานของโลก	1. รับหลักการปฏิบัติการที่ดีและมาตรฐานในการผลิตและจำหน่ายมาใช้ในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง 2. พัฒนาความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อยกระดับขีดความสามารถและผลิตภาพด้านอุตสาหกรรมและส่งเสริมการเชื่อมมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มภูมิภาคและระดับโลกให้กับประเทศสมาชิกที่มีระดับการพัฒนาต่ำกว่าของอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
หมวด 3. การดำเนินงาน		
1. กลไกการค้าเป็นงาน	1. คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยกิจกรรมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนจะเป็นผู้ให้ความเห็นในเชิงกลยุทธ์ต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามแผนงานในพิมพ์เขียวนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลา 2. ดำเนินการปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนและรับข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนงานในพิมพ์เขียว	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	3. เลขานุการอาเซียนจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้รัฐมนตรีในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้นำอาเซียนรับทราบ	- สำนักเลขาธิการอาเซียน
	4. จัดทำตัวชี้วัดในเชิงสถิติ ซึ่งรวมถึงอัตราภาษี และระบบฐานข้อมูลด้านการค้า ข้อสังเกตเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อมูลสถิติและคุณภาพของข้อมูล และ AEC scorecards เพื่อติดตามและประเมินความคืบหน้าการดำเนินงานตามองค์ประกอบต่าง ๆ ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	- สำนักเลขาธิการอาเซียน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ในสาขาการเงิน	1. จัดตั้งกลไกการดำเนินงานที่เหมาะสมเพื่อให้มีการรายงานอย่างสม่ำเสมอต่อผู้นำอาเซียน	- กระทรวงการคลัง
2. ทรัพย์สินการ	1. กองทุนเพื่อพัฒนาอาเซียน (ASEAN Development Fund) โดยการสมทบทุนจากประเทศสมาชิก จะเป็นเครื่องขับเคลื่อนในการใช้ทรัพยากรจากแหล่งอื่นทั้งภายในอาเซียนและภายนอกอาเซียน	- กระทรวงการต่างประเทศ
	2. ระบุหัวข้อและดำเนินการศึกษาด้านวิชาการหรือโครงการอบรมในประเทศหรือหัวข้อที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์และการสนับสนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ เพื่อสนับสนุนการค้าเป็นงานตามแผนงานที่เร่งรัด การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	3. แปลงเป้าหมายและเป้าประสงค์ของแผนงานเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปสู่เป้าหมายและเป้าประสงค์ในระดับชาติ และรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาของแต่ละประเทศ	-กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	4. สนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ธนาคารโลก ประเทศคู่เจรจาและภาคเอกชนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับภูมิภาค	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กระทรวงการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย
	5. สร้างความแข็งแกร่งในด้านการค้าวิจัยและการวางแผนของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนในประเทศที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	6. สร้างความแข็งแกร่งในด้านความสามารถในการวิจัยและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	7. จัดทำโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมเพื่อช่วยประเทศสมาชิกใหม่ในการส่งเสริมการพัฒนาตลาดการเงินและการอภิบาลใก้การกำกับดูแลตลาดการเงินที่มีประสิทธิภาพ	- กระทรวงการคลัง - ธนาคารแห่งประเทศไทย

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. การสื่อสาร	- ดำเนินการตามแผนงานการสื่อสารที่ครอบคลุมรอบด้านเพื่อออบยให้หน่วยราชการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ และสาธารณชนได้ทราบวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และโอกาสที่ท้าทายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - พัฒนาเว็บไซต์ภูมิภาคเพื่อใช้ในการหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - ประเทศสมาชิกจะต้องจัดตั้งกลไกระดับชาติเพื่อรายงานผลการดำเนินงานและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอ - พัฒนาเว็บไซต์เพื่อสื่อสารเรื่องการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการเข้าถึงประชาคมอย่างทั่วถึง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนสามารถให้ข้อเสนอแนะและข้อดีเห็นต่อความริเริ่มทางเศรษฐกิจด้านต่าง ๆ ของอาเซียน	- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
A. การพัฒนามนุษย์	A.1 ให้ความสำคัญกับการศึกษา เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพ	- กระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	และการสร้างความตระหนักรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มเยาวชน ผ่านทางการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียนบนพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือซึ่งกันและกัน	
A.2 การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการมนุษย์ของอาเซียน โดยดำเนินกิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณสมบัตื ความสามารถ การเตรียมความพร้อมที่ดีให้กับแรงงานอาเซียนเพื่อที่จะถือต่อการรับมือกับประโยชน์และกับสิ่ง ก้าทหายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากความร่วมมือในภูมิภาคได้	- กระทรวงศึกษาธิการ
A.3 ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม	เน้นส่งเสริมให้รวมหลักการจ้างงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมไว้ในวัฒนธรรมการทำงานของอาเซียนรวมถึงสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน และทำให้เกิดความมั่นใจว่าการส่งเสริมการบริการกิจการจะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการจ้างงานของอาเซียนเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์การจ้างงาน	- กระทรวงแรงงาน
A.4 ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอซีที)	เน้นการดำเนินโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามข้อริเริ่มของภูมิภาคด้านไอซีที	- กระทรวง ICT - กระทรวงศึกษาธิการ
A.5 การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์	พัฒนานโยบายและกลไกเพื่อสนับสนุนความร่วมมือในด้านการศึกษา การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การถ่ายทอดเทคโนโลยีรวมทั้งในเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งเครือข่ายสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
A.6 เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และพิการ	เน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชายขอบ ใช้กำลังแรงงานที่มีผลผลิต โดยการฝึกอบรมการฝีมือเพื่อปรับปรุงคุณภาพความเป็นอยู่ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติและการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน
A.7 พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ	เน้นการจัดตั้งระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีความรับผิดชอบและมีความน่าเชื่อถือ โดยการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรบุคคลในระบบราชการของอาเซียน และเพิ่มความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียน	- สนง.คกก.ข้าราชการพลเรือน - สนง.คกก.พัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
B. การคุ้มครองและสวัสดิภาพการสังคม		
B.1 การขจัดความยากจน	เน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านสังคมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (เอ็มดีจี) ของสหประชาชาติ ในด้านกำจัดการยากจนและความหิวโหย	- กระทรวงมหาดไทย - สนง.คกก.พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
B.2 เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองด้านสุขภาพ การรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์	ให้ความมั่นใจว่าประชาชนอาเซียนทุกคนได้รับสวัสดิการสังคมและผลกระทบเชิงลบจากโลกาภิวัตน์และการรวมตัว โดยพัฒนาคุณภาพ ความครอบคลุม และความยั่งยืนของการคุ้มครองทางสังคม และเพิ่มความสามารถในการจัดการความเสี่ยงทางด้านสังคม	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการคลัง
B.3 ส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร	ให้ความมั่นใจว่าประชาชนอาเซียนทุกคนมีอาหารเพียงพอตลอดเวลาและให้ความมั่นใจในความปลอดภัยด้านอาหารในรัฐสมาชิกอาเซียน	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข
B.4 การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ	เน้นการเข้าถึงการรักษาสุขภาพการบริการทางการแพทย์และยาที่เพียงพอและรวดเร็ว และส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนดำรงชีวิตที่มีสุขภาพสมบูรณ์	- กระทรวงสาธารณสุข
B.5 การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ	เสริมสร้างความพร้อมและประสิทธิภาพในระดับภูมิภาค โดยบูรณาการแนวทางการป้องกันการเฝ้าระวังควบคุม และการสนองตอบที่ทันเวลาเพื่อแก้ไขปัญหาโรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่	- กระทรวงสาธารณสุข

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
B.6 รับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยเสถียร	ลดการเสพยาเสพติดที่ผิดกฎหมายในหมู่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน เยาวชน และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง โดยเน้นมาตรการป้องกันและส่งเสริมการเข้าถึงบริการรักษา การฟื้นฟูเพื่อกลับเข้าสู่สังคมอีกครั้ง และการบริการหลังการบำบัดเพื่อให้กลับเข้าสู่สังคมอย่างเต็มที่โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม	- สนง.คกก.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงมหาดไทย
B.7 การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชากรที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น	เสริมสร้างกลไกให้มีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันและลดการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของรัฐสมาชิกอาเซียนอันเกิดจากภัยพิบัติ และร่วมมือกันจัดการกับภัยพิบัติฉุกเฉินโดยใช้ความพยายามของรัฐบาลและความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงสาธารณสุข
C. ความยุติธรรมและสิทธิ		
C.1 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพการเข้าถึงรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ปกป้องผลประโยชน์ สิทธิ รวมทั้งส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียม และยกระดับคุณภาพชีวิตมาตรฐานการดำรงชีพสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงยุติธรรม
C.2 การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน	ส่งเสริมให้นโยบายแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานมีความครอบคลุมและมีการคุ้มครองที่เหมาะสมตามกฎหมายระเบียบ และนโยบายของแต่ละประเทศสมาชิก และการดำเนินการให้สอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน	- กระทรวงแรงงาน

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
C.3 ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ	ส่งเสริมให้เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจมีไว้ในเรื่องที่เกิดธุรกิจต้องดำเนินการเพื่อให้มีส่วนในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในรัฐสมาชิกอาเซียน	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงการคลัง - สำนักงานกฤษฎีกา - สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
D. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม		
D.1 การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก	แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลกโดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเพื่อสร้างความสมดุลใน 3 เสาหลัก ระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อยู่ในพื้นฐานของหลักความเท่าเทียมกัน ยึดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักความร่วมมือระหว่างกันในระดับที่แตกต่างกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศที่แตกต่างกัน	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D.2 การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน	ดำเนินการส่งเสริมความร่วมมือระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน เช่น ปัญหามลพิษหมอกควันข้ามแดน และการเคลื่อนย้าย ของเสียน้ำจืดรายข้ามแดน โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมการตระหนักรู้ต่อสาธารณชน เพิ่มอำนาจการบังคับใช้กฎหมาย และสนับสนุนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และดำเนินการตามตกลงอาเซียน ว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามแดน	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม
D.3 ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและการ	ส่งเสริมให้เกิดอาเซียนสีเขียวและสะอาด พร้อมทั้งสืบสานประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติของชนที่สอดคล้องกลมกลืน การส่งเสริมให้องค์กรปกครอง	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
มีส่วนร่วมของประชาชน	ส่วนท้องถิ่น ร่วมบริหารจัดการน้ำและน้ำบาดาลได้ดำเนินการถึงสิทธิที่ประชาชนพึงได้รับ และประสานกับกรมชดด้วยกรมที่ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ความตระหนัก ความตั้งใจ และความสามารถในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยผ่านทางการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน อาทิ - ส่งเสริมกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Education – EE) ผ่านกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนารายสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Eco – school), การจัดประชุม Environmental Education Forum, และการผลิตสื่อเผยแพร่ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น - สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนสิ่งแวดล้อมศึกษาอาเซียน (ASEAN Environmental Education Action Plan 2008 – 2012) - พัฒนากิจกรรมและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายอาสาสมัครด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เครือข่ายเยาวชน เครือข่ายผู้หญิง และเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทจน.) เป็นต้น	หน่วยงานที่รับผิดชอบ - กระทรวงศึกษาธิการ
D.4 ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (อีเอสที)	ส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน โดยพัฒนาให้เกิดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
D.5 ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตในเมืองต่าง ๆ ของอาเซียนและเขตเมือง	สนับสนุนการสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือระดับท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนในเมืองต่างๆ และสามารถรองรับการขยายตัวและความต้องการของประชาชน เพื่อพัฒนาให้เกิดความสมดุลใน 3 เสาหลัก ระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรุงเทพมหานคร

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
D.6 การประสานนโยบายสิ่งแวดล้อมและระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมการประสานนโยบายสิ่งแวดล้อมและระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความสะดวกของนโยบายสิ่งแวดล้อมและระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติของรัฐมนตรีและกรมวางแผนไปสูการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้เกิดความสมดุลใน 3 เสาหลัก ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D.7 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน	สร้างหลักประกันเรื่องสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งว่าจะได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน รอบมีเขตตัวอย่างพื้นที่และพื้นที่ดั้งเดิมได้รับการคุ้มครอง การดำเนินการคุ้มครองทางเศรษฐกิจได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และการตระหนักรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งได้รับการปลูกฝัง อาทิ 1. การจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินชายฝั่งระดับจังหวัด เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา และฟื้นฟูทรัพยากรที่ดินชายฝั่ง โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งให้เกิดความสมดุล และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 2. การจัดทำแผนหลักและแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง โดยมีเป้าหมายให้มีแผนป้องกันที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรม เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับหน่วยงานในพื้นที่และชุมชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับในร่างแผนงานแห่งชาติฯ	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D.8 ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	ให้ความมั่นใจว่าความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ของอาเซียนจะได้รับการรักษาและจัดการอย่างยั่งยืนโดยการเสริมสร้างสถานะที่ดีทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
D.9 ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด	ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด โดยให้ความเชื่อมโยงในเรื่องการเข้าถึงทรัพยากรน้ำอย่างเท่าเทียมกัน และคุณภาพที่ได้รับการยอมรับได้ในปริมาณที่เพียงพอ เพื่อรองรับความต้องการของ	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ประชาชน รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่น ในการปกป้องประชาชนจากภัยพิบัติด้านน้ำ ส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำพรมแดนในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และส่งเสริมแนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำเชิงบูรณาการ (WFM) โดยเฉพาะการสนับสนุนการสำรวจและประเมินศักยภาพน้ำบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับความมั่นคงของประเทศต่อไป	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
D.10 การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ	ดำเนินมาตรการและส่งเสริมความร่วมมือระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ผลการวิจัย และวิชาการทางด้านทรัพยากรน้ำบาดาลให้มากขึ้น รวมทั้งผลการพัฒนาโครงการวิจัย สังคม และสิ่งแวดล้อม ในรัฐสมาชิกอาเซียน โดยดำเนินมาตรการในการบรรเทาผลกระทบระดับพื้นฐานของหลักความเท่าเทียม ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยที่แตกต่างกัน	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D.11 ส่งเสริมการบริหารจัดการการป่าไม้ที่ยั่งยืน (เอสเอฟเอ็ม)	ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืนและจัดกิจกรรมที่ไม่ยั่งยืน รวมถึงการดำเนินการดำเนินการประกันการกลอบตัดไม้ที่ผิดกฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถ การถ่ายโอนเทคโนโลยีและส่งเสริมการตระหนักรับรู้และส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายและธรรมาภิบาล	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
E. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน		
E.1 ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของความเป็นประชาคม	สร้างความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ และการรวมกันเป็นเอกภาพท่ามกลางความหลากหลายและส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และอารยธรรม	- กรมประชาสัมพันธ์ - กระทรวงวัฒนธรรม
E.2 การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน	ส่งเสริมการสงวนและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน เพื่อที่จะสานต่อการส่งเสริมความตระหนักรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค และ	- กระทรวงวัฒนธรรม

เป้าหมาย	มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ความคล้ายคลึงกันทางวัฒนธรรมและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก รวมทั้งอนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนให้สมบูรณ์ด้วย	
E.3 ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม	ส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียนและการดำรงอยู่ร่วมกันของอาเซียน โดยสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม และส่งเสริมและร่วมมือกันในอุตสาหกรรมด้านวัฒนธรรม	- กระทรวงวัฒนธรรม
E.4 การมีส่วนร่วมของกับชุมชน	เพื่อปลูกฝังอัตลักษณ์อาเซียนและสร้างอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการก่อตั้งประชาคม โดยสนับสนุนทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วม	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
F. การลดช่องว่างทางการพัฒนา	เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างระดับการพัฒนาของการพัฒนา โดยเฉพาะมีทิศทางสังคมระหว่างประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศ และประเทศสมาชิกใหม่ (ซี แอล เอ็ม วี) และบางพื้นที่ในอาเซียนที่โดดเด่นและยังคงต้องพัฒนา	- สนง.คกก.พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงแรงงาน

4

การสร้างเชื่อมโยงในอาเซียน

การสร้างเชื่อมโยงในอาเซียน

ผู้นำอาเซียนได้ออกแถลงการณ์เรื่อง “การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน” ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 15 ที่ชะอำ หัวหิน ประเทศไทย เมื่อปี 2552 เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการแข่งขันในเวทีโลก โดยเล็งเห็นว่า การเชื่อมโยงที่กว้างขวางขึ้นจะนำผลประโยชน์หลายด้านสู่อาเซียน และมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานระดับสูง (High level Task Force on ASEAN Connectivity : HLTF - AC) เพื่อจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน ให้ครอบคลุมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบและด้านประชาชน ที่จะช่วยนำอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 อย่างเป็นทางการ นอกจากนี้อาเซียนได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานของอาเซียนว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในภูมิภาค (ASEAN Connectivity Coordinating Committee : ACCC)

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีโครงการต่าง ๆ ได้แก่ การลงทุน การก่อสร้างถนน เส้นทางรถไฟ การขนส่งทางน้ำ การขนส่งทางอากาศ รวมทั้งการเชื่อมโยงด้านไอซีที และด้านพลังงานต่าง ๆ

ด้านกฎระเบียบ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ พิธีการด้านศุลกากร ตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส รวมทั้งการวางกฎระเบียบเพื่อรับมือกับผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงระหว่างกัน เช่น อาชญากรข้ามชาติ และแรงงานผิดกฎหมาย

ด้านประชาชน จะช่วยเสริมสร้างการไปมาหาสู่ระหว่างกันของประชาชนให้สะดวกยิ่งขึ้น การเชื่อมโยงทางสังคม วัฒนธรรม

และการสร้างความรู้สึกร่วมกันของการเป็นประชาคมอาเซียน เรียนรู้วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์และสถานที่สำคัญร่วมกันและกันให้ดียิ่งขึ้น

**แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน
วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของความเชื่อมโยงระหว่าง
กันในอาเซียน**

การส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในภูมิภาคมีเป้าหมายเพื่อ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดช่องว่างการพัฒนาโดยการกระจายประโยชน์ของการเจริญเติบโตไปยังกลุ่มและชุมชนที่ พัฒนาน้อยกว่าที่มีความยากจน รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการ แข่งขันของอาเซียน และเชื่อมต่อชาติสมาชิกอาเซียน ในภูมิภาคให้เข้า กับประชาคมโลก แนวคิดเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน จะส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดการรวมตัวของอาเซียนและขยายกว้าง ขึ้นไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความเชื่อมโยงในภูมิภาคที่ลึกซึ้งและ กว้างขวางขึ้นนี้จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่จุดยืนของอาเซียนในฐานะ เป็นแกนกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และรักษาความเป็นแกน กลางของอาเซียน ซึ่งจะเกิดความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นจากการบรรลุ ถึงศักยภาพของความเชื่อมโยงดังกล่าว

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์อาเซียนปี 2563 (ค.ศ. 2020) ได้กำหนดให้ อาเซียนเป็นศูนย์รวมของชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกัน อย่างมีสันติภาพ มั่นคง และเจริญรุ่งเรือง รวมตัวกันเป็นหุ้นส่วน ของการพัฒนาอย่างมีพลวัต และเป็นประชาคมที่เอื้ออาทร ดังนั้น การสร้างและความสำเร็จของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนนี้

จึงจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของอาเซียน รวมถึงแนวทางสู่ความเชื่อมโยงที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น บรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และขับเคลื่อนความเชื่อมโยงภายในประเทศให้สอดคล้องกับความเชื่อมโยงของภูมิภาค วิสัยทัศน์ การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูนจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักของอาเซียน “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม” และจะตอบสนองต่อสภาพพื้นฐาน และข้อดกต่าง ๆ รวมทั้งคำนึงถึงความรับผิดชอบและสมรรถนะที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนด้วย

เป้าหมาย

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเล็งเห็นว่าความเชื่อมโยงของอาเซียนผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เพิ่มพูน (ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน) การจัดระบบทางสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพ (ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ) และการเพิ่มอำนาจให้ประชาชน (ความเชื่อมโยงด้านประชาชน) จะต้องอาศัยทั้งการพัฒนายุทธศาสตร์และสถาบันใหม่ ๆ และการลงทุนในการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วและจะมีขึ้นอีกในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูนได้แก่

- (1) เพื่อเพิ่มพูนการรวมตัวและความร่วมมือของอาเซียน
- (2) เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกของอาเซียน โดยการมีเครือข่ายการผลิตของภูมิภาคที่เข้มแข็ง
- (3) เพื่อทำให้สภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชากรอาเซียนดีขึ้น

- (4) เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบและธรรมาภิบาลของอาเซียน
- (5) เพื่อส่งเสริมการเชื่อมต่อกับศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้มากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนและภายในชาติสมาชิก รวมถึงการลดช่องว่างของการพัฒนา
- (6) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
- (7) เพื่อเพิ่มพูนความพยายามในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (8) เพื่อจะสามารถจัดการกับผลกระทบในทางลบที่จะเกิดมาจากความเชื่อมโยง

วัตถุประสงค์

เพื่อบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนกำหนดวัตถุประสงค์ต่อไปนี้เป็นสำหรับความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูน

- (1) เพื่อรวบรวมแผนงานเกี่ยวกับความเชื่อมโยงที่มีอยู่และจัดลำดับความสำคัญโดยคำนึงถึงกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (2) เพื่อพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และพลังงานที่มีความหลากหลายในอาเซียนและภูมิภาคอื่น ๆ ให้มีบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

- (3) เพื่อให้มียุทธศาสตร์ ความตกลง กลไกทางกฎหมายและสถาบันที่จะทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนบังเกิดผล รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการค้าสินค้าและบริการ ตลอดจน

นโยบายการลงทุนและกรอบกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อให้การลงทุน
ได้รับการคุ้มครองและดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

(4) เพื่อจัดทำข้อริเริ่มที่จะมีส่วนส่งเสริมและก่อให้เกิดการลงทุน
ในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทาง
วัฒนธรรมของอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนา
อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

(5) เพื่อสร้างหลักการในการระดมทุน ให้คำแนะนำด้านกลไก
ที่เหมาะสมสำหรับการระดมทุน และประเมินค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อ
พัฒนาและ/หรือส่งเสริมความเชื่อมโยงตามที่แผนแม่บทกำหนด

(6) เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่ให้ประโยชน์กับทุกฝ่ายระหว่าง
ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนอาเซียนและประชาคมระหว่างประเทศ

(7) เพื่อส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นใน
การดำเนินการตามข้อริเริ่มความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

(8) เพื่อวางตารางเวลาสำหรับการบรรลุเป้าหมายความ
เชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการเพื่อสร้าง
ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยคำนึงถึงความแตกต่างของ
ระดับการพัฒนาของชาติสมาชิกอาเซียน

(9) เพื่อจัดเตรียมข้อตกลงและความร่วมมือต่าง ๆ ที่จะเสริม
สร้างศักยภาพในอาเซียน เช่น ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน
และเรื่องอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อลดความแตกต่างในการพัฒนา และ
การส่งเสริมความพยายามระดับภูมิภาคให้บรรลุการเป็นประชาคม
อาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางภายในปี 2558

หลักการสำคัญสำหรับแผนแม่บท

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนตั้งอยู่บนหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

(1) ช่วยเร่งรัดและไม่เป็นอุปสรรคต่อข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในอาเซียน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

(2) สร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายเพื่อสะท้อนผลประโยชน์ของทุกชาติสมาชิกอาเซียน

(3) สร้างความสอดประสานระหว่างยุทธศาสตร์หรือแผนงานขององค์กรรายสาขาต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วและกำลังดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบอาเซียนและอนุภูมิภาคต่าง ๆ

(4) สร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

(5) เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(6) มองไปข้างหน้า และช่วยส่งเสริมพลวัตการแข่งขันของประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ ต่อแผนแม่บทฯ ตลอดจนช่วยรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียน

(7) มีรูปแบบการระดมทุนที่ชัดเจนและครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

ความสำเร็จ ความท้าทายและปัญหาอุปสรรคของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

อาเซียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียนและแผนงานการดำเนินการไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเป็นแนวคิด

ที่สะท้อนถึง จุดแข็ง ศักยภาพ และความท้าทายของการสร้างประชาคมอาเซียน โดยต่อยอดจากพัฒนาการและความสำเร็จของกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ภายในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งเสนอแนวทางในการจัดการกับประเด็นท้าทายต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการเสริมสร้างขีดความสามารถ การลดช่องว่างทางการพัฒนา และการบริหารจัดการแตกต่างระหว่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมในอาเซียน ทั้ง 3 มิติ ได้แก่ ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ และความเชื่อมโยงด้านประชาชน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ครอบคลุมถึง โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่จะให้บริการด้านต่าง ๆ และสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องส่งผลให้ภูมิภาคอาเซียนมีบูรณาการทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม โดยการอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน การลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทางการค้าและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างประชาชน

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางบกทางทะเลและทางอากาศ

การขนส่งทางบก ความร่วมมือของอาเซียนในการสร้างถนนและทางรถไฟ มีเป้าหมายเพื่อสร้างเส้นทางขนส่งทางบกที่เชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศนอกภูมิภาคเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และอนุรักษ์ไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้ความร่วมมือนี้ มีโครงการที่มีความสำคัญลำดับต้น (Flagship project) 2 โครงการ ได้แก่ โครงการทางหลวงอาเซียนและโครงการทางรถไฟสายสิงคโปร์ - Kunming

การขนส่งทางน้ำในแผ่นดิน มีศักยภาพอย่างสูงในการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า แต่ในปัจจุบันยังมีการใช้ประโยชน์จากการขนส่งประเภทนี้น้อยมากในอาเซียน ในภูมิภาคอาเซียนมีเส้นทางขนส่งทางน้ำในแผ่นดินที่ใช้เดินเรือได้ถึง 51,000 กิโลเมตร ที่มีบทบาทในการพัฒนาการขนส่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนามและไทย ฉะนั้นเมื่อคำนึงถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับจากการเชื่อมโยง จึงควรมีการดำเนินการในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานพร้อมกับการปรับปรุงกฎระเบียบและการบริหารจัดการระบบการเชื่อมโยงการขนส่งทางน้ำในแผ่นดิน

การขนส่งทางทะเล อาเซียนได้กำหนดให้ท่าเรือ 47 แห่ง เป็นท่าเรือหลักในโครงข่ายการขนส่งอาเซียน (Trans - ASEAN transport network) การที่ทำเรือเหล่านี้มีระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันทำให้มีประเด็นท้าทายหลายประการในการให้บริการขนส่งทางเรือที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การจัดการด้านขนย้ายสินค้า สมรรถนะในการรองรับการจอดเรือ ความสามารถในการบริหารการขนย้าย ซึ่งการขนส่งทางบกและระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งพิธีการศุลกากร การขนส่งทางทะเล เป็นการขนส่งที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการค้าระหว่างประเทศในแง่ของปริมาณการขนส่ง อย่างไรก็ตาม จากดัชนีของ UNCTAD Liner Shipping Index แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการขนส่งทางทะเลของประเทศอาเซียน ยกเว้นสิงคโปร์ และมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจีนและฮ่องกง การเชื่อมโยงภูมิภาคชายฝั่งทะเลของอาเซียนจำเป็นต้องมีเส้นทางเดินเรือที่มีประสิทธิภาพและมีความเชื่อถือได้เพื่อส่งผลให้เกิดการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน

การขนส่งทางอากาศ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ท่าอากาศยานหลักในเมืองหลวงของประเทศ

สมาชิกอาเซียนควรมีทางวิ่งของเครื่องบินที่เพียงพอที่จะรองรับการใช้งานของเครื่องบินที่มีอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ท้าอากาศยานบางแห่งยังคงประสบปัญหาในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยเฉพาะทางวิ่งของเครื่องบินและคลังสินค้า นอกจากนี้การพัฒนาท่าอากาศยานแล้วยังคงควรให้ความสำคัญต่อการบูรณาการระบบการเดินทางอากาศและกระบวนการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ รวมทั้งเส้นทางการบิน

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะช่วยสนับสนุนการค้า และอำนวยความสะดวกในการลงทุนและการขยายตลาด โดยจะเอื้ออำนวยความสะดวกด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน การสนับสนุนการจัดส่งการบริการต่าง ๆ ตลอดจนถึงต้นทุนในการทำธุรกิจ และธุรกรรมทางการค้าต่าง ๆ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร หมายรวมถึงโครงข่ายการสื่อสารชนิดติดตั้ง เคลื่อนที่ และดาวเทียม รวมทั้งอินเทอร์เน็ต และซอฟต์แวร์สนับสนุนการพัฒนาและการปฏิบัติการของโครงข่ายการสื่อสารเหล่านี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ความท้าทายที่สำคัญที่สุด มาจากความแตกต่างทางระบบดิจิทัลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยตนเอง การขจัดความแตกต่างด้านดิจิทัลจำเป็นต้องมีพันธมิตรจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเทคโนโลยีและการสื่อสารของแต่ละประเทศ

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

พลังงานมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของภูมิภาคอาเซียน ความร่วมมืออาเซียนด้านพลังงานอยู่บนพื้นฐานของแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านพลังงานของอาเซียนปี 2542 - 2547 แผนปฏิบัติการฯ ปี 2548 - 2552 และแผนปฏิบัติการฯ ปี 2553 - 2558 ได้มุ่งเน้นการเร่งรัดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉบับต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน การเข้าถึงและการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนสำหรับภูมิภาค โดยพิจารณาถึงข้อกังวลด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโครงข่ายระบบส่งไฟฟ้าอาเซียน การสร้างแนวท่อก๊าซธรรมชาติในอาเซียน การใช้เทคโนโลยีถ่านหินสะอาดและพลังงานหมุนเวียน

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ หมายถึงการเชื่อมโยงกฎระเบียบต่าง ๆ ผ่านการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศและความตกลงระดับภูมิภาค รวมทั้งพิธีสารต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการค้าสินค้าและบริการตลอดจนการเคลื่อนย้ายบุคคลข้ามพรมแดน

1. การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

อาเซียนได้มีข้อริเริ่มหลายประการในการอำนวยความสะดวกทางการขนส่ง เพื่อสร้างระบบ โลจิสติกส์และระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและการเชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางทะเลและทางอากาศ

ที่สะดวกราบรื่น ข้อริเริ่มเหล่านี้ได้แก่ ก) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน ข) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ค) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบิน ง) แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางน้ำในภูมิภาคอาเซียน

ความตกลงและแผนปฏิบัติการข้างต้นทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการสร้างระบบโลจิสติกส์และระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ และทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าที่สะดวกราบรื่น เนื่องจากมีการเชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางทะเลและทางอากาศเข้าด้วยกัน ข้อริเริ่มเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบันมุ่งที่จะอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้า ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาจัดทำข้อริเริ่มใหม่ ๆ สำหรับยานพาหนะเพื่อการโดยสารโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคและการเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบินเป็นแผนงานที่กำหนดแนวทางสำหรับการเปิดเสรีการบริการเดินอากาศในอาเซียน โดยมีเป้าหมายการเปิดเสรีเป็นระยะ ๆ สำหรับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างทุกเมืองในอาเซียน และการบริการขนส่งผู้โดยสารระหว่างทุกเมืองในอาเซียนภายในเดือนธันวาคม 2551 และเดือนธันวาคม 2553 ตามลำดับ

แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางน้ำในภูมิภาคอาเซียนมุ่งจะขยายเป้าหมายที่ได้แถลงไว้ใน 2 เอกสาร คือ แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปี 2547 - 2553 และแผนปฏิบัติการ

ด้านการขนส่งของอาเซียน 2548 - 2553 นอกจากนี้ยังตอบสนองต่อข้อเรียกร้องจากผู้นำอาเซียนที่จะให้มีกลไกและมาตรการเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการตามข้อริเริ่มต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่ได้อย่างจริงจัง แผนปฏิบัติการนี้เป็นแผนงานสำหรับการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและมีกำหนดเวลา

2. การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา สมาชิกอาเซียนได้ขยายการค้าระหว่างกันและกับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกรวมถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การค้าสินค้าภายในอาเซียนมีลักษณะของการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการลดภาษีนำเข้าลงส่งผลให้อาเซียนมีส่วนแบ่งของการค้าภายในภูมิภาคจากการค้าทั้งหมดสูงที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 26.3 ในปี 2551) ในบรรดาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคในประเทศกำลังพัฒนา สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาการค้าระหว่างกันในระดับสูงระหว่างเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคที่ดำเนินการโดยผู้ผลิตและผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ขอบเขตของการทำธุรกรรมต่างตอบแทนในสินค้าเครื่องจักรและชิ้นส่วนภายในประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศมีสูงกว่าในประเทศอื่น ๆ สะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชาติสมาชิกอาเซียนในเครือข่ายการผลิตระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาเซียนอยู่ในระหว่างการขจัดภาษีนำเข้าต่างๆ ระหว่างกันภายในภูมิภาคอาเซียน โดยระบบอัตราภาษีพิเศษรวมสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งปัจจุบันได้บรรจุอยู่ในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิมทั้ง 6 จะมีอัตราภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ในสินค้า 53,457 รายการคิดเป็นร้อยละ 99.11 ของรายการสินค้าทั้งหมดภายใต้เขตการค้าเสรี

อาเซียนได้ให้การรับรองแผนงานในการลดมาตรการกีดกัน
จากมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี แผนงานการจัดทำฐานข้อมูล
มาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษีของชาติสมาชิก การกำหนดตาราง
เวลาการกำจัดมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี การจัดทำแนวทาง
และขั้นตอนการขออนุญาตนำเข้าที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของ
องค์การการค้าโลก ความปลอดภัยของอาเซียนเป็นมิติที่มีความ
สำคัญในความร่วมมืออาเซียน เป้าหมายหลักได้แก่ การรับรองความ
ปลอดภัยและคุณภาพของสินค้าอาหารที่เข้าสู่ตลาดภายในและตลาด
ส่งออก ในบริบทของการรวมกลุ่มอาเซียน เป้าหมายหลักคือการ
บรรลุลูกความเคลื่อนไหวที่เสรียิ่งขึ้นภายในภูมิภาคของสินค้าอาหารที่
ปลอดภัยและเป็นประโยชน์ การบรรลุเป้าหมายเหล่านี้จะช่วยส่งเสริม
ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและการรวมกลุ่มของตลาด
ภูมิภาค การรับรองความปลอดภัยของอาหาร การประกันคุณภาพ
สินค้า และการกำหนดมาตรฐานของการรับรองทางการค้า ล้วนเป็น
ประเด็นเร่งรัดจากพื้นฐานประสบการณ์ของชาติสมาชิกบางชาติ และ
มาตรฐานระหว่างประเทศที่มีอยู่ อาเซียนจะต้องร่วมมือกัน ให้ความ
ช่วยเหลือทางวิชาการ มีการประสานงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูล
เกี่ยวกับมาตรการดังกล่าว ตามที่ได้ผูกพันไว้ในแผนงานการจัดตั้ง
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศุลกากรปี 2548 -
2553 การอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อ
ลดอุปสรรคในการเคลื่อนย้ายสินค้าในภูมิภาคได้มีการดำเนินการไป
แล้วหลายขั้นเพื่อให้สามารถนำสินค้าออกจากด่านภายในเวลาเฉลี่ย
ไม่เกิน 30 นาที

3. การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี

ภาคบริการมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในเศรษฐกิจของชาติสมาชิกอาเซียน นับเป็นส่วนสำคัญของผลผลิตมวลรวมของประเทศ และการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน การค้าบริการเชิงพาณิชย์ในอาเซียน เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วภายในไม่ถึงหนึ่งทศวรรษนับตั้งแต่ปี 2543 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 154.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2543 ไปเป็น 343.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2552 พัฒนาการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งได้แก่ การเติบโตอย่างรวดเร็วของการบริการขนส่งทางอากาศในอาเซียน ซึ่งเกิดจากการใช้นโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรีตั้งแต่ต้นปี 2543 โดยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสายการบินต้นทุนต่ำ ให้บริการในเส้นทางภายในภูมิภาคอาเซียน

แผนงานสำหรับการรวมตัวในสาขาการบริการทางการขนส่งได้รับการรับรองเมื่อเดือนสิงหาคม 2551 เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับอาเซียนในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันโดยการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่ง ภายใต้แผนการเปิดเสรีบริการทางการขนส่งซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันนั้น แผนงานดังกล่าวกำหนดให้มีการเปิดเสรีในด้านการบริการคลังสินค้า โกดังเก็บสินค้า ระวังขนส่ง จัดส่งสินค้า หีบห่อ นำสินค้า ออกจากด่านศุลกากร บริการระวางขนส่งระหว่างประเทศ ยกเว้น การขนส่งภายในประเทศโดยบริษัทต่างชาติ ระวังขนส่งทางรถไฟ ระหว่างประเทศ และระวังขนส่งสินค้าทางบกบนเส้นทางระหว่างประเทศตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน

4. การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี

สมาชิกอาเซียนสามารถดึงดูดการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศได้ดี ปัจจุบันการลงทุนทางตรงในชาติสมาชิกโดยรวมคิดเป็นประมาณร้อยละสิบของเงินลงทุนทางตรงในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหมด อาเซียนได้จัดทำความตกลงด้านการลงทุนฉบับใหม่เรียกว่า เอซีไอเอ ซึ่งประกอบด้วยข้อบทที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น ทั้งในประเด็นการเปิดเสรีการลงทุน การคุ้มครอง การอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการลงทุน ความตกลงนี้ได้รวบรวมข้อริเริ่มสองด้านไว้ด้วยกัน คือ ความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนอาเซียน และกรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน ที่จะให้ประโยชน์ต่อนักลงทุนอาเซียนและนักลงทุนต่างชาติในอาเซียนโดยการบรรลุนิติกรรมที่เปิดกว้างและมีเสรีภายในปี 2558

5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือและการพัฒนามนุษย์

ภาคแรงงานของสมาชิกอาเซียนมีการตอบสนองที่ดีต่อความพยายามในการก้าวไปสู่ตลาดแรงงานอาเซียนที่รวมตัว ในการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์นี้ โดยเห็นว่าเงื่อนไขที่จำเป็นในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงาน คือการจัดตั้งกรอบทักษะฝีมือแรงงานระดับประเทศ เป้าหมายหลักของโครงการนี้ ได้แก่ (1) ประสานมาตรฐานฝีมือระดับประเทศและระบบการให้การรับรองภายในประเทศอาเซียนเข้าด้วยกัน (2) ดำเนินการที่เป็นรูปธรรมในหมู่สมาชิกอาเซียนในการบรรลุมาตรฐานฝีมือและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และ (3) บรรลุการเป็นตลาดแรงงานอาเซียนที่มีคุณภาพ มีความสามารถ และได้รับการเตรียมการเป็นอย่างดีเพื่อก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

นอกจากนี้ ตามปฏิญญาชะอำ - หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร

และแบ่งปัน การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในอาเซียนควร ดำเนินการควบคู่ไปกับการรักษาและพัฒนามาตรฐานทางการศึกษา และวิชาชีพให้สอดคล้องความต้องการของอุตสาหกรรม ในการนี้ อาเซียนได้จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเคลื่อนย้ายผู้ประกอบการวิชาชีพ/แรงงานมีฝีมือ/ความสามารถ เฉพาะภายในภูมิภาค จำนวน 8 ฉบับ สำหรับวิชาชีพดังต่อไปนี้ ด้านวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม ช่างสำรวจ ท่องเที่ยว แพทย์ ทันตแพทย์ และการบัญชี

อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายหลายด้านซึ่งจะกระทบ ต่อการดำเนินการตามความตกลงที่ได้จัดทำไว้ เนื่องจากยังคงมี ความแตกต่างกันในระดับของความร่วมมือในการรับรองคุณวุฒิ ความท้าทายประการหนึ่ง ได้แก่ แนวโน้มของชาติสมาชิกอาเซียน ในการกำหนดเงื่อนไขระดับประเทศก่อนการออกใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพ บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่าบุคคลที่มีสัญชาติโดยอ้อมมีความคุ้นเคย กับกฎระเบียบท้องถิ่นมากกว่าผู้ให้บริการต่างชาติ

6. ขั้นตอนการข้ามพรมแดน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถประกันการเคลื่อนย้ายสินค้าและประชาชนระหว่างประเทศ อย่างราบรื่นได้ ขั้นตอนการข้ามพรมแดนที่ไม่มีประสิทธิภาพและ ใช้เวลานาน สร้างแรงเสียดทานที่ไม่จำเป็น เพิ่มต้นทุนการขนส่ง ไม่มี มาตรการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบเป็นความท้าทายหลักที่ต้อง ทำการแก้ไข ซึ่งอาจนำไปสู่อาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทาย ในการข้ามพรมแดนอื่น ๆ เช่น มลพิษ และโรคระบาด เป็นต้น

กรอบความตกลงอาเซียน อาทิ (1) กรอบความตกลง อาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกใน การขนส่งสินค้าผ่านแดน (2) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการ

ขนส่งสินค้าข้ามแดน และ (3) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

ข้อริเริ่มอนุภูมิภาคก็มีส่วนช่วยส่งเสริมความพยายามของอาเซียนในการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดนและความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบเช่นกัน อาทิ ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเน้นประเด็นหลักในเรื่องการแลกเปลี่ยนสิทธิการขนส่งเชิงพาณิชย์ การตรวจสอบ ณ จุดเดียวและครั้งเดียวที่ด่านตรวจหลัก

โครงการบริหารจัดการพรมแดนอาเซียน - สหภาพยุโรป เป็นมิติใหม่ของการปรับปรุงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง ที่มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการพรมแดนของชาติสมาชิกอาเซียน โดยกลุ่มเป้าหมายหลักคือ เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้านการตรวจคนเข้าเมือง การรักษากฎหมาย ความมั่นคงชายแดน และศุลกากร

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

ตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียนในปี 2510 อาเซียนได้ดำเนินการตามปฏิญญากรุงเทพ ซึ่งมีเป้าหมายการสร้างประชาคมที่มีสันติภาพและรุ่งเรือง โดยการดำเนินการร่วมกันเพื่อเร่งรัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคม และเสริมสร้างการพัฒนาทางวัฒนธรรมเพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อเป้าหมายนี้ อาเซียนได้จัดทำข้อริเริ่มในหลายสาขา อาทิ การศึกษาวัฒนธรรม สวัสดิการสังคม เยาวชน สตรี การพัฒนาชนบท และการขจัดความยากจน ภายหลังการจัดตั้งคณะมนตรีประชาคม

สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในปี 2552 คณะมนตรีฯ ได้ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมสำหรับชนรุ่นหลังตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยเร็ว ทั้งนี้ รวมถึงการส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน การศึกษาและการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน การส่งเสริมการตระหนักรู้ถึงความแตกต่างในมรดกทางวัฒนธรรมภายในอาเซียน การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน รวมถึงภาษาด้วย

ในด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความร่วมมือใน 4 ด้านดังต่อไปนี้ได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญสูง ได้แก่ 1) การส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่พลเมือง โดยเฉพาะเยาวชน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียนผ่านการศึกษา 3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนในสาขาการศึกษา และ 4) การเสริมสร้างการสร้างเครือข่ายของมหาวิทยาลัยอาเซียน ในการนี้ความร่วมมือด้านการศึกษิตตามปฏิญญาชะอำ - หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปันควรได้รับการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและบรรลุการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วถึงทั้งภูมิภาคภายในปี 2558 เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน จัดตั้งขึ้นในปี 2538 เพื่อส่งเสริมการประสานการศึกษาและโครงการวิจัยระหว่างนักวิจัยอาเซียน ปัจจุบันประกอบด้วยมหาวิทยาลัยชั้นนำ 22 แห่งในอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) และให้การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายของบุคลากรและนักศึกษาในภูมิภาคผ่านแผนงานหลัก 2 แผน ได้แก่ การรับรองคุณภาพที่แท้จริงของเอยูเอ็นและระบบการโอนหน่วยกิตของอาเซียน

ความท้าทายหลักที่ภาคการศึกษาต้องเผชิญ ได้แก่ การขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เห็นพ้องร่วมกันในการศึกษาขั้นสูง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรและเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิชาการ นักเขียน ศิลปิน สื่อสารมวลชนและนักศึกษา ตารางการเรียนที่ไม่สอดคล้องกัน ความจำเป็นในการมีกระบวนการรับรองคุณภาพ การรับรองคุณวุฒิ ข้อบทและกฎระเบียบภายในประเทศ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาเพื่อฝึกอบรมแรงงาน

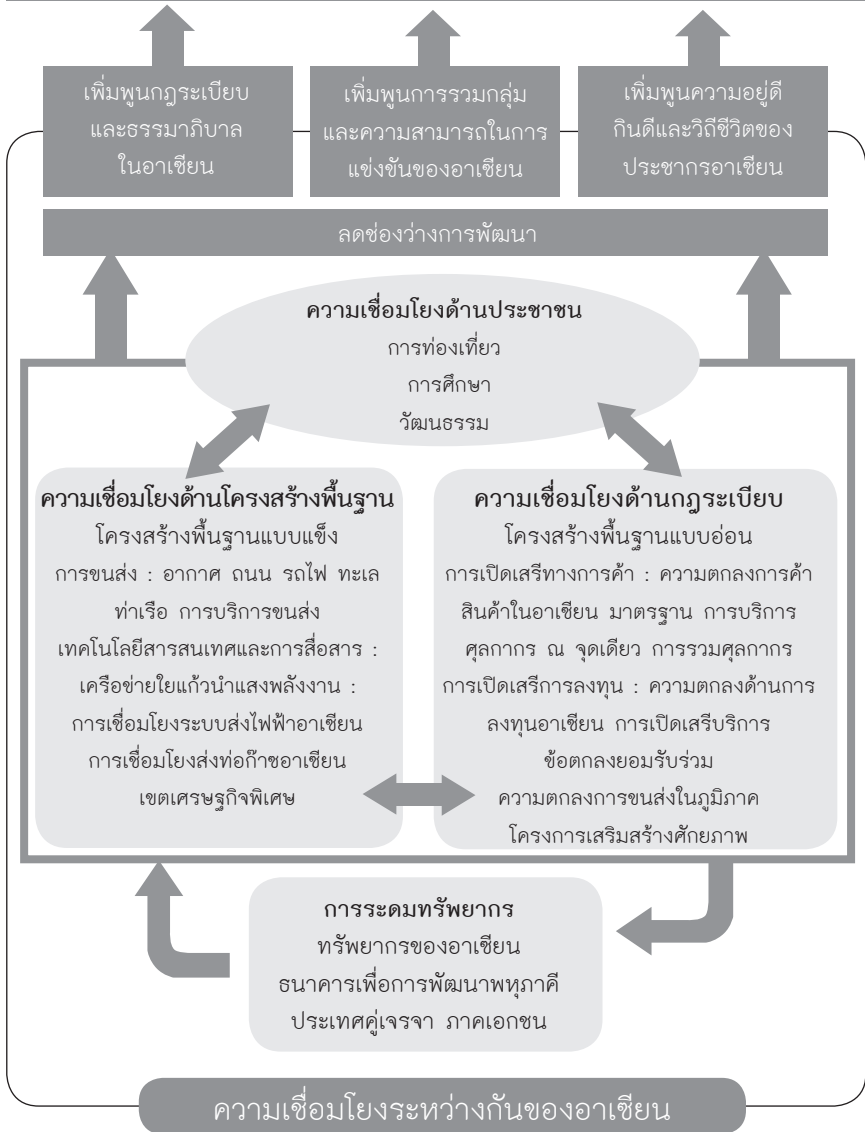
คณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN Committee on Culture and Information: ASEAN COCI) จัดตั้งขึ้นในปี 2521 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในสาขาวัฒนธรรมและสนเทศเพื่อส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในบรรดาประชาชนอาเซียนและขยายการพัฒนาไปสู่ระดับภูมิภาค ในแต่ละปีมีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษและเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิชาการ นักเขียน ศิลปิน สื่อสารมวลชนและนักศึกษา อาทิ ค่ายเยาวชนอาเซียน รางวัลข่าวโทรทัศน์อาเซียนของเครือข่ายเอเชียวิชั่น และโครงการสร้างนักข่าวอาเซียน เนื่องจากประเด็นทางด้านวัฒนธรรมมีความสำคัญและมีส่วนเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ดังนั้นทุกประเทศสมาชิกจึงควรสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทและความสำคัญของวัฒนธรรมและกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในระดับต้น ๆ ด้วย

ข้อริเริ่มต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกอาเซียนในช่วงหลายปีที่ผ่านมาตามที่ปรากฏในแผนงานด้านการท่องเที่ยวของอาเซียนระหว่างปี 2547 - 2553 ได้พยายามส่งเสริมให้อาเซียนเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยว โดยการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้น

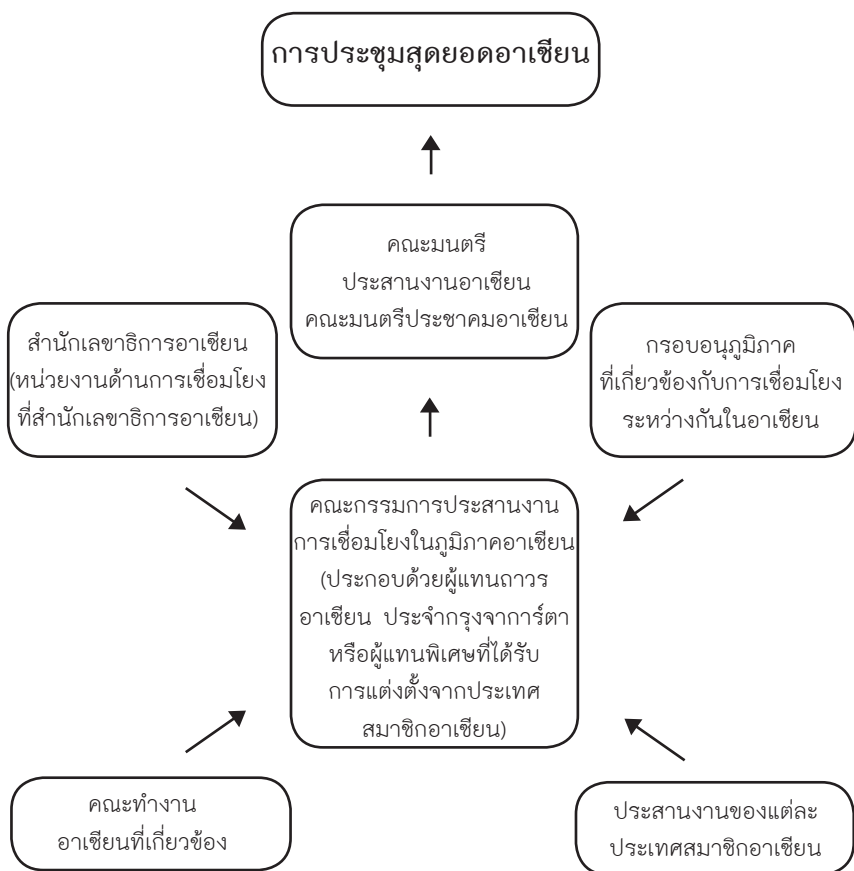
การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวจะส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการท่องเที่ยวด้วย ความสำเร็จในการปฏิบัติตามแผนงานด้านการท่องเที่ยวส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาภูมิภาคอาเซียนเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากนักท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียนที่เดินทางไปมาระหว่างกัน

แม้อาเซียนจะประสบความสำเร็จในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ก็ยังมีประเด็นท้าทายที่อาเซียนจะต้องร่วมกันแก้ปัญหา กล่าวคือ การจัดทำข้อกำหนดการตรวจลงตราให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การใช้ระบบประกันประเภทที่ 3 แก่นักท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐานสากล การจัดมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน และการปรับปรุงยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของอาเซียนที่จะสร้างประชาคมที่แบ่งปันและเอื้ออาทร

การสร้างประชาคมอาเซียน

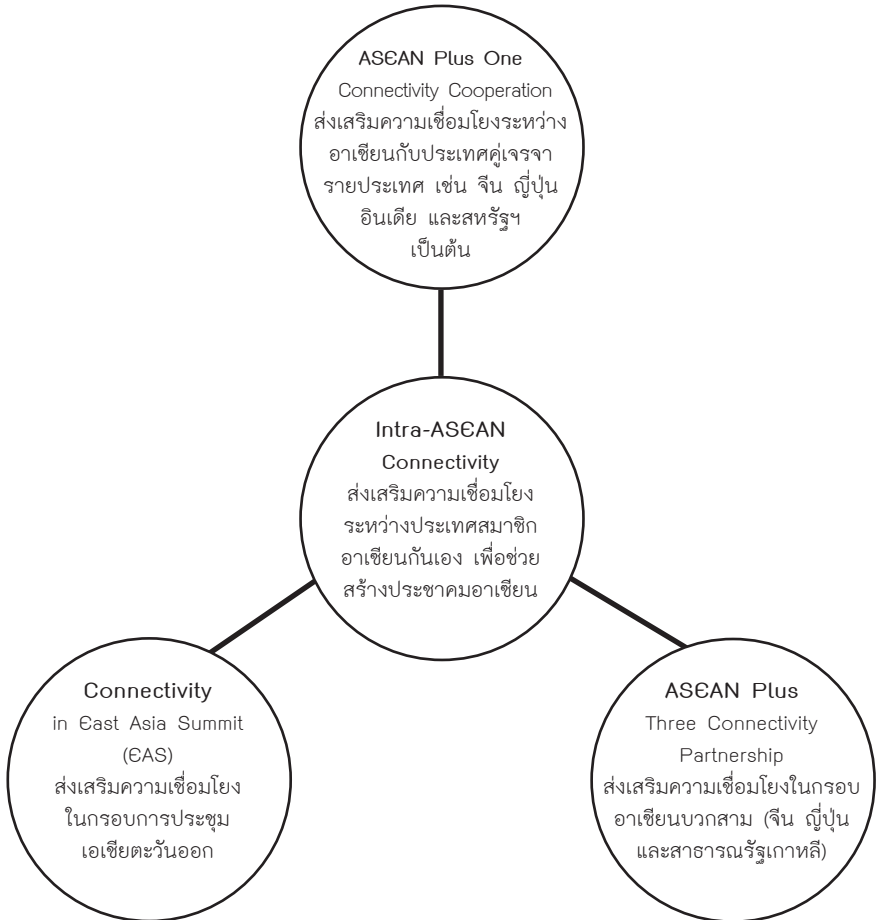

การดำเนินการให้เป็นไปได้ตามแผนแม่บท ว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

Connectivity Beyond ASEAN

ความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ

ความเชื่อมโยง ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	ความเชื่อมโยง ด้านกฎระเบียบ	ความเชื่อมโยง ด้านประชาชน
• โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการขนส่ง เช่น เส้นทางถนน รางรถไฟ เส้นทาง การเดินเรือและทางอากาศ • ระบบ logistics เพื่อรองรับการขนส่งสินค้า • ท่าเรือ ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ	• กฎหมายและความตกลงต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าข้ามชายแดน • ระบบการบริหารจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า • ระบบการป้องกันไม่ให้อาชญากรรมข้ามชาติและภัยคุกคามต่าง ๆ ข้ามชายแดน	• โครงการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ • ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกัน • สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจที่ดีระหว่างประชาชนประเทศต่าง ๆ โดยการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา

การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

อาเซียนมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน สามารถดำเนินการให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ดังนั้น อาเซียนจึงต้องมีกลไกและทรัพยากรที่จำเป็นรองรับไว้ด้วย

กลไกการดำเนินการในเรื่องนี้ จึงควรจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนถาวรอาเซียน ประจำกรุงจาการ์ตา หรือผู้แทนพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่ดำเนินการให้นโยบาย และยุทธศาสตร์ด้านการเชื่อมโยงในภูมิภาคให้บังเกิดผล ในการนี้ คณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียนจะต้องประสานงานกับผู้ประสานงานของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกเช่นกัน และสำนักเลขาธิการอาเซียนก็จะจัดตั้งหน่วยงานด้านนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ พร้อมกับบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการทำงานในด้านนี้ด้วย

คณะกรรมการด้านต่าง ๆ ของอาเซียนจะทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ยุทธศาสตร์และกิจกรรมหลักภายใต้แผนแม่บทฯ ดำเนินไปโดยราบรื่น ขณะที่ผู้ประสานงานของแต่ละประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องจะทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการเพื่อให้แผนงานและโครงการต่าง ๆ ในระดับชาติดำเนินไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้ ยังจะต้องมีการประสานงานกับทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วยภาคเอกชน สมาคมอุตสาหกรรมและประชาคมอาเซียนโดยรวมเพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะสื่อสารไปยังทุกภาคส่วนของอาเซียนเพื่อให้รับทราบและสนับสนุนกิจกรรมเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชนจะต้องมีส่วนร่วม ในการนี้จะต้องมีการวิเคราะห์ด้วยว่าแต่ละชุมชนมีข้อกังวล ความคาดหวัง และทัศนคติอย่างไรต่อแผนแม่บท และควรคำนึงถึงประสบการณ์ที่มีอยู่ด้วยการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้แบบใดที่ประสบผลสำเร็จ

การทบทวน ประเมินผล และการติดตามผล

คณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน จะทำหน้าที่ในการติดตามผลและกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บท

ระบบ Scorecard ซึ่งจะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ กิจกรรมหลัก กำหนดเวลา และหน่วยงานที่รับผิดชอบ จะเป็นกลไกที่จะประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทอย่างสม่ำเสมอ โดยจะมีการทบทวนแผนแม่บท เป็นระยะ ๆ เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมและโครงการต่าง ๆ จะสอดคล้องกับความต้องการ และผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

แถลงการณ์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมระหว่างกันในอาเซียน ณ
ชะอำ หัวหิน ประเทศไทย วันที่ 24 ตุลาคม 2552

ประมุขของรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้หารือถึงแนวคิดเรื่องการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน

ครั้งที่ 15 ณ เซอ่า หัวหิน ในวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ผู้นำมีข้อสังเกตว่าอาเซียนตั้งอยู่ในใจกลางของภูมิภาคที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยมีอินเดียทางทิศตะวันตก จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ทางทิศใต้ ดังนั้น อาเซียนจึงมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการท่องเที่ยวของภูมิภาคนี้

การเสริมสร้างการเชื่อมโยงในอาเซียนและในอนุภูมิภาคจะทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับประโยชน์มากขึ้นจากการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการพัฒนา และโดยที่การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมทางบกจะต้องผ่านพื้นที่แผ่นดินใหญ่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น กัมพูชา ลาว เวียดนาม และเมียนมาร์ จะได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากจะทำให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ที่ห่างไกลและมีการพัฒนาน้อยกว่าพื้นที่อื่น ๆ ในภูมิภาคนี้ได้อย่างทั่วถึง อันจะเป็นการช่วยลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียนได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงภายในอาเซียนแล้วการเชื่อมโยงดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียน ไม่เพียงแต่ในเรื่องของการรวมตัวในระดับภูมิภาค แต่รวมถึงการไปมาหาสู่ระหว่างประชาชนในการนี้ แนวคิดของอาเซียนในเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานจึงจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนความพยายามในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานของการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ในปี 2558 ต่อไป

ในการที่จะบรรลุซึ่งเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น บรรดาผู้นำเห็นพ้องกันว่า การดำเนินการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมทางถนน รถไฟ ทางอากาศ และทางทะเลเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการขนส่งต่อเนื่อง

หลายรูปแบบ เช่น โครงการทางหลวงอาเซียนและเส้นทางรถไฟ สิงคโปร์-คุนหมิง และการปรับปรุงมาตรฐานของกฎระเบียบได้กรอบความร่วมมือในอาเซียนที่มีอยู่ และโดยที่อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในภาคธุรกิจ การศึกษา และการพัฒนาประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการตามแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารให้แล้วเสร็จในปี 2553 ต่อไปด้วยการขยายโครงข่ายการเชื่อมโยงในภูมิภาค จะเป็นปัจจัยช่วยเสริมสร้างสถานะและการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นผ่านการขยายการเชื่อมโยงไปสู่มิตรประเทศต่าง ๆ นอกภูมิภาคในระยะยาวต่อไป ในการนี้ ผู้นำจึงมั่นใจว่าแนวคิดการส่งเสริมการเชื่อมโยงของอาเซียน จะสามารถเอื้ออำนวยและสนับสนุนการรวมตัวในกรอบอาเซียนและกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

อาเซียนควรระดมการสนับสนุนจากประเทศคู่เจรจา หน่วยงานระหว่างประเทศ รวมถึงหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา เพื่อให้บรรลุซึ่งวิสัยทัศน์ของการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในอาเซียน ซึ่งรวมถึงการระดมความสนับสนุนในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับอาเซียน นอกจากนี้อาเซียนควรหาวิธีการที่จะใช้ประโยชน์จากกองทุนความร่วมมือที่มีอยู่แล้วกับประเทศคู่เจรจาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และต้อนรับความร่วมมือกับภาคีอื่น ๆ ที่มีความสนใจจะร่วมมือกับอาเซียนในเรื่องนี้ ผู้นำตกลงให้มีการจัดตั้งคณะทำงานระดับสูงของอาเซียน ซึ่งจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียนและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชีย และแปซิฟิก และสถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจสำหรับอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อทำการศึกษาระดับการเชื่อมโยงทั้งภายในอาเซียนและ

ระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น ๆ และจัดทำแผนแม่บทอาเซียนว่าด้วยเรื่อง การเชื่อมโยงในภูมิภาค รวมถึงพิจารณารูปแบบกลไกสนับสนุนทางการเงินด้วย ในการดำเนินการดังกล่าว คณะทำงานจะต้องคำนึงถึงแผนงานและการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อน นอกจากนี้ในการจัดทำแผนแม่บท คณะทำงานฯ ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจากอาเซียน ประเทศคู่เจรจา และธนาคารเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้คณะทำงานระดับสูงของอาเซียนควรหารือและปรึกษากับคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ก่อนที่จะนำเสนอผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 ในปี 2553 ผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียนต่อไป

โครงการเร่งรัดสำหรับการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน ในอาเซียน ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงอาเซียนช่วงที่ขาดหายไป แล้วเสร็จและปรับปรุงเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน (การขนส่งทางบก)

โครงข่ายทางหลวงอาเซียน (เอเอช) เป็นโครงการโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการขนส่งทางบกนำร่องซึ่งจะรวมกันเป็นเส้นทางหลัก (ทางหลวงระหว่างประเทศ) ของโครงข่าย การขนส่งโดยรวมของอาเซียน ทางหลวงอาเซียนจะช่วยให้การเข้าถึงตลาดที่ใหญ่ขึ้น ลดต้นทุนการขนส่งและการค้า เชื่อมต่อห่วงโซ่อุปทานระดับภูมิภาคและโลก และส่งเสริมความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาค

การดำเนินการตามทางหลวงอาเซียน ในขณะนี้ยังคงมีเส้นทางเชื่อมต่อที่ขาดหายไปและถนนที่ต่ำกว่าชั้นที่ 3 ในเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน โครงการต่อไปนี้จะเป็นการดำเนินการให้ช่วงที่ขาดหายไปแล้วเสร็จ และยกระดับการปรับปรุงถนนที่ต่ำกว่าชั้นที่ 3 ในเส้นทางที่กำหนดภายในปี 2558

2. ก่อสร้างเส้นทางรถไฟระหว่างสิงคโปร์กับคุนหมิงช่วงที่ขาดหายไปให้แล้วเสร็จ (การขนส่งทางบก)

เส้นทางรถไฟระหว่างสิงคโปร์กับคุนหมิง (เอสเคอาร์แอล) เป็นโครงการนำร่องสำหรับโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งมีเป้าหมายในการเชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียน 7 ประเทศ กับจีนผ่าน สิงคโปร์ - มาเลเซีย - ไทย - กัมพูชา - เวียดนาม - จีน (คุนหมิง) และเส้นเชื่อมระหว่างไทย - เมียนมาร์ และไทย - ลาว เพื่อดำเนินการก่อสร้างเส้นทางเอสเคอาร์แอลหลักให้แล้วเสร็จและแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการก่อสร้างเส้นทางรถไฟ

3. สร้างแนวเส้นทางอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในอาเซียน (ไอซีที)

โครงการแนวเส้นทางอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (เอบีซี) มีเป้าหมายสองประการได้แก่ (1) เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่ชุมชนในอาเซียน และ (2) วางนโยบายและกฎระเบียบที่จำเป็น ในการดึงดูดธุรกิจและการลงทุนสู่ภูมิภาค โดยที่โครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจโดยการเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร จึงมีความจำเป็นในการจัดตั้งเอบีซี เพื่อเร่งการพัฒนาธุรกิจและสังคมทั่วทั้งภูมิภาค รวมทั้งสร้างความตระหนักรับรู้เรื่องประชาคมอาเซียน

4. โครงการข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมต่อมะละกา - เปกัันบารู (IMT - GT : อินโดนีเซีย) (พลังงาน)

โครงการข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมกระแสสลับขนาด 600 เมกะวัตต์ เชื่อมต่อระหว่างคาบสมุทรมมาเลเซียและสุมาตรา อินโดนีเซีย

5. โครงการข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมต่อกะลิมันตันตะวันตกกับ ซาราวัก (BIMP - EAGA : อินโดนีเซีย)

โครงการประกอบด้วยโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงกระแสสลับ ขนาด 275 กิโลโวลต์ ยาว 120 กิโลเมตร เรียกว่าโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงกะลิมันตันตะวันตก - ซาราวัก และสถานีไฟฟ้าย่อยเบงกะยาง โครงข่ายนี้จะเชื่อมต่อสถานีไฟฟ้าย่อยเบงกะยางในกะลิมันตันตะวันตก เข้ากับสถานีไฟฟ้าย่อยแมมบองในซาราวัก

6. การศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายเรือบรรทุกยานพาหนะล้อเลื่อน (การขนส่งทางทะเล)

ทำการศึกษาความเป็นไปได้และรายละเอียดทางเทคนิค ในการสร้างเครือข่ายเรือบรรทุกยานพาหนะล้อเลื่อนในอาเซียน และ ศึกษาทางเลือกของชาติสมาชิกอาเซียนในการส่งเสริมการพัฒนาการขนส่งทางเรือระยะสั้น การศึกษานี้จะเป็นก้าวแรกในการแสวงหาทางเลือกในการดำเนินการตามหลักการในแผนแม่บทนี้ในเรื่อง การเชื่อมโยงแผ่นดินใหญ่กับหมู่เกาะในอาเซียน

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

1. จัดทำและปฏิบัติตามความตกลงการยอมรับร่วมกัน สำหรับอุตสาหกรรมเร่งรัด (การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี)

โครงการนี้จะช่วยชาติสมาชิกอาเซียน (1) จัดทำ ความตกลงการยอมรับร่วมกันในสาขาเร่งรัดเพิ่มเติม และ (2) ปฏิบัติตามหลักการทั่วไปและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรอบความตกลงอาเซียน ว่าด้วยความตกลงการยอมรับร่วมกัน และเพื่อส่งเสริมการยอมรับ

ผลของการบังคับใช้การรับรองโดยชาติสมาชิก เมื่อใบรับรองได้ออก โดยหน่วยงานรับรองในเขตแดนของชาติสมาชิกอื่น โดยเฉพาะใน สาขาเร่งรัด ทั้งนี้ การดำเนินการจำเป็นต้องใช้ความช่วยเหลือทาง วิชาการ ในปี 2553 อาเซียนได้จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกัน สำหรับสาขาเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องสำอางเท่านั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำความตกลงเพิ่มเติมโดยเฉพาะในสาขาเร่งรัด เพื่อให้อาเซียน ก้าวไปสู่การสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวกันในปี 2558

2. กำหนดกฎระเบียบร่วมสำหรับมาตรฐานและขั้นตอน การตรวจสอบรับรอง (การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี)

โครงการนี้จะรวบรวมระบบการควบคุม และกรอบกฎ ระเบียบ ประเมินความเป็นไปได้ ในการจัดทำกฎระเบียบร่วม และ สร้างแผนงานในการนำกฎเหล่านี้ไปใช้งานทั่วภูมิภาคอาเซียน ในปี 2558 อาเซียนได้จัดทำแนวนโยบายว่าด้วยมาตรฐานและการรับรอง ซึ่งได้วางหลักการในเรื่องมาตรฐาน การใช้งานระบบการตรวจสอบ รับรอง และการนำไปใช้ในการควบคุมทางเทคนิค ด้วยเหตุที่อาเซียน มุ่งไปสู่การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้าภายในปี 2558 จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้

3. เริ่มการใช้ระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ในระดับประเทศ ในปี 2555 (การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี/ระบบการอำนวยความสะดวก ด้านศุลกากร ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน)

โครงการนี้ควรต้องให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศ สมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกใหม่ (CLMV) เพื่อเร่งรัด การเตรียมการทางด้านเทคนิค กฎหมาย สถาบัน และโครงสร้าง พื้นฐาน เพื่อก้าวไปสู่การใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกด้าน ศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ในระดับประเทศ สำหรับด้านศุลกากรที่ได้รับการคัดเลือกไว้ ทั้งนี้ ผู้นำได้ตกลงว่า

ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และ CLMV ควรใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จุดเดียวในระดับประเทศภายในปี 2551 และ ปี 2555 ตามลำดับ เพื่อลดระยะเวลาการทำงาน เร่งรัดกระบวนการนำสินค้าออกจากด้านศุลกากร ลดต้นทุนการทำธุรกรรม และลดอุปสรรคทางการค้าสำหรับธุรกิจใหม่ ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนเดิมยังใช้งานระบบนี้ไม่ครบทั้ง 6 ประเทศ

4. ทางเลือกสำหรับกรอบ/รูปแบบการลดและเลิกตารางข้อจำกัด/อุปสรรคทางการลงทุน เป็นระยะ (การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี)

อาเซียนมีวัตถุประสงค์ในการดึงดูดและรักษาการลงทุนไว้ในภูมิภาคและในช่วงที่ผ่านมาได้เห็นหน้าการสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการลงทุนที่เปิดกว้างและเอื้ออำนวยมากขึ้นภายในภูมิภาค โดยการลงนามความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน ซึ่งเป็นความตกลงที่ได้รวบรวมขึ้นจากความตกลงด้านการลงทุน 2 ฉบับที่ลงนามไว้ในปี 2530 และ 2541 และตั้งอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศและมองไปข้างหน้า ภายใต้ความตกลงนี้ อาเซียนได้ใช้แนวทางเปิดเสรีแบบบัญชีก้าวหน้า และได้กำหนดตารางเวลาการเปิดเสรีการลงทุนในอาเซียนภายในปี 2558 เพื่อให้เป็นไปตามตารางเวลานี้ อาเซียนจำเป็นต้องจัดทำกรอบ/รูปแบบสำหรับประเทศสมาชิกเพื่อใช้ในการลดมาตรการทางการลงทุนที่จำกัดการเคลื่อนย้ายการลงทุนในภูมิภาค และจำเป็นต้องรับการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อวางแผนและดำเนินการแผนงานการเปิดเสรี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้กรอบ/รูปแบบ เช่น สูตรที่มีเงื่อนไขและตารางเวลาชัดเจนสำหรับการวางกรอบระยะการลดและเลิกตารางข้อจำกัดของประเทศสมาชิกเป็นระยะไปจนถึงปี 2558 การให้ความช่วยเหลือ

ทางวิชาการควรต้องรวมถึงการกำหนดหลักการและเงื่อนไขที่จะนำไปสู่แผนงานในการลดมาตรการต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ข้างต้นด้วยเช่นกัน การดำเนินงานตามแผนแม่บทจำเป็นต้องมีการลงทุนในโครงการความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงการความเชื่อมโยงอื่น ๆ สภาพแวดล้อมสำหรับการลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียนควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้การเคลื่อนไหวของการลงทุนทางตรงได้รับการส่งเสริมให้เป็นส่วนเพิ่มของแหล่งทุน โครงการนี้จะสอดคล้องกับความพยายามของอาเซียน ภายใต้แผนงานจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในการลด/เลิกข้อจำกัดในการลงทุน

5. การดำเนินการตามความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง (การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง)

โครงการนี้เป็นการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามพิธีสารต่าง ๆ ของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน โครงการเร่งรัดจะเน้นหนึ่งในสามความตกลงด้านการอำนวยความสะดวกทางการขนส่ง ซึ่งอาเซียนได้ตกลงกันได้ตั้งแต่ปี 2541 เพื่อให้องค์ประกอบสำคัญในการวางกรอบระบบการขนส่งผ่านแดนภายในภูมิภาคอาเซียนที่มีประสิทธิภาพและไม่ติดขัด ความตกลงทั้งสามซึ่งครอบคลุมถึงการขนส่งสินค้าข้ามแดน การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และการขนส่งสินค้าผ่านแดน มีความสำคัญต่อการอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน ขณะนี้ พิธีสารจำนวนมากของความตกลงเหล่านี้ยังไม่มีข้อสรุป โดยประเทศอาเซียนยังไม่ได้ให้สัตยาบันหรือยังไม่ได้ดำเนินการ จึงทำให้ต้องชะลอการจัดตั้งระบบการขนส่งสินค้าผ่านแดนและการอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน รวมถึงการเคลื่อนย้ายผู้โดยสาร และสินค้าข้ามพรมแดน ภายใต้ขั้นตอนการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการชายแดน (ซีไอคว)

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

1. ลดขั้นตอนการตรวจลงตราเดียวสำหรับบุคคลสัญชาติอาเซียน (การเคลื่อนย้ายประชาชน/การท่องเที่ยว)

ข้อริเริ่มนี้จะอำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชนและนักท่องเที่ยว และอาจเป็นการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางภายในอาเซียนโดยบุคคลสัญชาติอาเซียนทั้งหมด รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้ในการลดเงื่อนไขการตรวจลงตราสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาอาเซียนภายในปี 2558 โครงการนี้เป็นประเด็นความเชื่อมโยงด้านประชาชนและการอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว เป็นการส่งสัญญาณถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการประสานขั้นตอนต่าง ๆ ในฐานะประชาคมเดียวกัน

2. การจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริงอาเซียน (วัฒนธรรม)

โครงการนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาเพื่อกำหนดปัจจัยหลักที่เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งประเด็นด้านเทคนิคและการบริหารจัดการเว็บไซต์ การศึกษานี้จะมีความสำคัญในระยะแรก เนื่องจากมีสาขาหลายด้านที่จะเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์ฯ อาทิ วัฒนธรรม การศึกษา และการท่องเที่ยว ผลลัพธ์จากการศึกษานี้จะเป็นพื้นฐานของการจัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ 2 ของโครงการ

อาเซียนมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายที่สุดในโลก ประกอบด้วยประชากรจำนวนประมาณ 590 ล้านคน อาศัยอยู่ในพื้นที่กว้างกว่า 4.43 ล้านตารางกิโลเมตร ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การปฏิสัมพันธ์สามารถส่งเสริมให้เกิดมากขึ้นได้ในกลุ่มประชาชนของอาเซียนโดยการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับประชาชนวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สถานที่ที่น่าสนใจ และเศรษฐกิจของแต่ละ

ประเทศสมาชิก โดยการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริงที่เชื่อมโยงกัน

3. การพัฒนามาตรฐานทักษะไอซีที (ไอซีที)

โครงการนี้เกี่ยวข้องกับการจัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกัน (MRA) สำหรับมาตรฐานทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ภายในอาเซียน และประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) จัดทำแผนงานการรับรองทักษะด้านไอซีที และการพัฒนาทักษะ โดยเน้นการรับรองทักษะมาตรฐาน การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายผู้เชี่ยวชาญด้านไอซีทีที่ได้รับการรับรอง และพัฒนาแรงงานด้านไอซีทีที่แข่งขันได้ โดยการพัฒนาทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านทรัพยากรไอซีที (2) จัดทำความตกลงยอมรับร่วมกันสำหรับการรับรองทักษะ โดยเน้นที่การพัฒนามาตรฐานทักษะทางไอซีทีสำหรับอาเซียน และการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายทรัพยากรมนุษย์ในด้านไอซีทีภายในอาเซียน (ค.ศ. 2015)

ความตกลงสำหรับการรับรองทักษะด้านไอซีทีร่วมกันจะมีความจำเป็นสำหรับการสร้างความสอดคล้องของมาตรฐานทักษะไอซีทีสำหรับการรับรองต่าง ๆ ในอาเซียน การดำเนินการเช่นนี้จะทำให้ธุรกิจในทุกชาติอาเซียนมีความมั่นใจในคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ด้านไอซีที และผู้เชี่ยวชาญด้านไอซีทีที่ได้รับการยอมรับจากทุกแห่งในอาเซียน

4. แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (วัฒนธรรม/การศึกษา)

หนึ่งในกิจกรรมหลักของแผนงานนี้ได้แก่การจัดให้ศิลปินอาเซียนเดินทางไปจัดการแสดงในทุก ๆ ชาติอาเซียนในเดือนสิงหาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับเดือนแห่งการฉลองครบรอบการจัดตั้งอาเซียน โดยจะจัดแสดงทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในความ

หลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาค (การจัดแสดงควรมีขึ้นที่อำเภอเมือง) สื่อมวลชนท้องถิ่นจะได้รับเชิญให้แพร่ภาพการแสดงกิจกรรมที่สอง จะเชิญผู้ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนอย่างสำคัญในระดับภูมิภาคจากภาคเอกชน สถาบันทางวิชาการ องค์กรที่มีใช้รัฐบาล ชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มเยาวชนมาร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การขยายความร่วมมือกันในบรรดาสถาบันการศึกษาระดับสูง สถาบันวิจัยและศูนย์ความร่วมมือต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อร่วมกันทำการวิจัยเกี่ยวกับภูมิภาคอาเซียน และมาระดมสมองว่าภูมิภาคอาเซียนจะยังคงมีบทบาทในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างไร

การส่งเสริมความรู้สึกของอัตลักษณ์ในภูมิภาคจำเป็นต้องอาศัยความตระหนักที่รับรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ ได้แก่ การสาธิตการแสดงทางศิลปะและวัฒนธรรมชั้นเลิศของอาเซียน เพื่อให้สาธารณชนทั้งในอาเซียนและในประชาคมโลกได้รับทราบและเข้าใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาติสมาชิกอาเซียนมากขึ้น รวมทั้งผลงานของอาเซียน ดังนั้นเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้อย่างเต็มที่ สื่อมวลชนท้องถิ่น/นานาชาติควรจะทำการแพร่ภาพการแสดงไปยังชาติสมาชิกอาเซียนทุกประเทศและนำขึ้นเว็บไซต์ของอาเซียน

การมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางขององค์กรทางความคิดในอาเซียนเพื่อประเมินและทบทวนผลงานของอาเซียนและวิธีการส่งเสริมและขยายกิจกรรมควรจัดขึ้นอย่างเป็นประจำ ปีละหนึ่งหรือสองครั้ง โดยที่เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น) กำลังส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ดังนั้น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องควรเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการเอยูเอ็น

บรรณานุกรม

www.aseansec.org

www.mfa.go.th/asean

www.dtn.go.th

www.depthai.go.th

หนังสือ ASEAN Mini Book

หนังสือ ASEAN Highlights 2001

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายธีระพงษ์ โสดาศรี

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางเดือนใจ สินธุวณิช

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางวรรณภา วุฒิมหากรณ์

ผู้อำนวยการสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

กองบรรณาธิการ

นางวันเพ็ญ อ้วนตัน

นางสาวบุษบา บุษยะกนิษฐ

นางพนิดา สายสอาด

นางสาวสักการะ ศรีเรืองหล้า

นายปริญญา รัตนาคม

One Vision, One Identity, One Community

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0-2-618-2323-40 ต่อ 1710-1711 โทรสาร 0-2618-2377
www.prd.go.th